

Primorski

D N E V N I K

Št. 33 (16.070) leto LIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni 'Dobrodo' v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1945 v tiskarni 'Slovenija' pod Vojkovo ulico. 1945 pa v osvobodjenem Trstu v tiskarni 'Slovenija' na tlačniku. Bil je edini slovenski dnevnik v za-

TRST - UL. RESTORI 23 - TEL. 0432/731190
1500 LIR
POSTNA PLACANA V GOTOVINI
Speditore in abbonamento postale 45%
Art. 2, comma 206, legge 662/96 - Filiale di Trieste

EUROSAVA Trst tel. 361177

NEDELJA, 8. FEBRUARJA 1998

Nas mejniki in kazipoti

DUSAN KALC

Spet je tu vsakoletni obred dneva kulture, ko je treba zdržati običajne pravne formule, zmoliti priprosnjo za plodnejšo kulturno letino, se pokasati grehov dvoma, pomisleka ali česa podobnega, pokaditi svetim kravam (tudi če jim gre za na otročje) in zapeti hozo, da se vidi in da se zna, da se številčno majhen a kulturno velik narod kar tako zlepa ne da. Mi na robovih slovenstva smo se bolj navezani na takšno obrednost, ker tudi preko nje preverjamo svojo življenjskost. In dejansko me silno vrenje in preproste a krepke vonjave, ki prihajajo v tem (in ne samo tem) času iz skoromnih prosvetnodruštvenih kuhinj, vedno znova prevzamejo in ganejo, ker je v njih čuti pristno ljudsko hrepenenje po uveljavljanju nekih zdravih temeljnih vrednot in lastnosti, začeni s dostojanstvenostjo in ponesnostjo, tako na ravni posameznikov kot skupnosti. Nekoliko manj me prevzamejo vonjave iz velike hotelske kuhinje tvorcev naše kulturne politike in politične kulture. Kar naprej rahlo zaudarja po prežganem, osmojenem, plehkem, neuzitnem. V tej kuhinji ni skupnega recepta, ni skladnega dela in ni niti pametnega pogovora o tem, kako bi bilo treba kuhati, da bi bila kosila in večerje užitejše. Tem »vrhunskim« kuharjem se zdi za malo, da bi včasih prisluhnili eden drugemu, kaj se da bi celo eden drugemu popustili.

Kaj naj zatorej recemo ob taksem dnevu, spocetem v najtežjih, a tudi najbolj junaskih in dostojanstvenih dneh naše zgodovine, ki je (in bi lahko bil se bolj) mejnik in kazipoti naših početij, v dobrem in slabem? Kot ob vsakem prazniku, je treba pac izreci voscilo. Voscilo, da bi se kljub majhnosti in stalnim občutkom vsakovrstne ogroženosti, ki nas od nekdaj mucijo, vendarle znali otrestiti težnje po stalnem jadikovanju in plakanju nad zlo usodo in se navadili doživljati to svoje slovenstvo bolj sproščeno, kajti toliko obravnavani problem identitete je veliko sidro, ki nas res lahko drži trdno pripete na kopno, lahko pa nas potegne med valove, v globine, če si ga prevec nstavljamo na vrat.

LJUBLJANA / KUČAN SPREJEL PREDSTAVNIKE MANJŠIN IZ ITALIJE, AVSTRIJE IN MADŽARKE

Vloga manjšin v spremenjenih evropskih razmerah in razmerjih

Na srečanju s Slovenci iz Italije v ospredju priprava zaščitnega zakona

LJUBLJANA - Manjšine v spremenjenih evropskih razmerah: to je bila vodilna nit včerajšnjih pogovorov predsednika Slovenije Milana Kučana s predstavniki slovenskih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski. Gre za tradicionalni niz srečanj ob Dnevu slovenske kulture, pogovori pa so se nanašali na trenutni položaj posameznih manjšin in na širok spekter odnosov, ki jih ima vsaka manjšina. Osrednja tema srečanja s predstavništvom Slovencev v FJK je bila priprava zaščitnega zakona, včerajšnje pogovore so posamezne komponente pozitivno ocenile zaradi izkazane pozornosti in predsednikov izjav.

Na 2. strani

KORUPCIJA / DRŽAVNE ŽELEZNICE

Z devetimi aretacijami nov udarec rimskemu sodstvu

RIM - Dvesto policistov je včeraj izvedlo hišne preiskave in aretiralo devet oseb, obdolženih korupcije v zvezi z načrtom za visokohitrostno železnico (TAV), o katerem preiskuje pravdnistvo v Perugii. Med aretiranimi so znana imena kot Lorenzo Necci, Pier Francesco Pacini Battaglia in Renato Squillante, med novimi pa so se drugi rimski sodniki, Giorgio Castellucci, Maraini in Incalza, ter odvetniki Di Amato, Grollino in Petrelli. Iz preiskave izhaja se nekaj drugih, že znanih imen, kot Pacinijeve tajnice Eliane Pensieroso in nekdanjega Signorilejevega tajnika Rocca Traneja, vpleteni pa so tudi Neccijevi družinski člani. Korupcija okrog Državnih železnic dobiva z najnovejšimi ugovitvami sodnikov v Perugii neverjetne rasežnosti desetletje trajajočega skandala, ki so ga rimski sodniki vestno »arhivirali«, Neccijevi politični in institucionalni prijatelji pa skrivali. Se bo klopčic naposled odmotal?

Na 20. strani

PARIZ / PRIPRLI TRI MOŠKE

Ogorčenje v Franciji po umoru korziškega prefekta

PARIZ - Predsinocni umor korziškega prefekta, 59-letnega Claudeja Erignaca, je v Franciji zbudil val ogorčenja, a tudi zaskrbljenosti in kopico vprašanj. Prefekta, najvišje državne oblasti na otoku, sta neznanca cakala pred gledališčem in vanj hladnokrvno uperila pistolo, ki sta jo zatem pustila na tleh in zbežala peš. Predsednik države Chirac je izjavil, da gre za izredno hudo barsko dejanje, ki nima primere v preteklosti.

Agenti so prijeli tri moške, ki so ju včeraj zasliševali. Omenjajo predvsem možnost, da gre za masčevanje proti javni upravi, za osebno obračunavanje, oblasti se najmanj vztrajajo pri hipotezi o političnem umoru. Včeraj je »Cuncolta naziunalista«, oborožena roka korziške fronte za narodno osvoboditev, umor odločno obsodila.

Na 20. strani

Luciano Violante o vlogi odpornišstva

RIM - Nobenega razvrednotenja odporniškega gibanja, a trezna ocena zgodovinskih dogajanj. To je glavna misel poslanice, ki jo je predsednik poslanske zbornice Violante poslal zupanu Fojde, kjer se bodo danes spomnili 53-letnice pokola pri Porcinju.

Violante meni, da se moramo zahvaliti partizanom, da je Italija demokratična in svobodna država. Treba je tudi lociti vlogo in odgovornosti tistih, ki so se borili za svobodo, od tistih, ki so bili na strani nacifasizma.

Na 3. strani

Delegacija KZ pri škofu Ravignaniju

TRST - Trzaski škof Evgen Ravignani, ki ga je spremljal vikar Franc Voncina, je včeraj sprejel delegacijo Kmečke zveze, v kateri so bili predsednik Alojz Debelis, tajnik Edi Bukavec in odbornik Valter Stanissa. V prisrčnem pogovoru so visokemu cerkvenemu dostojanstveniku orisali pomen in vlogo stanovske organizacije slovenskih kmetov.

Na 4. strani

Hlavatyjeva dela razstavljena v Gorici

GORICA - V goriskem Kulturnem domu so predsinocnim odprli razstavo perorisov in karikatur Roberta Hlavatyja. Razstavo je priredila ZSKD v počastitev 100-letnice rojstva velikega trzaskega umetnika in tudi v okviru slovenskega kulturnega praznika. Osrednja skupna prireditve obeh kulturnih zvez bo v Gorici prav danes ob 17. uri v Kulturnem domu.

Na 7. strani

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNE DRUŠTEV
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
SLOVENSKA PROSVETA

DAN SLOVENSKE KULTURE

GORICA, danes, 8. februarja 1998, ob 17. uri v Kulturnem domu

Nastopajo:

Mešani pevski zbor Jacobus Gallus,
Mešani pevski zbor Hrast,
gledališka igralca Štefka Drolc in Janez Starina

Govornik:

Jurij Paljk (Gorica)

Odprtje v znaku poziva k miru

Slovesno odprtje 18. zimskih olimpijskih iger v japonskem Naganu je bilo v znamenju tradicije, a tudi poziva k miru med ljudmi. Ponoci so tudi

ze podelili prve kolajne, v prihodnjih dneh dneha pa največ zanimanja vlada za tekme v smučarskih tehnikah in za ženski superveleslalom.

Polemika o Trstu: znova Cruder in župan

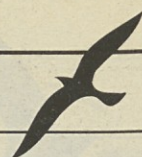
TRST - Trzaski župan Illy in predsednik Dezele Cruder spet polemizirata o načrtovani trzaski metropolitanski občini. Župan meni, da ta upravni projekt ne bo prizadel enotnosti in posebnosti FJK, Cruder pa je nekoliko drugačnega mnenja. Oba se vsekakor strinjata, da mora o tem vprašanju sklepati Dezelina in ne rimski parlament, kot menijo nekateri.

Na 4. strani

Odprta je nova
AGRARIA BAZOVICA
v Bazovici št. 2/2 (cesta za Lipico) - tel. 226618

nudi: vse za kmetijstvo in vrtnarstvo
železnino
hrano in potrebščine za domače živali
(ROYAL CANIN, FRISKIES, PAL itd.)

Ekskluzivna prodajalna krmil za živino PETRINI

LJUBLJANA / TRADICIONALNO SREČANJE PREDSEDNIKA KUČANA Z MANJŠINAMI

Na srečanju s Slovenci iz Italije predvsem o zaščitnem zakonu

Pozitivna ocena predstavnštva zaradi predsednikovih izjav in zavzemanja Slovenije

LJUBLJANA - Manjšine v spremenjenih evropskih okvirih: to je bila vodilna nit včerajšnjih tradicionalnih srečanj predsednika Slovenije Milana Kučana s predstavniki slovenskih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski. Najprej je bilo na vrsti srečanje s predstavništvom slovenske manjšine v FJK, ki so ga sestavljali Rudi Pavšič (SKGZ), Damjan Pavlin (SSO), Ziva Gruden (Slovenske organizacije videmske pokrajine), Igor Dolenc (Slovenska komponenta DSL), Ales Waltritsch (Demokratski forum Slovencev), Stojan Spetič (Slovenska komisija SKP) in Marjan Terpin (SSK), srečanja se je udeležila tudi Vlasta Valencić Pelikan, generalni konzul Slovenije v Trstu. Za tem je pred-

sednik Kučan sprejel predstavnike slovenske manjšine iz Avstrije, zadnje pa je bilo na vrsto srečanje z manjšino na Madžarskem, ob Kučanu pa so se vseh srečanj ob predsednikovih sodelavcih udeležili se predsednik Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Marijan Schiffrer, državni sekretar ministrstva za zunanje zadeve Ivo Vajgl, podsekretar na istem ministrstvu Peter Tos in Mihaela Logar, direktorica Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Med vprašanji, ki zadevajo oz. označujejo sedanji trenutek Slovencev v Italiji, so na včerajšnjem sestanku največ pozornosti posvetili pripravi osnutka zaščitnega zakona. V zvezi s tem so

prisile do izraza različne ocene o »osnutku osnutka«, ki ga je izdelal poročevalec zakona Maselli. Tako je deželni podpredsednik SSK Marjan Terpin ponovil, da je za njihovo stranko sprejemljivo edinole skupno izoblikovano besedilo, ki ga je predložil posl. Caveri, medtem ko so drugi bili mnenja, da je treba zaenkrat predložiti gradivo jemati kot izhodišče za razpravo. Se posebej v vidu nedavne izjave italijanskega zunanjega ministra Dinija, da bodo pri izoblikovanju zakonskega osnutka upoštevali mnenje manjšine, ki pa bi glede tega vprašanja morala najti skupni imenovalec. Med spornimi točkami »osnutka zakonskega osnutka« je po splošnem mnenju

status urbanih jeder, pripombe pa so bile izrečene tudi glede drugih poglavij (na primer solstvo). Po oceni predsednika Kučana je sedaj, tudi z ozirom na italijansko-slovenske odnose, dovoljen čas za sprejetje zakona, ki pa seveda mora odražati težnje slovenske manjšine. Prav glede odnosa Slovenije do manjšine, kar je prislo do izraza tudi na zadnjih srečanjih med visokimi predstavniki Italije in Slovenije, so včeraj predstavniki Slovencev v Italiji z zadovoljstvom poudarili, da je občutiti večjo zavzetost. Če so bili v predstavnstvu Slovencev iz Italije (Marjan Terpin je izrecno poudaril, da ne gre za skupno predstavnštvo) zaznavni različni poudarki tako glede zaščitnega zakona kot tudi zajamčenega zastopstva, pa so tudi z druge strani (tako so po srečanju, ki je potekalo za zaprtimi vrati, dejali udeleženci) prisle različne ocene. Na primer glede načina organiziranja manjšine v odnosu do države, v kateri živijo in do države matičnega naroda: predsednik Kučan, kot je razvidno tudi iz zaključne izjave, je bil mnenja, da morajo manjšine same izdelati svoj model (za FJK bi bila na primer sprejemljiva volilna baza organizirana civilna družba, kar bi nadomestilo volitve), koristno oz. potrebno pa je, da manjšina ob spoštovanju notranje pluralnosti izoblikuje enoten nastop.

Ob osrednji temi pa so posamezni člani (navajamo jih po vrstnem redu nastopa) iznesli se vrsto specifičnih vprašanj. Kot prvi govoril je Stojan Spetič uokviril sedanji položaj Slovencev v Italiji, v zvezi z zaščitnim zakonom pa poudaril, da bi zakon moral biti casten kompromis med manjšino in Italijo, to pa je mogoče doseči z zakonom »dinamičnega tipa«, ki bi púsčal odprte rešitve. Po oceni Rudija Pavšiča se resolucija državnega zbora o manjšini prepocasi spreminja v zakone; krovni organizaciji nastopata skupaj, vendar pa rezultati niso dovolj vidni, predvsem ne glede podpore Slovenije gospodarskim dejavnostim. Marjan Terpin je predsedniku Kučanu prenesel zadovoljstvo stranke SSK nad zavzemanjem Slovenije v korist manjšine, zelo pozitivno pa je ocenil tudi predsednikove izjave o ključnih vprašanjih, se pravi o zaščitnem zakonu in zajamčenem zastopstvu.

Sicer pa je bilo včerajšnje srečanje po splošni oceni za manjšino zelo koristno, ker so predstavniki Kučan in ostali sogovorniki izkazali veliko pozornost do vseh iznešenih vprašanj. Na včerajšnjih pogovorih je Ziva Gruden vnesla benesko noto oz. opozorila je na to, kar Slovincem videmski pokrajine obeta »osnutek osnutka«. Povedala je tudi, da so največ pozornosti in truda posvetili dvojezičnemu solskemu centru v

Spetru, zato je bilo delovanje na drugih področjih nekoliko obubožno.

Zaščitni zakon mora rešiti ključna vprašanja, kot so raba jezika, solstvo, kultura, mediji in drugo, samo v tem primeru je sprejemljiv, to tezo je na včerajšnjem srečanju zagovarjal Damjan Pavlin. Ob skupnih stališčih, je rekel Igor Dolenc, so bili posredovani tudi specifični pogledi in nakazane so bile občutljivosti posamičnih komponent. Glede zajamčenega predstavnštva pa je povedal, da so možne oblike za boljše zastopstvo. In se poglavje o medijih: o njih je med

drugim govoril Ales Waltritsch, ki je v zvezi s slovenskim tiskom v FJK opozoril na položaj našega dnevnika. Nastanek zadruge je odraz skupnega nastopa celotne manjšine, vendar to se ne odpravlja finančnih problemov, zaradi česar bi morala biti Slovenija do PD pozornejša. Iznesel pa je tudi vprašanje vidljivosti slovenskih programov deželnega sedeža Rai, v videmski pokrajini slovenskim televizijskim oddajam ne morejo slediti, kot tudi niso dostopni vsem pripadnikom slovenske manjšine v Italiji programi »nacionalke«, bip

Vloga manjšin v novih razmerah

Po zaključku včerajšnjih srečanj s predstavniki slovenskih manjšin je predsednik Milan Kučan dal sklepno izjavo, ki jo v celoti objavljamo. Omeniti gre še njegovo zdravico pred slavnostnim kosilom, v kateri je opomnil na Prešernove verze, ki srečo vežejo z edinostjo in pravdo. Spomnil pa je tudi, da bo letos minilo 150 let od prvega slovenskega političnega programa.

»To tradicionalno srečevanje predstavnikov slovenske države in predstavnikov slovenskih manjšin iz Italije, Avstrije in Madžarske bi lahko poimenoval skupno premišljanje o manjšinah, o manjšinski politiki, o položaju in vprašanjih slovenskih manjšin v sosednjih državah. O tem premisleku je v ospredju bilo vprašanje spremenjenih razmer in razmerij v Evropi, po formalni odpravi ideoloških in političnih evropskih delitev, ki zahtevajo drugačen pogled in drugačno razumevanje manjšin, ko manjšine niso več dejavni nezaupanja v odnosih med državami, ki so si stale dostikrat neprijazno in tudi sovražno v teh delitvah nasproti, ampak ko postajajo dejavni ustvarjalci novih odnosov na temelju iste zavezanosti narodov in držav evropskim vrednotam, ki so utemeljene v najboljši evropski tradiciji. V tradiciji evropske demokracije in ko ni več potrebno prostora, pravnega in političnega varstva manjšin, drža-

vam izsiljevati s svojo močjo, ampak postajajo cedalje bolj tudi zavezani in garant demokracije države. To seveda zahteva za manjšine in za države, ki imajo znotraj svojih državno-pravnih okvirov manjšine drugih narodov in za države, katerih deli narodnega telesa živijo v drugih državah, drugačne premisleke ali vsaj drugačne poudarke od tistih, ki so veljali nekod.

V teh premislekanih je bilo skupno tudi spoznanje, da je za varovanje manjšin in za njihovo tvorbo razvijanje potrebno dobro vzdušje v sodelovanju med državami. Vzdušje, ki ne more segati preko dejstva, da je pomemben dejavnik teh odnosov tudi vprašanje razumevanja varstva in položaja manjšin, ki pa hkrati tudi vse meddržavne odnose ne gleda samo skozi prizmo manjšin.

Nadaljnji premislek je bil, da je za samozavezanost in za položaj manjšine zelo pomembno, da je matična država ugodna, da je dejavna v meddržavnih odnosih, v meddržavnem življenju in da na njen ugled, na njeno držo, na njeno verodostojnost v mednarodnem življenju ne morejo vplivati notranji odnosi in tudi notranja nestabilnost. Nadalje je bilo poudarjeno, da so manjšine subjekt, samostojen in avtonomen subjekt, tako v odnosih z državo, znotraj katere živijo, pa tudi v razmerju z državo matične-

ga naroda, ki morajo prevzeti svoj del odgovornosti, da znotraj pravnega reda države in tudi s sklicevanjem na mednarodne, posebej tudi na evropske pravne dokumente zavarujejo svoj položaj in svoje pravice. V zvezi s tem je bil pomemben tudi premislek, da je v sodelovanju in v izpolnjevanju ustavne skrbi slovenske države za svoje manjšine potrebno spoštovati to avtonomijo, da je željeno skupno predstavljanje njihovih manjšinskih zahtev, tako v razmerju do držav, v katerih živijo, kot v razmerju do matične države, ki je vselej tišči minimum, na katerem se je manjšina znotraj sebe sposobna sporazumeti in hkrati tudi prioriteta, ki jo za vavstvo svojih pravic postavlja, da pa ne more matična država oblik tega sodelovanja in predstavljanja predpisovati, ampak je te oblike potrebno najti znotraj manjšine same in upoštevati pri tem tudi vso pestrost civilno-pravnega združevanja, ki na svoj način izraža avtentične interese in potrebe manjšinskega narodnega telesa.

Razumljivo je, da manjšina ostaja tudi naprej pluralna, da se ta pluralnost mora izražati v notranjem življenju držav, v katerih živijo, pa tudi v razmerju do Slovenije, vendarle pa glede zahtev in potreb, ki jih manjšina ima, mora najti formo svojega plodnega notranjega sodelovanja in tudi poenotenja. «

LJUBLJANA / NIKO GRAFENAUER NA PODELITVI PREŠERNOVIH NAGRAD

Pesništvo in kultura

LJUBLJANA - Pesnik Niko Grafenauer, lanski Prešernov nagradenec, je svoj govor na slovesnosti v počastitev slovenskega kulturnega praznika v Cankarjevem domu naslovil Pesništvo in kultura, iz govora povzemamo nekaj odlomkov.

»Več kot sto šestdeset let je že od tistega časa, ko se je France Prešern ozrl na naše kulturno podtalje in smo se Slovenci znašli v njegovem orfejskem spevu, o kakršnem govori v Sonetnem vencu. Kam je usmeril svoj pogled? K evridični, v zemljo zakopani rešnici slovenstva kot nacije. Ozrl se je v našo zgodovinsko zatmenjeno prihodnost. Je bil videc, ki gleda sebi za hrbet in bere vsem drugim nevidna znamenja usode? Ne, bil je vse, kar hočete: intelektualc, neuslišani ljubimec, nezakonski oče, advokat, pijanec, freigeist, v temelju pa kmet, ki je zaoral svoje pesniške brazde v praho slovenskega knjižnega jezika, da so se zasvetile v svetlobi evropskega časa in duha. Verjel je v to svoje kulturno poslanstvo kot se nihče pred njim.

O tem se lahko prepričamo iz

dveh njegovih pisemskih sporočil Stanku Vrazu, kjer pravi: "Tendence naših carmina in druge literarne delavnosti je samo ta, da bi kultivirali naš materin jezik. Če imate vi drugačen cilj, ga boste težko dosegli. Združitev vseh Slovanov v en knjižni jezik bo ostala najbrž pobožna želja ..." - "Sicer pa želim ne samo panslavizmu, temveč tudi panilirizmu najboljši uspevanje; vendar mislim, da je treba vse, karje vzkliko, pustiti, da mirno raste do dneva žetve, zato da bo Gospod na sodni dan mogel lociti dobro od slabega."

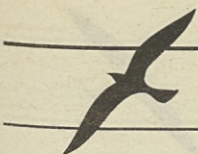
Zakaj navajam te pesnikove besede, ki bodo danes morda komu zvenele kot zgodovinski anahronizem? Zato, ker govorijo o slovenski kulturni identiteti; ki temelji "v materinem jeziku" in je nezamenljiva s kakršnokoli integralistično jezikovno in kulturno opcijo, saj ne sega le k slovenskemu narodnemu izročilu, ampak tudi k Brziškim spomenikom, k Trubarju, Dalmatinu, Linhartu, Slomsku in drugim, ki so jo vsak po svoje utrjevali kot našo formo mentis.

Iz nje pa ne izhaja samo literatu-

ra, ki je izvorno vezana na materin jezik, ampak tudi vse druge oblike slovenske umetnosti in duha v najširšem pomenu te besede.

... Zato je, če se povrnem k Prešernu, ki je kot slovenski Evropejec prvi na ta način spregovoril v našem jeziku, prav njegova pesniška postava tista, ki nas opozarja, kako lahko poezija s svojo individualistično neuklonljivostjo tudi danes tvori protiteleso zoper ustvarjalno povprečnost, duhovno poljubnost in podrejenost kulturne individualnosti globalizaciji, ki je sicer neogibna posledica kibernetične civilizacije, v kateri živimo. Vendar pa to se ne pomeni, da se moramo v njej tudi kulturno utopiti, ampak ravno nasprotno: predvsem s svojo visoko kulturo, katere najpristnejša identitetna oblika je pesništvo, ker je utemeljeno v slovenskem jeziku, bomo kot nacija zmogli ohraniti svojo podobo med nujnostjo in svobodo, je končal svoj nagovor na slovesnosti ob podelitvi Prešernovih nagrad pesnik Niko Grafenauer.

(STA)

PORČINJ / STALIŠČE PREDSEDNIKA ZBORNICE

Spomin na žrtve ne sme zasenčiti odpornišva

»Partizani nosijo zalugo, da smo danes svobodni«

resnice o pokolu, ta "crna epizoda" pa ne sme na noben način zasenčiti zgodovinske vloge odporniškega gibanja. Žrt-

ve pokola nad Porčinjem - pravi predsednik - so vredne vsega sočustvovanja in spoštovanja, dogodka, ki je sad hude vojske in politične odgovornosti, pa ne smemo enaciti z zgodovino partizanstva, kot tudi moramo vedno ločiti tiste, ki so se borili za svobodo od tistih, ki so bili hote in z vsemi odgovornostmi na strani plombarih vagonov nacifasizma.

»Zgodovino italijanske republike moramo obnoviti v vseh zapletenih odtenkih in brez posploševanj, ne sme pa biti v dvomu, da je imelo bilo odpornišvo bistveno vlogo za rojstvo republike in italijanske demokracije. Danes se moramo zahvaliti prav od-

pornišemu gibanju, da smo svobodni in združeni v skupni državi«, je v poslanici zupanu Beccariju napisal še Violante.

Predsednik poslanske zbornice meni, da se moramo vsi truditi in prizadevati za gradnjo moderne in drugačne Italije, ki bo temeljila na resnici in tudi na skupnih vrednotah, »prej kot desničarji, levicari ali sredinci moramo biti Italijani«. Državljanstvo naj torej po Violantejevem mnenju prevlada nad naso idejno, strankarsko ali versko opredeljenostjo. In v tem duhu in s to željo - se zaključuje poslanica predsednika zbornice - se danes spoštljivo obračam Zdrženju nekdanjih partizanov Osoppo.

MANJŠINA / POZIV VSEM KOMPONENTAM

SSk spet zahteva odkrito soočenje

Stališče deželnega tajništva stranke

»Slovenska javnost v Italiji se sprašuje, kaj se dogaja v vodstvih naše narodnostne skupnosti. Kako je mogoče, da njeni predstavniki ne znajo nastopiti enotno niti ob takšnih priložnostih, kot je bilo srečanje s slovenskim zunanjim ministrom? In to v sedanjem času v katerem, kot se zdi, se snujejo pomembne odločitve za njeno nadaljnjo usodo?«

SSk v tiskovni noti meni, da gre za upravičeno sprasevanje. Se več. Tudi sama si zastavlja vprašanja, na katera bi zeleda dobiti ustrezne odgovore. Tako se npr. stranka sprašuje, »kako je mogoče, da nekateri krogi politično organiziranih Slovencev sodelujejo pri omejevanju ali celo pri

izrinjanju slovenske prisotnosti v javnih upravah, kot se je zgodilo ob nedavnih volitvah v Devinu-Nabrežini, ki je povrh, kot pravimo, strateskega pomena za celotno naso narodnostno skupnost? Pa tudi, kako je mogoče, da so med najbolj zagrizenimi nasprotniki avtonomne politične prisotnosti Slovencev v deželnem svetu spet nekateri krogi politično organiziranih Slovencev, kot se je nazadnje pokazalo ob sprejemanju nove deželne volilne zakonodaje? Bomo na tak način drug drugemu stregli po življenju? Kam vse to vodi? Kaj se pomeni politično predstavništvo slovenske narodnostne skupnosti v Italiji?«

In se, kako je mogoče, meni nadalje SSK, da nekateri krogi politično organiziranih Slovencev po vsem videzu pretirano ne skrbijo, da smo ponovno prica očitim zavlačevanjem pri sprejemanju zaščitnega zakona in da se v najboljšem primeru snuje zakonsko besedilo, ki se že nevarno približuje zloglasnemu Macanicovemu osnutku? So nekateri že pristali na to, da bodo Trst, Gorica in Cedad izključeni iz območja zakonske zaščite? Je za vse komponente Slovencev v Italiji se vezujoc zakonski osnutek, ki smo ga skupno izdelali leta 1993?

Kot vidimo, gre za vprašanja, ki so usodnega pomena za naso narodnostno skupnost. K njim, podčrtujejo pri deželnem tajnistvu SSK, pa bi lahko dodali se kopico drugih, ki gredo od solskega do

medijskega področja. »Mimogrede: Kako je mogoče, da nekateri nočejo nič več slišati o tem, da je treba »zagotoviti skupno lastništvo in uporabo nepremičnin t. i. družbene imovine, kot je bilo izrecno dogovorjeno ob snovanju Zadruga Primorski dnevnik?«

To so vprašanja, ki si jih zastavlja SSK in o katerih bi bilo najbrž prav, da bi razmislila tudi širša slovenska javnost v Italiji. »Ko bomo znali poiskati ustrezne odgovore nanje, bomo najbrž našli pot tudi do tiste enotnosti, ki nam je tako potrebna, ki pa nikakor ne sme biti zgolj fasadna in jo je nujno treba ustrezneje organizacijsko urediti. In tako bomo najbrž znali najti tudi pot, da premostimo paradoks, ki ga ta čas živi naša narodnostna skupnost, ko se po eni strani nahaja, kot pravimo, v zanjo posebno naklonjenih razmerah (leva sredina na oblasti v Italiji, boljšanje odnosov med Italijo in Slovenijo itd), po drugi strani pa se raven njene pravne zaščite nikakor ne viša in se njena asimilacija mogoče se bolj pospešeno nadaljuje.«

SSK, piše na koncu v izjavi deželnega tajništva, si namerava odprto in tvorno prizadevati za skupno iskanje odgovorov na nakazana in se druga podobna vprašanja. K temu iskanju namerava tudi izrecno povabiti vodstva ostalih komponent slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Zato jih bo v naslednjih dneh povabila na odkrito in tvorno soočenje.

SDGZ

Niz informativnih srečanj o novih davčnih predpisih

TRST - Finančno ministrstvo Prodijeve vlade je začelo v letu 1997 temeljito preosnovno večjega dela italijanskega davčnega sistema. S pooblastili je vlada izdala že v prejšnjem letu celo vrsto odlokov, ki so vstopili v veljavo deloma takoj, deloma pa s 1. januarjem 1998. Nekateri predpisi bodo vstopili v veljavo 1. julija letos ali pa se kasneje.

Sprememb je toliko, da se tudi izvedenci težko znajdejo v sistemu, ki se nenehno prilagaja novim navodilom. Stevilne novosti so tako korenito posegle v življenje posameznikov, zlasti pa podjetij, da slednja nujno potrebujejo svežih informacij. Slovensko deželno gospodarsko združenje je zato odločilo, da svojim članom in njihovim uslužbenecem, ki sledijo knjigovodskim in upravnim problemom, posreduje v nizu informativnih srečanj najpomembnejše zakonske novosti glede deželnega davka IRAP, Dual Income Tax, novega sistema preustroja podjetij in obdavčenja podjetij.

Govor bo tudi o olajšavah pri nakupu opreme za trgovce in gostince, o novostih IVA in IRPEF, o poenostavljanju plačevanja davscin in poenotitv prijavih, o novi zakonodaji ONLUS in o predlogu reforme trgovskega sektorja.

Poleg tega bodo udeleženci informirani tudi glede novosti, ki se ticejo osebnega premoženja: davčnih kreditov za nakup stanovanja, odbitih obresti za gradnjo prve hiše, registracije pogodb npremičnin ipd.

Podjetniki ali profesionalci, ki so dobro seznanjeni z novostmi, boljše kljubujejo konkurenci, obenem pa lahko tudi koristijo možnosti, ki jih nu-

di zakonodaja.

Informativni sestanki se bodo vrstili v naslednjem redu:

Nabrežina - župnijska dvorana, sredo 11.2, ob 20. uri; Boljunec - gledališče F. Preseren (mala dvorana), petek, 13.2., ob 20. uri; Opcine - Zadruga kraska banka (razstavna dvorana), torek, 17.2., ob 20. uri; Trst - Goethe Institut (Ul. Coroneo 15, dvorana Nemske dobrotelne družbe - 2. nadstropje), sredo, 18.2., ob 20. uri.

Srečanja so odprta vsem, tudi nečlanom in tistim, ki jih tematika specifično zanima.

BRANKO JAZBEC POTRJEN ZA PREDSEDNIKA

Novi odbor SDZPI

TRST - Prejšnji teden se je na sedežu Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje v Trstu sestal na prvi redni seji nov upravni odbor. Na zadnjem obnem zboru je bil namreč precej prenovljen, saj so številne članice zamenjale svoje do tedanje predstavnike. Sestava upravnega in nadzornega odbora je sledeča: Sonja Babic, Mitja Buzon, Dragica Jerina, Kristina Knez, Danilo Pilat, Walter Stanissa, Branko Jazbec, Daniel Jarc, Ana Volpi, Nico Tence, Stojan Sosic, Bogdan Petelin, Silvana Hvalic, Zivka Marc, Ziva Gruden, Marino Vertovec, Samo Mucic, Boris Kuret, Sergij Majovski (efektivna člana), Jozko Basa in Walter Ukmar (nadmestna člana).

Glavna točka dnevnega reda je bila izvolitev predsednika in podpredsednika. Po krajši razpravi so prisotni soglasno potrdili za predsednika dr. Branka Jazbca in inz. Bogdana Petelina na mesto

podpredsednika. Poleg tega so prisotni sledili podrobnemu poročilu ravnateljice Tamare Blazina o poteku letosnjega solskega leta ter o pripravah programov za prihodnje solsko leto.

Na Zavodu se namreč trudijo, da bi izvajali sklepe upravnega odbora, ki so botrovali tudi spremembam statuta in zadevajo zlasti širjenje delovanja Zavoda. Poleg običajnih tečajev, ki jih finansira Dežela ali Evropski socialni sklad, bo Zavod pripravil razne projekte za cezmerno sodelovanje, za naše gospoarske in solske ustanove ter izvedel nekatere tečaje v privatni obliki. Nujno je namreč, da se okrepi finančna avtonomija Zavoda. Na prihodnjih sejah bodo odborniki izdelali se dodatne predloge za nadaljnje pobude SDZPI. Na seji je bilo tudi sklenjeno, da se preveri možnosti za razširitev članstva, saj je številno članic že vrsto let nespremenjeno.

SREČANJE Z D. JELINČIČEM

Zanimiv planinski večer v špetrskem župnišču

SPETER - Junija 1990 leta je alpinistična odprava iz naše dežele potovala v Nepal s ciljem, da osvoji Everest, kar se je tudi zgodilo, vsaj za nekatere člane odprave, prve dni oktobra. Pobuda za tak podvig je ob obletnici delovne skupnosti Alpe-Jadran prisla s strani Dezele FJK, odpravo pa je organiziralo Slovensko planinsko društvo iz Trsta. Med alpinisti je bil trzaski pisatelj, novinar in alpinist Dušan Jelinčič, ki je bil v četrtek, 5. februarja protagonist zelo prijetnega večera v Spetru na pobudo Planinske družine Benecije in društva Blankini.

V novih prostorih špetrskega župnišča se je zbralo kar lepo število domačinov, pa tudi nekaterih prijateljev s Kobariskega. Vsi so z zanimanjem sledili predstavitvi Jelinčičeve knjige »Biseri pod snegom«, v kateri je vzvpon proti vrhu Everesta vir navdiha, ne gre pa za tradicionalno alpinistično knjigo, saj se nasprotno bolj približuje romanu. Se z večjim interesom pa so prisotni, s pomočjo lepih diapozitivov, skozi živahno in tudi duhovito pripovedovanje slvenskega alpinista sami potovali od Katmanduja po dolinah Nepala, vse do ledenika v vznožju Everesta in se potem povzpeli do vrha, na streho sveta.

Temu prvemu bodo sledila se tri srečanja sicer s predstavniki beneskega kulturnega in socialnega življenja. Ze v četrtek, 12. februarja, ob 20.30 se nam obeta zanimiv večer, saj bo njegov protagonist msgr. Paskval Gujon, ki je s svojimi 88. leti eden od najbolj pokončnih, lucidnih in vitalnih Slovencev pod Matjurjem. Zaceel je svoje pastirsko delo leta 1933, ko je bila slovenscina prepovedana v cerkvi in se danes vztraja v slovenskem bogoslužju ter v skrbi za vernike v vasi Matajur.

POBUDE OB SVEČNICI

Čari Landarske jame

TRZIC - Letos je bilo ob svečnici v Landarski jami posebno živahno. Poteklo je namreč trideset let, odkar je bil v jamo namescen Marijin kipec, ki ga je globoko v rov postavilo jamarско društvo "Amici del fante" iz Trziča.

Jamarji kluba Amici

del fante so ob obisku poskrbeli tudi za zgodovinski oris jame, v kateri je bilo najdenih več ostankov jamskega medveda iz obdobja zadnje oledenitve, pozneje pa je bila jama v več obdobjih zatocisce cloveku. Od rimskih časov dalje je postala kulni kraj, o njej živi več le-

gend, ob vhodu pa jo krasi kapelica, biserček podezelske gotike iz 15. stoletja, delo slovenskega umetnika Andreja iz Loke. Trziski jamarji so ob obisku pripravili tudi zelo zanimivo razstavo o jamarstvu, s temeljitim prikazom jarmarske opreme in tehnik. (D. U.)

METROPOLITANSKA OBČINA / IZJAVA RICCARDA ILLYJA

Župan spet polemičen do predsednika Dežele

»Ne smemo po nepotrebnem ustvarjati zmede«

Načrtovana tržaska metropolitanska občina je se vedno predmet polemike med županom Riccardom Illyjem in predsednikom Dežele Giancarlom Cruderjem. Slednji se boji, da bi parlament vključil v novo ustavo ta upravni projekt, kar bi po njegovem zelo osibilo avtonomijo FJK in zadalo hud udarec deželni enotnosti. Cruder sicer ne nasprotuje metropolitanski občini, meni pa, da mora o njej, kot o reformi vseh krajevnih uprav, v prvi osebni odlocati Dezela in ne država.

Župan Riccardo Illy v daljši izjavi opozarja Cruderja, da je zamisel o metropolitanski občini stara že vsaj deset let in da je ta projekt vključen

v deželni zakon št. 10 iz leta 1988. Dezela tega sklepa ne izvaja, poudarja župan, zato prese- neča predsednikova zaskrbljenost, tudi zato, ker nova ureditev trzaskе uprave ne bo na noben način prizadela posebnosti FJK.

Metropolitanska občina naj bi po Illyjevem mnenju nadomestila sedanjo Pokrajino Trst, o tem pa mora odlocati le Dezela, ki ji noče nihče kratiti pristojnosti in odgovornosti na tem področju. Upam le - pravi se Illy - da ne bo treba na ta projekt čakati še drugih deset let, saj bo le z metropolitansko občino in z drugimi reformiranimi krajevnimi upravami lahko FJK kos novim nalogam in potre-

Tržaski župan Riccardo Illy

bam.

Polemika med Illyjem in Cruderjem sloni na realnih vprašanjih, ki pa se nedvomno prepletajo s pripravami na junijske

deželne volitve. Tržaski župan ne skriva svojih volilnih ambicij in snuje volilno zavezništvo s furlanskimi avtonomisti in podjetniki (rektor videmske univerze Marzio Strassoldo, založnik Carlo Melzi in nekateri krogi, ki so blizu furlanski nadškofiji). Cruder, ki se še ni izjasnil o svoji ponovni kandidaturi, pa je očitno zaskrbljen nad usodo svoje Ljudske stranke, ki po mnenju nekaterih predvolilnih anket realno tvega, da ostane brez zastopstva v novoizvoljenem deželnem svetu. In prav tržaska metropolitanska občina bo ena glavnih tem volilne kampanje, v Trstu in tudi v Furlaniji - Julijski krajini.

Srečanje predstavnikov tržaskе in goriške KZ s SKGZ

Dezelno tajništvo SKGZ je na svojem sedezu v Trstu 3. t. m. sprejelo vodstvo tržaskе in goriške Kmečke zveze, v katerem so bili tržaski in goriški predsednik Alojz Debelis in Ivan Humar ter tajnik tržaskе stanovske organizacije Edi Bukavec. Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je posebej izpostavil dolgoletno in učinkovito prizadevanje KZ za dobrobit slovenskega kmetovalca ter v obrambi teritorija pred številnimi asimilacijskimi in razlastitvenimi pojavi. V novih casih, je bilo poudarjeno, bi se veljalo zamisliti nad vsemanjškino vlogo KZ, kar danes se ni, saj se del slovenskega kmetovalstva se opira in vključuje v sorodne italijanske organizacije.

Na srečanju so prišla na dan tudi druga vprašanja. Ugotovljena je bila pre- nizka zavzetost matice za vprašanja rasti kmečke organizacije in to kljub številnim že izrečenim obljubam. Ob tem bi veljalo organiziranost, ki jo Kmečka zve-

za kaze na Trzaskem, razširiti tudi na Goriško in v Benečiji. Le tako bi KZ dobila vsemanjškino dimenzijo in bi slovenskega kmetovalca lahko primerno zagovarjala in ščitila, tako na deželnem kot na državnem nivoju. Se posebej na Dezeli bi bilo treba pokazati večji posluh do slovenske stanovske organizacije, ki je marsikdaj gledana po strani tudi s strani sorodne italijanske organizacije, v kateri delujejo tudi slovenski kmetovalci.

Srečanje je služilo tudi za podrobno informacijo o dejavnosti Kmečke zveze pri uveljavljanju slovenske prisotnosti, tako v okviru novih načrtov o parkih kakor tudi o strukturalnih posegih na slovenskem teritoriju.

Ob sklepu, da bo odslej tudi predstavnik KZ sedel v tajnistvu SKGZ, so si bili na srečanju edini, da je treba napeti vse sile, da se ohrani zdajšnja vloga KZ znotraj manjšinske organiziranosti.

DAN SLOVENSKE KULTURE

Proslava tokrat v znamenju domačih ustvarjalcev

»Besedo imajo domači ustvarjalci« tako se glasi naslov današnje tradicionalne Prešernove proslave, ki jo v Srenjski hiši s pricetkom ob 17. uri prireja PD Mačkölje in KD Primorsko. Najprej bo na sporedu zgiben recital »Triptih nekega zamejca« v priredbi Martine Slavec (interpreti so poleg same Slavčeve se Danijela Tula in Niko Tula). Sledil bo nastop mešanega pevskega zbora Mačkölje, ki ga vodi Ivo Lešnik.

V znamenju tega, kar je zapisano v naslovu, je tudi nadaljnji spored, v katerem bo domačin Aleks Jercog na harmoniko zaigral stiri skladbe: Potrkan ples (slovenska narodna - prir. Rado Simoniti, po motivih narodne pesmi), Acquarelli cubani (Luciano Fancelli, impressioni di rumba, 1950), Oj da ty, kalinuska (ruska narodna - prir. Ivan Panickij, 1906) in Potepanje s harmoniko (Slavno Avsenik, 1929 in Vilko Avsenik, 1928). Zatem bo Aleks Jercog, ki je pred kratkim izdal knjigo o harmoniki (v italijansčini, v kratkem bo izšla tudi v slovensčini) s prijatelji zaigral se nekaj skladb (akustična kitara Peter Nadlišek, električna kitara Dimitri Rosso).

Proslava v Škednju

V dvorani KD Ivan Grbec v Škednju bo danes ob 16. uri proslava Dneva slovenske kultaure, ki jo skupno prirejajo domača društva Dom J. Ukmar, PD Kolonkovec in KD Ivan Grbec. Proslava bo posvečena umetniku Avgustu Cernigoju, katerega slike si bodo udeleženci lahko ogledali. Na proslavi bodo nastopili ZPZ »Ivan Grbec« in MePZ Kolonkovec. O Cernigoju in njegovi slikarski poti bo spregovoril Sergij Cesar; kratek priložnostni govor bo imel tudi filmski mojster Aljoša Zerjal z dokumentarcem o škedenjski železnici. N. L.

IZREDNO PRISRČNO SREČANJE

Delegacija KZ pri škofu Ravignaniju

Škofu so orisali vlogo, ki jo je KZ imela in še ima za ohranitev naše narodne skupnosti

Sprejem pri škofu Ev- genu Ravignaniju, ki ga je spremljal vikar Franc Voncina, je bil prisrčen in sproščen, delegacija Kmečke zveze, v kateri sta po-

leg predsednika Alojza Debelisa bila tudi tajnik Edi Bukavec in odbornik Valter Stanissa; pa je visokemu cerkvenemu dostojanstveniku prikazala vlogo in pomen stanovske porganizacije slovenskih kmetov in tudi druga specifična vprašanja. Predsednik Debelis je se zlasti poudaril vlogo, ki jo je Kmečka zveza odigrala v korist kmetijstva, celotne družbe in se posebej zascite korenin nase narodne manjšine. Debeliso- va izvajanja sta dopolnila Stanissa in Bukavec, ki sta orisala možnosti razvoja kmetijstva na Trzaskem, težave, s katerimi se srečuje, in zanimanje mladih kmetov za inovacije ter za zahtevne in kvalitne pobude. Precej govora je bilo o zasciti narave, pri cemer so se vsi strinjali, da je kmetijstvo najboljši sopotnik zascite narave in je zato treba v sodobnem konceptu varovanja narave predvsem spodbujati tradicionalne kmetijske dejavnosti, se zlasti živinorejo. Nadalje

so se zaustavili ob dosežkih na vinogradništvu in vinarskem področju, govorili so o gojenju oljk, o perspektivah razvoja tipičnega trzaskega vrtnarstva.

Škof Ravignani je s svoje strani poudaril pomen kmetijstva za sodoben razvoj družbe in naglasil, da je vedno imel odlične stike s kmečkim življenjem, tudi ko je služboval v Vittoriju Venetu. Pokazal je veliko zanimanje pri obravnavanju vseh področij, se zlasti pa je izrazil željo, da bi obiskal kmetije, tako da bi se z vsem neposredno seznanil, kot tudi pripravljenost sodelovati na raznih srečanjih. Izrečno pa je se dodal, da je po svojih močeh pripravljen podpreti pobude na kmetijskem področju in da je seznanjen s politiko Dezele FJK.

Pred slovesom je Alojz Debelis visokemu cerkvenemu dostojanstveniku podaril kosarico značilnih proizvodov, olje, kraski med, sir, teran in vitovsko.

TORKOV VEČER

Umetniki v Slovenskem klubu

Razpravljali bodo o vzgibih in možnostih delovanja v zamejstvu

V torek, 10. t. m., bo ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani večer ob dvenju slovenske kulture. Tudi tokrat se Slovenski klub ni izneveril svojemu pristopu in je v goste povabil vidnejše ustvarjalce, ki naj bi na večeru razpravljali o vzgibih in možnostih delovanja v zamejstvu. Vsak prostor spodbuja in obenem omejuje, ustvarjalec pa si poišče ustrezno izraznost, ki naj bi vznemirjala in pritegovala. Uskladitev lastnih potreb s potreba- mi čim širšega kroga občinstva je izziv, s katerim se sooča vsak ustvarjalec posebej. Zato bodo besede Marka Kravosa, Sergija Verca, Tamare Staneske, Marka Ferija, Jasne Merku, Franka Vecchietta in Borisa Kobala prikazale položaj posameznika in nakazale dejansko stanje ustvarjalnosti v tem prostoru. Pogovor bodo popestrili glasbeni akordi kitarista Marka Ferija in dela likovnikov Jasne Merku in Franca Vecchietta.

KD S. Škamperle pripravlja proslavo

Po daljšem premoru se obuja dejavnost Kulturnega društva Slavko Škamperle, saj so za petek, 13. t. m., povabili v goste dekliski pevski zbor Vesna in Marto Kosuta, ki bo predstavila svojo knjigo Tržaska nosa in njena vezena.

Dan kulture zelijo obeležiti z dražljivim izvajanjem, ki izraza žensko neznost

Mozartov večer

Jutri ob 20. uri bo v Društveni gostilni na Kontovelu tradicionalni večer, ki ga prireja Studijski center N. Tommaseo. Tokrat bo posvečen spominu na Wolfganga Amadeusa Mozarta, ki je živel v letih 1756 - 1791. Pri organizaciji večera sodelujejo Združenji »Macondo« in »Velimir Duginac«. Večer bo vodil muzikolog Pier Paolo Zurlo, Liliana Saetti pa bo prebrala nekaj njegovih pisem. N.L.

PRI PREHODU CESTE

Za težje poškodovano žensko pridržana prognoza

Včeraj okrog 9.40 se je v Ul. Marchesetti pripetila prometna nesreča, pri kateri se je težje poškodovala 61-letna Ornella Clerici, ki so jo odpeljali v katinarsko bolnišnico. Clericijeva je prečkala cesto, ko je končala pod avto znamke peugeot 306. Zdravniki so si pridržali prognozo. Izvide o nesreči, o kateri nimamo drugih podrobnejših podatkov, so opravili mestni redarji.

Okvara na telefonu 118

Včeraj jutraj je pri službi 118 prislo do okvare na nekaterih zunanjih telefonskih linijah. Bojijo pa se, da se nevarnosti ponovijo, in zato svetujejo morebitnim uporabnikom, da se obrnejo na 113 ali 112, če na 118 dalj časa nihče ne odgovarja.

Spodletela tatvina

V rokah je imel močan sveder in posebne skarje, odločno se je lotil navojnice v zlatarni »L.M.« v Ul. Settefontane 13/B, kjer je bilo v izločbi razstavljenih nekaj dragocenih zlatih ur. Namera pa mu je šla po vodi, stanovalec je zmotil neobičajen hrup (odbila je namreč 6. ura), pogledal so, kaj se dogaja, in nemudoma obvestili policijo. Sedaj je 50-letni Cristiano Marsich (Ul. Di Vittorio 15) za zapahi, kar pa zanj verjetno ni novost, saj je že imel opravka s silami javnega reda. Očitno pa mu ni slo v račun, da so ga tako »brezbzorno« zmotili »pri delu«, agente je začel zaliti, češ da ni naredil nič hudega: trenutek prej je namreč odvrnil orodje, ki mu je služilo za vlom. Agentom pa njegovo početje ni uslo. Z isto tehniko so pred nekaj dnevi kradli v neki drugi zlatarni v središču mesta.

Imela sta mamilo

Osebe openskega komisariata je sodnim oblastem prijavilo 28-letnega Franca Zanina in 27-letno Michelo De Mattia iz Ul. Udine 33, pri katerih so našli in zaplenili okrog 18 gramov heroína. Poleg tega sta bila opremljena z lekarniško tehniko in zavojčki, ki so služili za pripravo posameznih doz mamila. Dvojici so agenti že dalj časa sledili, saj je bila znana med razpečevalci na drobno.

Pustili avto in zbežali

Včeraj okrog 4. ure so agenti z miljskega komisariata na Ul. Flavia dal znak soferju črnega mesrecedesa, naj se ustavi. Moski (v avtu je bilo se nekaj potnikov) pa se za ukaz ni zmenil, pritisnil je na plin in oddrvel proti Boljuncu. Kmalu zatem so ubežniki avto ustavili in beg nadaljevali pes, bila je tema in so policajem so se izgubili izpred oči. Registrska tablica mercedesa je imela oznako RE, vendar vozilo ni bilo ukradeno, tako da je dogodek precej nenavaden.

Tovornjak se je prevrnil

Prav na izhodu s VII. pomola se je včeraj popoldne prevrnil tovornjak, poseglo je osebe službe 118, ki je soferia odpeljalo v katinarsko bolnišnico, pristanisko poveljstvo pa je odredilo zaprtje izhoda: iz poškodovanega rezervoarja se je namreč na cestišče izlila nafta.

Lažni uslužbenci Acega spet na »delu«

Predstavila sta se kot uslužbenca Acega, priletni Antonio Caenazzo ju je spustil v svoje stanovanje iv Ul. Gemonio. Medtem ko ga je eden zadržal, češ da električni stavec ne odgovarja varnostnim predpisom, je pajdas pridno brskal po predalih in omarah. Ko sta odšla, se je Caenazzo zavedel, da so skupaj s tujcema izginili tudi trije milijoni lir. Obvestil je karabinjerje, ki so uvedli preiskavo.

KULTURNI DOM / OB 100-LETNICI UMETNIKOVEGA ROJSTVA

Hlavatyjeva razstava uvod v kulturni praznik

Na pobudo ZSKD na ogled umetnikovi perorisi in karikature
Danes ob 17. uri osrednja skupna proslava ob dnevu kulture

»Iz obsežnega Hlavatyjevega opusa nedvomno izhaja velik naboj človečnosti ter miselne razgledanosti, ki predstavljata osnovno in značilno potezo njegove osebnosti, tako v človeškem kot tudi v umetniškem pogledu.«

To je ocena, ki jo je ob odprtju razstave perorisov in karikatur velikega zamejskega umetnika v Kulturnem domu zapisal likovni kritik prof. Josko Vetrih. Razstavo sta ob 100-letnici rojstva tržaskega rojaka slikarja Roberta Hlavatyja pripravila Zveza slovenskih kulturnih društev in Kulturni dom v sklopu širše zasnovanega projekta. Z zbiranjem Hlavatyjevih del je ZSKD pričela že septembra lani. Zbrali so jih res veliko, tako da je bila možna postavitve kar na starih različnih krajih: v goriskem Kulturnem domu in se na treh mestih na Opčinah pri Trstu (v zupnijski dvorani Andreja Zinka, v centru Brdina in v dvorani Zadružne kraske banke). ZSKD je s tem hotela obeležiti 100-letnico rojstva Roberta Hlavatyja, ki je bil med leti 1965-70 tudi njen predsednik. Najob tem bralce opozorimo tudi na razstavo Hlavatyjevih akvarelov, ki je odprta v galeriji Ars v Katoliški knjižarni.

Na petkovi slovesnosti ob odprtju goriske razstave je ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel podčrtal pomen dogodka, ki sodi v sklop prireditev ob praznovanju dneva slovenske kulture. Zaradi odsotnosti prof. Vetriha sta njegov zapis s predstavitev razstave in Hlavatyjevega opusa

Z odprtja Hlavatyjeve razstave v goriskem Kulturnem domu (foto Bumbaca)

prebrala Vili Princic in Barbara Rustja. Karikature in perorisi Roberta Hlavatyja bodo v Kulturnem domu na ogled do 20. februarja ob delavnikih od 9. do 13. in od 16. do 18. ure ter v času, ko so v domu prireditve.

Primerna priložnost za ogled se ponuja danes, ko bo ob 17. uri v Kulturnem domu osrednja goriska proslava ob slovenskem kulturnem prazniku. Skupno prireditev Zveze slovenskih kulturnih društev in Zveze slovenske katoliške prosvete bosta z recitalom Prešernovih verzov oplemenitila igralca Stéfka Drolc in Janez Starina, pela bosta mešana zbor Hrast iz Doberdoba (dir. Hilarij Lavrencic) in Jacobus Gallus iz Trsta (dir. Janko Ban), slavnostni nagovor pa bo imel Jurij Paljk.

POLITIKA / PRIPRAVE NA JUNIJSKE VOLITVE

Prizadevanja Oljke za skupne liste

Proporčni sistem na deželi ovira združevanje
Občine: skupaj v Gorici, ločeno v Krminu?

Gibanje za Oljko si prizadeva, da bi levosredinske stranke na junijskih deželni volitvah nastopile s skupno listo pod simbolom Oljke, četudi se zaveda, da bo to zaradi proporčnega volilnega sistema, brez ti. koalicijske nagrade, in tudi zaradi se premocno prisotnih strankarskih interesov zelo težko. Pokrajinski koordinatir Oljke Franco Miccoli je predsinoci sklical sestanek pokrajinskih tajnistev strank zaveznistva za pogovor o dezelni in socasni občinski volitvah.

Miccoli je za dezelne volitve posredoval poziv gibanja za Oljko, naj bi stranke zaveznistva presegle ozke interese in nastopile na skupni listi, saj je v nasprotnem primeru

velika nevarnost, da se dezelno upravo prepusti desnosredinskemu bloku. Napredna koalicija bi morala predlagati ugledno osebnost za predsednika, ponuditi volilcem signal prenove s temeljito preveritvijo kandidatov in predstaviti skupni program začeni s institucionalnimi reformami, ki bodo potrebne v prihodnjem, za dezelno ustavodajnem mandatu. Predstavniki strank so prisluhnili pozivu, ne gre pa prikrivati, da so si gledanja precej različna.

Morebiten ločen nastop na dezelni volitvah bi utegnil negativno vplivati tudi na občinske volitve v Gorici, kjer so sicer možnosti skupne liste precej večje. Večina komponent zaveznistva je za

skupni nastop. Sestanka so se predsinoci udeležili tudi Zeleni in izrazili pripravljenost na dialog. Največ pomislekov o skupni listi ohranja Ljudska stranka, pri čemer pa gre najbrž za taktično igro stranke, kjer vse manjša volilna baza ne ustreza ambicijam voditeljev.

Manjše možnosti skupne liste Oljke pa so v Krminu. Zeleni, ki so na prejšnjih volitvah skupaj s SKP za nekaj desetih glasov zaostali za zmagovalo listo DSL-LS, so predlagali skupno listo Oljke vendar s pogojem, da se najde nov skupni zupanski kandidat. LS pa ob podpori DSL noče pustiti in vztraja na ponovni kandidaturi zupana Pasellija, tudi za ceno razbitja Oljke.

ŠTANDREŽ / LEPA IN MNOŽIČNA PROSLAVA ŠPORTNEGA DRUŠTVA

Juventina praznovala 50-letnico

Sportno društvo Juventina je že pol stoletja vtanko v standresko skupnost. Včerajšnja osrednja proslava ob zlatem jubileju, ki je potekala je v domu Andreja Budala, je to dejstvo samo potrdila. Ob množični udeležbi najvisjih predstavnikov sporta na deželni in pokrajinski ravni, ob prav tako množični prisotnosti predstavnikov sportnih društev in organizacij, ki delujejo v okviru manjšinske skupnosti, predstavnikov pokrajinske in občinske uprave ter rajonskega sveta, se je v kulturnem domu na Piloscu zbralo izredno veliko domacinov, nekdanih in sedanjih sportnikov in navdušenih navijačev ter prisluhnilo nagovoru Daria Princica, podelitvi priznanj dosedanjim predsednikom društva, prisluhnilo izvajanju zborov "O.Zupancic" in "Standrez" ter nestetim cestitkam in pozdravom. Na slovesnosti je bila objavljena odločitev, da se nogometno igrišče v Standrezu poimenuje po političnem in kulturnem delavcu Walterju Resčicu. Ob jubileju so pripravili tudi brošuro, ki s podatki o delovanju društva v zadnjem desetletju. (Foto Bumbaca).

PODGORA / NESREČA AVTOMOBILISTA IZ ŠTEVERJANA

Razmeroma blage posledice silovitega trčenja v zid ob cesti

Včeraj nesreči na avtocesti pri Sovodnjah in pri Moščenicah

V prometni nesreči, ki se je zgodila v petek okrog 18.30 na ulici Brigata Cuneo v Podgori, se je precej hudo poškodoval 51-letni Cvetko Tomazič iz Steverjana. Po navedbah prometne policije, ki vodi preiskavo o nesreči, je Tomazič, ki se je z avtomobilom znamke rover peljal v smeri proti Grojni, izgubil nadzor nad vozilom in silovito trčil v zid ob cesti.

Iz skrivenčene pločevine so ga potegnili sele s pomočjo gasilcev, ki so imeli tudi precej dela z odstranjevanjem razbitin. Ranjenega Tomaziča so prepeljali v gorisko splošno bolnišnico. Sprva je kazalo, da je njegovo zdravstveno stanje precej kritično, po podrobnejših pregledih pa so zdravniki ugotovili, da le ni tako

hudo. Zaradi udarc ev in drugih poškodb po raznih delih telesa so Tomaziča pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v 30 dneh.

Promet na glavni cesti skozi Podgoro je bil zaradi nesreče predsinoci precej

casa prekinjen.

Dve prometni nesreči sta se zgodili na Goriskem včeraj popoldne. Na avtocestnem odcepu med Gorico in Vilešem se je blizu železniskega podvoza pri Sovodnjah ponesrečila voznica fiata 126, ki je za-

vozila s ceste. Na prizorišču nesreče je posegel helikopter reševalne službe 118 zaradi domnevnih poškodb na hrbtenici. Na srečo ni bilo tako in so ranjenko z resilecjem prepeljali v splošno bolnišnico, kjer je na zdravljenju.

Kar pet oseb je bilo sredi popoldneva ranjenih v trčenju med dvema avtomobiloma na avtocesti A4 nedaleč od izstopne postaje pri Moščenicah. Med vsemi je najtežje poškodbe dobila zenska (imena nam niso javili), ki so jo sprejeli na zdravljenje v tržiski bolnišnici, drugim stirim ranjencem pa so nudili samo prvo pomoč.

Na sliki (foto Bumbaca) razbitine Tomazičevega roverja po trčenju v Podgori

ŠTANDREŽ / RAZLAŠČANJE ZEMLJIŠČ

Občina ne spoštuje dogovora s krajani

Industrijska cona ne sme segati do vasi

Goriska občina je malo pred koncem lanskega decembra lastnikom zemljišč v Standrezu, v pasu industrijske cone, ki je najbližji Piloscu, poslala pismo, s katerim jih obvešča, da se je začel postopek za razlastitev zemljišč. S tem so občinski uradi prekršili premirje, ki je bilo doseženo pred dobrima dvema letoma s takratnim občinskim odborom inz. Roselijem. Takrat je bilo sklenjeno, da se gradnje na tem območju zamrznejo v pričakovanju odobritve novega regulacijskega nacra, ki naj bi med drugim predvidel, da se industrijska cona odmakne od naselja.

Lastniki so proti najnovejšemu ukrepu občinske uprave vložili priziv, po

politični poti pa skuša posredovati rajonski svet, ki je zadevo že večkrat obravnaval. Predsednik Božidar Tabaj nam je v pogovoru povedal, da gre za večletni problem. Novost je le v tem, da je občina sklenila prekiniti zamrznitev in napovedala začetek razlastitvenega postopka.

O zadevi naj bi razpravljal goriski občinski odbor prejšnje sredo, vendar se zaradi odsotnosti odbornika za javna dela Bordina problema na seji niso dotaknili, pravi predsednik rajonskega sveta v Standrezu.

»V pogovoru z odbornikom za urbanistiko Mattiussijem sem imel vtis, da z zadevo sploh ni seznanjen, z Bordinom, ki ima tudi pristojnosti na

tem področju, pa nisem uspel govoriti«. Zadevo bodo skušali razčistiti že v prihodnjem tednu, v naslednjem pa naj bi sklicali novo sejo rajonskega sveta, ki bo vzel specifično v pretres to za standresko skupnost nedvomno zelo pomembno vprašanje. Problem je tudi politične narave tako za standresko skupnost kakor tudi za širšo javnost, saj bi se v podobnem položaju utegnili znati tudi prebivalci drugih območij v občini.

Ob tem velja povedati, da se v Standrezu zavzemajo za to, da bi ostal nepozidan zgornji del območja, ki je bilo svojčas dodeljeno industrijski coni, med Piloscem, Gregorčicevo ulico in odsekom državne ceste št. 56.

NOVICE

Krožek Rizzatti načrtuje sodelovanje z Novo Gorico

Nicolò Fornasir je bil potrjen za predsednika studijskega centra Rizzatti. Podpredsednika ostajata Renato Vizzari in Paola Cosolo, odborniki pa Michele Martina, Celso Macor, Sergio Tavano, Franco Miccoli in Renzo Boscarol. Novoizvoljeni odborniki so se Bernard Spazzapan, Silvano Colugnati, Piero Biasiol in Arnolfo De Vittor. Krožek, ki med drugim izdaja revijo »Iniziativa Isontina«, bo v letošnjem programu posvetil največjo pozornost obmejnemu sodelovanju na raznih področjih (univerza, bolnišnice, infrastruktura, kultura, turizem, okolje). V ta namen bodo navezali sodelovanje z Goriskim forumom in drugimi novogoriškimi organizacijami.

Natečaj za primarija kirurgije

Zdravstvena ustanova je razpisala natečaj za novega primarija kirurgije, ki bo nadomestil pred kratkim upokojenega dr. Augusta Murgio. Zaradi pomembnosti oddelka bo postopek kar se da hiter. V torek se bo sestala komisija, ki preverja kandidate, nakar bo za imenovanje poskrbel ravnatelj Baratti.

Zadnji dnevi za ogled gotških skulptur na gradu

Na goriskem gradu je danes zadnja nedelja odprta razstave sakralnih lesnih skulptur iz poznogotškega obdobja, ki jo prirejajo občinsko odbornstvo za kulturo, združenje »Il Millennio« in Goriski muzej iz Nove Gorice. Razstava bo na gradu odprta do torka, 10. t.m. (urnik: 9.30-13.00 in 15.00-19.30), nakar jo bodo prenesli na grad v Kromberku, kjer bo na ogled od 20. februarja do 5. aprila.

Dan bolnikov v Štandrežu

V Štandrežu bodo danes z verskim obredom obeležili svetovni dan bolnikov. Ob 14.30 bo zbirno mesto pred cerkvijo, kjer bodo bolnikom pomagali prostovoljci združenja Unitalsi. Sledila bo molitev rožnega venca in ob 15. uri masa v cerkvi, nato pa družabnost, ki jo bo ponudila župnijska skupnost.

Možnost obiska v sinagogi

Goriška sinagoga v Ascolijevi ulici bo danes odprta od 10. do 13. ure z možnostjo vodenega ogleda. V sinagogi je na ogled razstava ob stoletnici nastopa pisatelja Emilea Zolaja v aferi Dreyfus in o odmevih, ki jih je takrat afeta imela v Gorici.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNE DRUŠTVE
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

vabita na

DAN SLOVENSKE KULTURE '98

Nastopajo: Mešani pevski zbor Jacobus Gallus, Mešani pevski zbor Hrast, gledališka igralca Štefka Drolc in Janez Starina, klavirska spremljava: Beatrice Zonta

Slavnostni govornik: Jurij Paljk

Kulturni dom Gorica - danes, 8. februarja 1998, ob 17. uri

Kulturno društvo SOVODNJE

vabi na

DAN KULTURE '98

Kulturni dom - Sovodnje

sreda, 11. februarja 1998, ob 20.30.

Prosvetno društvo Standrez - Dramski odsek

Molière

SKOPUH

Komedija v dveh delih - Režiser Emil Abersek

PREMIERA v soboto, 14. februarja 1998, ob 20.30
v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu

PONOVITEV v nedeljo, 15. februarja 1998, ob 18. uri

SOLIDARNOSTNA AKCIJA

Dijaki srednjih šol Trinko in Ascoli obiskali Umbrijo

Vrstnikom izročili prispevke

Večja skupina dijakov nizjih srednjih šol Ivana Trinka in G. I. Ascolija se je v petek skupaj s profesorji in stariši ter predstavniki občinskega urada za civilno zaščito odpeljala na dvodnevni obisk v Umbrijo. S tem se zaključuje odmevna solidarnostna akcija zbiranja sredstev za pomoč vrstnikom, ki jim je potres uničil solo. Odpira se novo poglavje v navezovanju stikov in sodelovanju med dijaki, profesorji in stariši. Solidarnostna akcija pa ima tudi vzgojni in izobraževalni pomen, saj so se dijaki na kraju samem seznanili s posledicami naravne ujme, z delovanjem službe za civilno zaščito in drugih služb, ki stalno

spremljajo potresno dejavnost.

Dijaki in spremljevalci so se odpeljali tudi v Foligno, kjer je bilo predvideno pobratenje z nižjo srednjo šolo, v Assisi in nekatere druge po potresu prizadete kraje. Srečanja in vtise so skrbno pisali v beleznico in fotografirali z namenom, da ob povratku pripravijo nekakšen Dnevnik iz Umbrije, ki bo ostal kot spomin na zanimivo doživetje, na razpolago pa bo tudi dijakom drugih šol kot vir koristnih informacij, ki jih bodo dijaki zbrali iz prve roke.

Strošek za avtobus bodo plačali iz občinskega urada za civilno zaščito, v Perugi pa so bili dijaki in spremljevalci gosti tamkajšnje prefekture.

GORICA / POKOPALI SO JO VČERAJ

Slovo od Mire Jelincič

Na glavnem goriskem pokopališču so svojci in prijatelji včeraj pospremili k zadnjemu počitku Miro Jelincič, ki je v 82. letu starosti preminila po dolgi bolezni. Sledila je možu, inž. Mirku Cubeju, ki je umrl v začetku decembra.

Mira Jelincič se je rodila 13. aprila 1916 v Podmelcu v 13-članski družini iz katere so izšli znani primorski rodoljubi in zavodni Slovenci. Omenimo naj le tigrovca Slavka in Zorka, ki je znan tudi kot planinec in kulturno prosvetni delavec. Se 9-letna se je Mira z mamo in sestro Vero preselila v Gorico. Tu je obiskovala italijansko učiteljsko, kjer se je izkazala kot najboljša telovadka. Pripadala bi ji pravica, da zastopa solo na uradnih nastopih, toda fašistični režim ni prenesel, da bi solo zastopala Slovenka in so zato raje izbrali druge. Med vojno se je Mira Jelincič aktivno pridružila narodnoosvobodilnemu gibanju in v njem delovala kot kurirka. Po vojni je za svoje zasluge bila deležna vi-

sokega priznanja SFRJ.

Po vojni je bila aktivna v številnih slovenskih organizacijah, v Zvezi slovenskih žena, v prosvetni zvezi, v komisiji za dorasčajočo mladino pri SKGZ. Leta 1957 se je poročila z Mirkom Cubejem in dve leti kasneje se jima je rodil sin Marko. Mira se je z ljubeznijo posvetila družini, vse dokler ji niso zaradi možganske kapi pred 11 leti zacele poje-mati moci. Bolezni je pogumno kljubovala vsa ta leta, naposled pa se ji je po odhodu moža predala.

Svojcem in posebej kolegu Marku, novinarju na deželnem sedežu RAI, naj gre naše občuteno sožalje.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 14.00-17.30-21.00 »Titanic«. Rež. James Cameron, igrata Leonardo Di Caprio in Kate Winslet.
VITTORIA 3 14.15-16.00-18.00-20.00-22.00 »Tre uomini e una gamba«. I. Aldo, Giovanni e Giacomo.
CORSO 15.15-17.30-19.45-22.00 »The Jackal«. Richard Gere, Bruce Willis.
TRZIC
COMUNALE 16.00-18.00-20.00-22.00 »Harry a pezzu«. Woody Allen.
EXCELSIOR 17.00-19.30-22.00 »Il quinto elemento«. Luc Besson.
CEAD
RISTORI 17.00-21.00 »In e out«. Kevin Kline.

PRIREDITVE

KD SOVODNJE vabi v sredo, 11. februarja, ob 20.30 v Kulturni dom v Sovodnjah na Dan kulture '98: predstavitev knjige A. Rupla Skice Gorice, branje odlomkov iz knjige ter nastop gojencev Glasbene matice Gorica. Nastopajo Sovodnjska dekleta, razstavlja Mitja Juren.

PRESEKNOVA PROSLAVA bo v petek, 13. februarja, ob 20.30 v OS A. Gradnik v Steverjanu na pobudo KD Briski grič in SKPD Sedej.

SKD DANICA prireja v petek, 13. februarja, Presernovo proslavo v KSC Danica. Sodelujejo dekliski pevski zbor in recitatorji.

KD SABOTIN V STMAVRU prireja tridnevni praznik od 13. do 15. februarja. V petek bo odprta razstava in nastop zborov, v soboto predstavitev knjige o ledinskih imenih in nastop zborov, v nedeljo vasko slavje ob sv. Valentinu.

ZDRUŽENJE ŠPORTNIH RIBICEV "VIPAVA" prireja v soboto, 14. t.m., ob 20.30 veselo pustovanje v KD v Sovodnjah. Zazelene (ne pa obvezne) so maske. Prijave v gostilni Rubijski grad.

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV vabi člane, da se v maskah udeležijo pustovanja v petek, 20. februarja, ob 17. uri v gostišču "Al fogolar" v Gaglianu. Vpisovanje do srede, 11. februarja, pri poverjenikih in na sedežu.

KD OTON ZUPANCIC vabi na pustni večer v gostilni Turri v Štandrežu v soboto, 21. februarja, ob 20.30. Poleg zagotovljene zabave se večerja, glasba, ples in nagajevanje mask. Vpisovanje v gostilni Turri.

KD OTON ZUPANCIC prireja v torek, 24. februarja, ob 15. uri otroško pustno rajanje v domu A. Budala v Štandrežu.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne bencinske črpalke
GORICA
IP - Ul. Crispi
ESSO - Ul. Lungo Isonzo
MONTESHELL - Ul. Aquileia
ERG - Ul. sv. Mihaela
AGIP - Ul. Trieste
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Boito
IP - Ul. Matteotti
AGIP - Ul. Cosulich
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia
KRMIN
AGIP - Drev. Ven. Giulia
GRADISČE
MONTESHELL - Ul. Trieste
STARANCAN
AGIP - Ul. Trieste

OBVESTILA

SPDG prireja 1. marca 1998 Slovensko zamejsko smučarsko prvenstvo za 17. Pokal ZSSDI na Zoncolanu v veleslalomu in super-slalomu. Tekmovanja se lahko udeležijo člani zamejskih športnih društev in klubov. Prijave (pisne) do 27. februarja na sedežu SPDG (Ul. Malta 2, fax 531495) ali pri ZSSDI. Zrebanje startnih števil do 27. februarja ob 19. uri na sedežu SPDG v Gorici.

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob Brunota Tabaja daruje družina Grusovin iz Gorice 50 tisoč lir za balinarski odsek Sovodnje.

V počastitev spomina Brunota Tabaja darujejo stric Ivo 100 tisoč lir in družina Obljubek iz Gorice 100 tisoč lir za balinarski odsek Sovodnje.

Namesto cvetja na grob Brunota Tabaja, očeta učiteljice Katerine, darujejo učenci 3. razreda OS Frana Erjavca iz Standreža 65 tisoč lir za društvo krvodajalcev iz Sovodnj.

V počastitev spomina Brunota Tabaja darujeta Ema in Pepi Zavadlav 50 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Standreža.

V spomin na soseda Brunota Tabaja darujejo družine Petejan, Ursič in Cijak 150 tisoč za društvo krvodajalcev Sovodnje.

Namesto cvetja na grob Brunota Tabaja daruje Aldo Vizintin z družino 100 tisoč lir za SD Sovodnje.

Namesto cvetja na grob Dimitrija Florenina darujejo Rikardo, Mario in Ernest Kačič 150 tisoč lir za KD Skala - Gabrje.

Namesto cvetja na grob Dimitrija Florenina darujejo sošolci osnovne šole David, Barbara, Bogdan, Walter, Aljosa, Robert, Katerina in Vera 240 tisoč lir za društvo Skala - Gabrje.

V spomin na Dimitrija Florenina so namesto cvetja na grob darovali za KD Skala - Gabrje: družina Gabrijel Devetak 200 tisoč lir, družina Oskar Juren 100 tisoč lir, družina Nataša Klancič 50 tisoč lir, Veronika, Ljubica in Bogdan z družinami 150 tisoč lir, družina Radi Fajt 100 tisoč lir, družina Irma Devetak 50 tisoč lir, Ivanka Juren 20 tisoč lir, družina Zofija Florenin Lepold, Boža in Nadja 100 tisoč lir, Stefanija Strgal 100 tisoč lir, družina Devetak in Puric 50 tisoč lir, Anka, Marena in Pierino 50 tisoč lir, Sonja Sokol 50 tisoč lir, Hilarija Zotti 50 tisoč lir, družina Marko Butkovic 50 tisoč lir, Elvira in Stanko 50 tisoč lir, odbor KD Sovodnje in Mladinski odsek 200 tisoč lir, NN 70 tisoč lir, družina Rezi Marusič 50 tisoč lir, Pepe in Marija Cescut 50 tisoč lir, Fani Cescut 50 tisoč lir, Nada in Ladi Melzi 50 tisoč lir, Rajka in Aldo 100 tisoč lir, Davorin Pelicon 100 tisoč lir, Drago Tomsic 100 tisoč lir, Batistič, Batistič, Gabato in Ferfolja - Rupa 400 tisoč lir, družina Frančco Kovic, Romano Komjanc in Katerina 100 tisoč lir.

V počastitev spomina Stanka Medveskega daruje Avgust Stekar 100 tisoč lir za Slovensko planinsko društvo in 100 tisoč lir za Društvo slovenskih upokojencev v Gorici.

RAZSTAVE

V **KULTURNEM DOMU V GORICI** je do 22. t.m. odprta razstava perorisov in karikatur Roberta Hlavatyja ob 100-letnici umetnikovega rojstva. Ogled ob delavnikih: 9.00-13.00 in 16.00-18.00 ter med prireditvami.

V **GALERIJI ARS** je do 21. februarja odprta razstava akvarelov Roberta Hlavatyja ob stoletnici umetnikovega rojstva. Ogled je možen po urniku odprtja Katoliške knjigarnice.

V **KULTURNEM CENTRUL BRATUŽA** je do 20. februarja odprta razstava akvarelov goriskega slikarja Andreja Kosica. Ogled: delavniki 17.00-19.00, nedelje 10.00-12.00.

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine od 31. januarja do 6. februarja 1998.

RODILI SO SE: Helsen Adamovic, Federico Ballandini, Adriana Pizzutti.

UMRLI SO: 90-letni Stanko Medvesček, 62-letni Jožef (Bruno) Tabai, 74-letna Vilma Perco vd. Braulin, 87-letna Dolores Tofful vd. Andrian, 97-letni Ermenegildo Padovan, 83-letni Luca Costa, 87-letna Vida Delpin, 72-letni Bruno Delfrate, 88-letni Alberto Turel, 84-letni Duilio Fabris, 81-letna Mira Jelincič vd. Cubej, 79-letna Giuseppina Ziani.

OKLICI: elektricar Luciano Borsi in obrtnica Micaela Devescovi, delavec Mauro Zambon in delavka Claudia Cesselli, občinski uslužbenec Roberto Tomadin in trgovka Silvia Melocco.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL MORO (Alesani), Carduccijska ulica 40, tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

ALLA SALUTE (Fabris), Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

Jutri: 9.00, Pietro Di Minica iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; 10.30, Olga Klanjsček vd. Cortese iz splosne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče; 12.00, Anna Brisco iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev v Štandrežu; 13.00, Millo Trevisan iz bolnišnice sv. Justa v Ronke; 13.40, Irma Medeot iz splosne bolnišnice v Mos; 13.45, Ildegarda Mor iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; 14.00, Palmira Fedele iz splosne bolnišnice v Bračan.

ZAHVALA

Globoko ganjeni in hvaležni ob tolikih izrazih spoštovanja in ljubezni, ki jih je bil deležen naš nepozabni

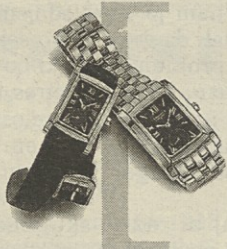
Bruno Tabai

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so v tem težkem trenutku z nami sočustvovali in ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

SVOJCI

Sovodnje,
8. februarja 1998

DolceVita... tudi za Valentinovo

LONGINES

Zlatarna Šuligoj Gorica
ul. Carducci 49, tel. 535657

Nedeljske teme

OB VPISOVANJIH V OSNOVNE ŠOLE

Prazni narodni braniki niso več narodni braniki

MARJAN KEMPERLE

Milanski Il Giorno je 12. oktobra 1994 objavil sledenco novico:

»Otok Stromboli (Messina) - V kraju Ginostra na otoku Stromboli v Eolskem otocju so odprli najmanjšo solo v Italiji. Obiskujejo jo le trije učenici, dve deklici in fantek, od katerih se dva učita v drugem, eden pa v tretjem razredu. Poučuje jih 28-letna učiteljica Vincenza Stanzi iz kraja Villa San Giovanni. Sola je bila pred tem stiri leta zaprta.«

Lep precedens, bi lahko pomislili. Če je italijanska država pred slabimi stiri leti odprla solo s tremi učenici, zakaj bi sedaj zaprla slovenske osnovne sole z dvakrat večjim številom solarjev? bi se po svoje upravičeno vprašali po objavi števila vpisanih v prve razrede. Pravica bi bila na naši strani. Toliko bolj, ker so slovenske sole v Italiji mednarodno zaščitene.

Mednarodna zaščita slovenskih sol je bila zadnja leta naše orožje v boju proti vsem, uspehim in neuspehim, poskusom krčenja, združevanja ali ukinjanja zamejskih solskih struktur. Prav je, da smo se ga poslužili, saj nam ni preostalo drugega.

In vendar, ko bi pogledali z drugega zornega kota, bi morda ugotovili, da je bilo to naše orožje kot znani meč - dvorezno.

Tajnica nabrezinskega didaktičnega ravnateljstva se je pred dnevi spominjala, s kolikimi solami je imela opravka, ko se je pred kakimi dvajsetimi leti zaposlila na ravnateljstvu. Takrat so se delovale osnovne sole v Stivanu, v Medji vasi,

Mavhinjah, v Cerovljah, v Sosljanu, v Slivnem, v Gabrovcu, v Briscikih. Tudi te sole so bile mednarodno zaščitene, a so vseeno zamrle. Brez kakrsnega koli »zunanjega« posega: bile so, pa jih ni več.

V devinsko-nabrezinski občini delujejo sedaj od nekdanjih devetih sol le tri: v Nabrezini, v Devinu in v Sempolaju; v sosednji zgoniški občini od starih le dve: združena sola Salez-Zgonik. Taka je sedaj slovenska solska stvarnost na tistem delu Krasa.

Dobro vemo za vzroke, ki so privedli do takega stanja: bolj ali manj tiha asimilacija, odseljevanje domačinov, predvsem pa izredno nizka nataliteta. To velja za obe pokrajini. Na Trzaskem se je leta 1966 rodilo 3683 otrok, dvajset let kasneje pa več kot dvatisoč manj: 1497. V goriski pokrajini se je leta 1966 rodilo 2113 otrok, leta 1986 pa le še 781. Nic cudnega, da so se nekatere slovenske sole popolnoma izpraznile, nekatere druge pa skoraj. Ko bi prvosolčke prihodnjega solskega leta enakomerno porazdelili v prve razrede, bi v vsaki od 21 osnovnih sol na Trzaskem sedelo po šest otrok, v devetih gorških pa po osem do devet otrok. Marsikdo bi zavriskal, da bi bili razredi z osmimi ali devetimi učenici kar dovolj številni.

Ko pa bi ugotovil, da se bodo v devetih solah na Trzaskem in v treh na Goriskem učenci prvega razreda solali (zaradi premajhnega števila vpisanih) skupno s starejšimi sosočci, bi se veselje takoj poleglo. Didaktične ravnateljice že nekaj let ponavljajo, da je pouk v združenih razredih z didaktičnega in vzgojnega vidika vprašljiv. Tega se zavedajo tudi starsi sami. Na informativnih sestankih, ki so jih ob letošnjih vpisovanjih priredili po didaktičnih ravnateljstvih in na nekaterih solah, so se največkrat spraševali, ali se bodo njihovi otroci učili v samostojnih razredih. Zanimalo jih je tudi, kako je sola opremljena, ali razpolaga z računalniki, ali se jih bodo njihovi otroci posluževali, in podobno.

Starsi hočejo kvalitetno vzgojo. Zato zadnja leta vpisujejo svoje otroke na tiste sole, ki zagotavljajo delovanje samostojnih razredov. Kdo bi jim lahko pri tem kaj oporekal? Tako nekatere sole ohranjajo skoraj enako število učencev, druge pa se postopoma praznijo. Zadnja leta to vse bolj pogosto opazamo na nekaterih mestnih in predmestnih solah.

Kaj to pomeni? Preprosto: sole niso več nasi narodnostni braniki. Ostajajo najpomembnejše institucije manjšine, a niso več braniki, kot smo jim in jim nekateri se pravijo. Slovenske sole so bile lahko narodnostni braniki pred petdesetimi, stidesetimi, ali tridesetimi leti, ko so bile široko razpredene na manjšinskem teritoriju in so bile številčno krepke. Obstaja pa razlika med solami, na katere se je v solskem letu 1978/79 vpisalo 282 pr-

vosolčkov, in solami z manj kot polovico prvosolčkov, 126, kolikor jih bo obiskovalo prve razrede v prihodnjem solskem letu na Trzaskem. Podobna, čeprav rahlo omiljena razlika velja tudi za sole na Goriskem, na katere se je pred 20 leti prvič vpisalo 120 učencev, prihodnje leto pa jih bo v prvih razredih sedelo 79.

Kaksne narodnostne branike lahko predstavljajo sole, ki so zamrle same od sebe v zadnjih dveh desetletjih v devinsko-nabrezinski občini? Nobenih branikov, ker prazni gradovi ne morejo braniti ničesar, pa čeprav so mednarodno zaščitene.

To nas uči naša bližnja preteklost.

Kaj pa bodočnost?

Ce bomo tako ukrepali, kot smo doslej, se bomo čez dve desetletji znašli le z daljšim seznamom deaktiviranih branikov in krajšim seznamom vse bolj jalovih sol. Trmasto vztrajanje pri nedotakljivosti sol, ker so mednarodno zaščitene, bi imelo v sedanjih spremenjenih razmerah - kot dvorezni meč - prav nasprotni učinek: polenarilo bi nas, da bi ne poiskali drugih, casu primernejših rešitev.

Kakšnih?

Takih, kakrsne hočejo in zahtevajo starsi: kvalitetnih!

Pred leti se je v zamejskih sportnih krogih razvnela razprava v mestoma kar po-

lemicnih tonih o odnosu med kvaliteto in kvantiteto. Takrat so ugotavljali, da gre za nerazdružljiv binom: brez kvantitete ni kvalitete, in nasprotno.

To naj bi veljalo tudi za sole. Številčno močne sole, take, z izključno samostojnimi razredi, zagotavljajo - z didaktičnega in vzgojnega vidika - kvaliteto, ki je sole z vsega peščico učencev ne zmorejo.

Okvirna rešitev bi bila torej dokaj preprosta: ob danem številu učencev bi morali določiti dano število sol, na katerih naj stece reden pouk v številčno krepkih razredih. Obstajala pa bi lahko tudi druga varianta: na določenem teritoriju bi ustanovili solski pol, ki naj bi kril predsolske in solske potrebe širšega (mestnega, predmestnega, ali podezelskega) območja.

Ce obstajajo druge realne in perspektivne rešitve, na dan z njimi! A hitro, saj napak preteklosti ne gre ponavljati. V začetku devetdesetih let, ko je nad zamejskim solstvom nadležno zabrenčala »racionalizacija«, smo se nekaj let izgovarjali, da ne moremo sami pripraviti načrta o našem bodočem solskem ustroju (v kar so nas silile solske oblasti), ker nismo se razpolagali z dovoljšnjimi podatki. Čakali smo na analize in strokovno studijo Slovenije. Ko pa so bile analize opravljene in studija dokončana, nismo znali storiti naslednjega koraka: izdelati lastni solski nacrt, ki bi ga podprla vsa manjšinska skupnost, in ga predložiti ita-

lijanskim (in slovenskim) oblastem.

Napovedana solska reforma in uvedba solske avtonomije bi - ob doslej predlaganih določilih - zdesetkali nas solski sistem. Tega se, mislim, dobro zavedamo. A ne le mi, v Trstu in Gorici. Tudi v Rimu in v Ljubljani dobro vedo, da postaja zamejsko solsko vprašanje meddržavni problem. Sicer bi mu na nedavnem srečanju v Sloveniji zunanja ministra Frlec in Dinu ne posvetila »posebne pozornosti«, kot je bilo zapisano v sporocilu za javnost. Ministra sta »soglasala, da spremembe ne smejo imeti negativnega vpliva na sistem manjšinskega solstva. Italijanski zunanji minister je poudaril, da mora biti sistem slovenskih sol v Italiji izvzet iz omenjene reforme,« je se pisalo v sporocilu.

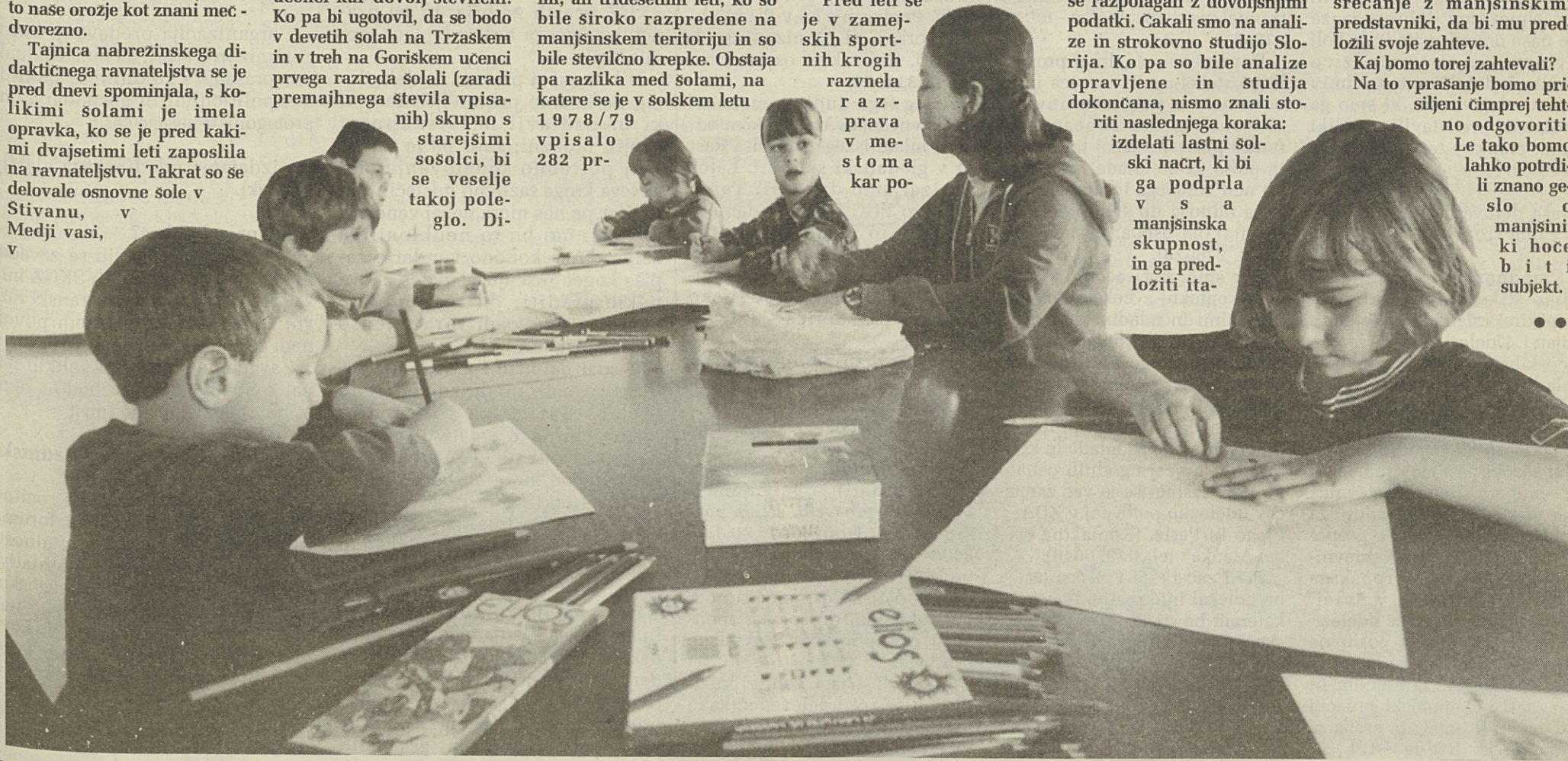
Za nas nadvse zanimiv pa je bil tudi sklepni stavek sporocila: »Sogovornika sta se dogovorila, da se bosta na to temo srečala oba ministra za solstvo se pred sprejetjem omenjene reforme v Italiji.«

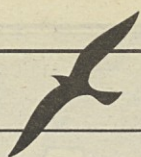
Luigi Berlinguer se bo torej srečal s kolegom Slavkom Gabrom, da bi izvedel za mnenje Slovenije o bodočnosti zamejskih sol. To verjetno pomeni, da bo Gaber - po že ustaljeni praksi - sklical srečanje z manjšinskimi predstavniki, da bi mu predložili svoje zahteve.

Kaj bomo torej zahtevali?

Na to vprašanje bomo prisiljeni čimprej tehtno odgovoriti. Le tako bomo lahko potrdili znano geslo o manjšini, ki hoče biti subjekt.

••

MLADI

Vabilo v Klub slovenskih študentov

Klub slovenskih študentov - Trst že tri leta deluje za tržaski univerzi. Kot apolitična studentska organizacija se zavzema za povezovanje vseh slovenskih študentov tako iz zamejstva kot tudi iz matične domovine, kar se odraža že v samem mesanem predstavnstvu upravnega odbora. Po prebroditvi začetnih težav smo se povezali z vsemi slovenskimi studentskimi klubi v Evropi, mednarodnima organizacijama AISEC in AEGEE. Temeljni korak v okviru zadanih ciljev pa je predstavljal minuli sestanek s predstavnikoma mladinske sekcije SKGZ-ja in SSO-ja. Skupno smo se dogovorili naj bi klub dejansko v bodoče predstavljal ter zrcalil potrebe vseh slovenskih študentov ne glede na njihovo politično opredelitev. Nastal bi tako informativni center preko katerega bi

bilo mogoče izpeljati sledeče cilje:

1. Realizacija individualnih ter skupinskih gospodarskih, kulturnih, športnih in turističnih projektov s pomočjo Studentske organizacije Univerze v Ljubljani.

2. Medsebojno povezovanje ter izmenjava informacij med tržasko in ljubljansko univerzo v perspektivi nove evropske integracije.

3. Gospodarska predstavitev slovenskih ter tržaskih potencialov.

V sklopu tega načrta smo se podali v Ljubljano, kjer smo se 23.12.97 v spremstvu studentskega ministra ter pomočnika mednarodne pisarne udeležili srečanja s svetov-

valcem Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu g. Juretom Zmavcem. Na njegovo pobudo smo se domenili za skupen sestanek z g. Pavšicem, z. g. Pahorjem v prvi polovici februarja '98 v Trstu.

Sestanek je izrednega pomena, saj bi v primeru pozitivnega odziva slovensko zamejstvo pridobilo mlado, a ključno studentsko enotno institucijo. V tej smeri smo dobili podporo tako na zunanjem ministrstvu, kot tudi pri Studentski organizaciji SOU.

V zadnjih dneh smo v zvezi z iskanjem prostorov za nas sedež analizirali razne ponudbe, med katerimi ne izključujemo možnosti ponovnega delovanja v prostorih Dobrodelnega društva. Ob tem bi nam SOU ter slovenski primorski klubi finansirali nakup opreme.

Kratkoročni cilji Kluba so:

Marec: - Spoznavni večer za študente vseh tržaskih fakultet, na katerem bomo predstavili notranjo organizacijo kluba ter program dejavnosti leta '98.
- enodnevni smučarski izlet

April: - kulturno-gospodarski dvodnevni seminar v Trstu skupno z zaključno zabavo SOU-a in Slovenskih primorskih klubov.

O vseh pobudah kluba vas bomo obvestili po radiu (v oddaji Univerzitetni tam tam), preko Primorskega dnevnika ter plakatov na univerzi ter Narodni in studijski knjižnici.

Aleks Domenis

predsednik Kluba slovenskih študentov - Trst

Mladi v odkrivanju skupnih poti Organizacija za ustvarjalno in optimistično mladino

MOSP, Mladinski odbor Slovenske prosvete, je skupina mladih, ki - sicer neformalno - deluje že leta, t.j. od leta 1990, ko smo priredili prvi tečaj: družbeno socialno delavnico.

Nasa skupina je v zadnjih mesecih zelo hitro dozorevala in rasla, tako da je sedaj izoblikovala že precej jasen pogled na to, kaj je njen cilj in kako ta cilj doseči. Smo skupina mladih, ki je rada v prijetni družbi in je rada ustvarjalna. Ker smo se zavedali, da je pri nas vedno manj organizacij, kjer bi lahko mladi skupno delovali, urešničevali lastne pobude, okdirvali in razvijali skupna zanimanja ter gojili prijateljstva, smo začeli delovati v tej smeri. Padla je tudi odločitev, da se že vsem poznane kratice imena organizacije, MOSP, preoblikuje, tako da bodo od sedaj pomenile Mladi v odkrivanju skupnih poti. Novo ime dobro odraža cilje naše organizacije in je bolj privlačno za širšo množico mladih. Izdelali smo zanimiv program dejavnosti, ki smo ga mladim že predstavili v obliki pisma, člankov ter intervjujev po radiu.

Nase delovanje poteka začasno v treh krozkih:

1. **mednarodni** - v katerem gojimo stike s slovenskimi in evropskimi mladinskimi organizacijami. Udeležujemo se raznih evropskih srečanj in seminarjev, z mladimi iz matice smo v stalnem stiku in si izmenjujemo informacije o raznih pobudah. V sklopu tega delovanja so se v letošnji sezoni naši člani udeležili več seminarjev: ena prestavnica se je udeležila mednarodnega seminarja v Skofji Loki o gospodarstvu in etiki. Dve predstavnici sta se udeležili evropskega pevskega seminarja v Svici. Trije predstavniki so se udeležili intenzivnega tečaja poslovne angleščine, pet pa seminarja, ki je bil namenjen zamejcem in zdomcem, o ekonomski situaciji v Sloveniji. (Kontaktna oseba za informacije: Breda - tel. st. 211551).

2. **rekreacijski** - ki je zazivel z lanskim plesnim tečajem. Lani je tečaj imel velik uspeh, zato smo letos pobudo ponovili. »Plesni tečaj za popolne začetnike in nadaljevalni plesni tečaj« ravnokar poteka enkrat tedensko v Marijinem domu pri Sv. Ivanu. Vodi ga Andrej Zaghet. V primerjavi z lanskim letom se je zanimanje še povečalo. (Kontaktna oseba: Andrej - tel. st. 417158).

V sklopu rekreacijskega krožka poteka tudi projekt »Learning English With Films«. To je tečaj, kjer mladi utrjujejo svoje znanje angleškega jezika s pomočjo filmov (v četrtek, 12. t.m., ob 20.00 The Hunchback of Notre Dame). (Kontaktna oseba: Tomaž - tel. st. 211551).

Od februarja dalje bomo spoznavali tudi razne filmske režiserje - med prvimi bo Peter Weir - s serijo retrospektivnih filmov. (Kontaktna oseba: Stefan - tel. st. 327361).

Pripravljamo se drugi projekt, ki bo stekel aprila meseca in ki bo v našem prostoru novost. »Plesnobigalna soočanja in funky ples« bo tečaj telovadbe in plesa, ki bo mlade sprostil in jih učil zdravega in uravnovešenega odnosa do svojega telesa. (Kontaktna oseba: Francesca - tel. st. 226923).

Ker smo, kot rečeno, v stalnem kontaktu z nekaterimi studentskimi in mladinskimi organizacijami iz Slovenije, radi posredujemo dragocene informacije o njihovih pobudah, posebno o izletih in potovanjih (pa tudi o plesih in predavanjih), ki jih organizirajo za mlade in ki so torej po precej ugodnih cenah. Po naši zaslugi se je več zamejcev udeležilo potovanj v ZDA, v Prago in Pariz. (Kontaktna oseba: Alenka - tel. st. 370846).

Pred začetkom vsakega tečaja bo potekal informativni večer, o katerem bo obvestilo v Primorskem dnevniku.

3. **izobraževalni** - v tem sklopu smo prevzeli organizacijo Drage mladih, ki poteka vsako leto v septembru v parku Finžgarjevega doma na Opcinah.

Draga mladih je veliko mladinsko srečanje, ki traja tri dni in ki je posvečeno predavanjem na kako aktualno temo, družabnim srečanjem, kulturnim točkam, izletom. Udeležuje se ga vedno večje število mladih iz zamejstva, Slovenije in zdomstva.

V sklopu tega krožka prirejamo tudi izobraževalne tečaje z različno vsebino in kulturne večere. Trenutno poteka tečaj knjižne slovenščine na visoki stopnji, ki ga vodi profesorica Lelja Rehar Sancin. Pobuda je naletela na zelo pozitiven odziv s strani ne samo študentov, pač pa tudi mladih (in starejših) v poklicu. (Kontaktna oseba: Neva - tel. st. 569340).

V soboto, 14. t. m., bo naša skupina med soorganizatorji večera v okviru priprav na sveto leto 2000 z naslovom »Mesto sv. Duha v nasi veri«. Predaval bo filozof in teolog p. Marko Rupnik. Predavanje bo v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3, ob 19. uri. (Kontaktna oseba: Ivo - tel. st. 311975).

Poleg tega nudimo možnost udeleževanja v uradnem odboru mladinskega časopisa Rast in v gledališki skupini. Letos uprizarjamo dve igri: Tajno društvo PGC in Male dame v priredbi in režiji prof. Lučke Susić. (Kontaktna oseba za RAST: Nadja - tel. st. 417021; kontaktna oseba za gledališko dejavnost: Manica - tel. st. 213582).

Naša organizacija je še na začetku poti. Sestavljamo jo študentje, mladi izobraženci, mladi v poklicu, kratka vsakdo, ki ga naša dejavnost zanima.

MOSP (Mladi v odkrivanju skupnih poti) je včlanjena v Slovensko prosveto, sedež imamo v ul. Donizetti 3, tel. 370846. Celotno naše delovanje poteka na prostovoljni ravni. Projekte si avtofinansiramo s prostovoljnimi prispevki, sponzorji in s pomočjo Slovenske prosvete.

Kdorkoli se nam želi pridružiti, bodisi kot udeleženec kake naše pobude, kot tudi organizator ali animator, bo dobrodošel.

Breda Susić

Manifest Mladinske komisije pri tržaski SKGZ

Mladinska komisija je nastala iz želje, da bi se čim večji del zamejske mladine dvignil iz močvirja apatije. Nezanimanje v gledanju na zunanji svet, zapiranje v individualnost, egoizem so sestavni elementi hudega virusa, ki ne prizanaša niti naši narodnostni skupnosti.

Ceprav družba danes veliko pričakuje od mladih, se mladi tega večkrat ne zavedajo ali pa nočejo razumeti... Po velikih svetovnih preobratih, po propadu cele vrste »nezmotljivih vzorov«, je v družbi kot kisika potrebno novih, zdravih, pogumnih, kratka mladih moci. V družbi pa naša manjšinska stvarnost ne sme in ne more biti izjema!

Mladinska komisija je nastala torej zato, da se mladim nudi agregacijski prostor, to je prostor, kjer naj se zbirajo, diskutirajo in tudi sami krojijo svojo bodočnost... To je SKGZ včasih že bila, to bo prenovljena zveza tudi v bodoče morala biti!

Nihče naj si pri tem ne dela iluzij, da imamo pripravljen recept, ki bi ozdravil našo skupnost svojih bolezni; zato pa je toliko bolj potrebno sodelovanje čim širšega kroga različno mislečih ljudi. Ker pa nas mora nekaj vendarle družiti, naj bo to neuklonljiva želja, da se končno vendarle zapiše konec rušenju in začne znova neke graditi, da se ponovno sproži v nas vseh vera v lepšo prihodnost.

V srcu naj nam zaživijo vrednote, ki so naše prednike vodile do premoščanja vseh težkih trenutkov, ki jih v zgodovini našega naroda res ni nikoli manjkalo. V isti sapi pa mora skrbeti, da nas zgodovinski spomin predvsem polpretekle in bližnje zgodovine ne ovira ali omejuje pri nadgradnji preteklosti in morda se nezacelejenih ran...

Naša naj bo kultura narodnega in etničnega sožitja in sodelovanja, naše naj bo načelo družbene solidarnosti in zagovarjanje participativne demokracije na vseh ravneh organiziranega življenja. Bodimo »kulturni posredniki, graditelji mostov, preskakovalci zidov, razi-

skovalci mejnih področij« (A. Langer) in kot taki trdno zaverovani v vrednost večkulturnosti, stopimo kot protagonisti v Evropo narodov.

Brez programa ne bi slo... zato smo si zastavili začetni program le v glavnih obrisih in odprte narave:

- vzpostavitev trdnih vezi sodelovanja med vsemi demokratično usmerjenimi organizacijami tako v Italiji (ital. in slov. govorečimi) kot v Sloveniji in z ostalimi manjšinami;

- organizacija serije tečajev in seminarjev, s katerimi bi se mladim posredovalo osnove retorike (umetnost govora), prava, upravnih veščin,... - to bi avtomatično pospeševalo aktivno vključevanje mladih bodisi v organizacije politične narave kakor tudi v organizacije t.i. civilne družbe;

- organizacija predavanj, okroglih miz in srečanj na razna aktualna vprašanja s kulturnimi, športnimi, političnimi in gospodarskimi protagonisti našega časa;

- izdajanje mladinskega glasila (Maček).

Kaj pa preteklost?

V Mladinski komisiji se zavedamo velikih zaslug, ki jih SKGZ ima za sam obstanek in vsestranski razvoj naše skupnosti v vsem povojnem času. Naj nam bodo za zgled. Zavedamo pa se tudi velikih napak... Slednje naj nam bodo v opomin in nauk za prihodnost.

Komu je namenjena Mladinska komisija?

Mladinska komisija, ki se očitno predstavlja v obliki omizja, foruma in ojačevalca mladinske vitalnosti (protest brez ponujanja alternativnih predlogov je zgolj demagoško! in neodgovorno dejanje), je namenjena vsem mladim, ki se v njen želijo prepoznati ter konstruktivno sooblikovati.

*Igor Gabrovec
predsednik Mladinske komisije
pri tržaski SKGZ*

Vtisi s seminarja Slovenija, tvoja priložnost

MLADI

* Slovenci, ki živimo izven meja matične domovine poznamo Slovenijo večkrat samo iz geografskega ali kulturno-zgodovinskega aspekta. Bolj malo pa poznamo njen ekonomski ali politični sistem. Dogodke v Sloveniji večkrat spremljamo le površno in se nanje odzivamo s čustvenimi reakcijami, naša slika o slovenski državi, o vsem tem, kar se je v teh sedmih letih, od osamosvojitve naprej, spremenilo, pa ostaja nepopolna. Večkrat namreč nimamo podatkov, na katerih bi lahko zgradili neko racionalno in konkretno podobo o tem, kako je ta mlada država zrasla tako rekoč iz nič, kako se razvija in s kakšnimi težavami se spopada pri vključevanju v svetovne gospodarske in politične tokove.

Pomembne kamenčke pri graditvi popolnejšega mozaika, ki prikazuje Slovenijo so lahko izdelali mladi udeleženci desetdnevnega seminarja "Slovenija, tvoja priložnost". Seminar, ki je hotel udeležencem iz zamejstva in zdomstva prikazati ekonomsko sliko Slovenije, je bil namenjen studentom in mladim diplomirancem iz ekonomskih, poslovnih in pravnih fakultet. Organizirala ga je Studentska organizacija Univerze v Ljubljani v sklopu projekta za stike s Slovenci v zamejstvu in zdomstvu. Seminarja se je udeležilo skupno devetnajst mladih, devet iz Argentine, dva iz Hrvaske in osem iz italijanskega zamejstva.

Program seminarja je bil zelo skrbno pripravljen in je predvideval srečanja na zelo visoki ravni. V prvem delu seminarja, ki je trajal prve tri dni, so udeleženci spoznavali makroekonomske aspekte slovenske ekonomije. Drugi teden pa so se posvetili obisku in spoznavanju raznih uspešnih slovenskih podjetij. Vmes pa so mladi, ki so prišli iz nekoliko bolj oddaljenih krajev, spoznali tudi naše zamejstvo, saj so konec prvega tedna obiskali Trst in Benecijo. Program je seveda predvideval se celo vrsto spremnih dejavnosti, od sprejema pri predsedniku mestnega sveta Občine Ljubljana do zabave v discoklubu K4, turističnega ogleda Ljubljane in slovenske obale, srečanja s predstavniki Kluba goriskih studentov v Novi Gorici, udeležbe na VII. Slovenija partyju v Trstu in izleta v Kobariid.

Kot rečeno, se je seminarja udeležilo tudi osem studentov Trzasko univerze, od katerih so bili trije predstavniki Kluba slovenskih studentov – Trst, pet pa je bilo predstavnikov mladinske organizacije "Mladi v odkrivanju skupnih poti". Vsakega od njih smo povprašali za podrobnejšo

osvetlitev dela programa in za mnenje o seminarju.

KRISTINA VALENCIC, absolventka na fakulteti za politične vede.

Sama sem se udeležila samo prvega dela seminarja, t.j. makroekonomskega. Prvi dan smo najprej imeli sprejem pri bivšem rektorju ljubljanske univerze, pozneje pa predavanje novega rektorja, znanega ekonomista dr. Jozeta Mencingerja. Predstavil nam je gospodarsko stanje Slovenije. Svoje predavanje je razčlenil na štiri glavne točke, in sicer kako je potekala tranzicija, kako je potekala privatizacija v Sloveniji, sedanje gospodarsko stanje ter pot Slovenije v EU. Moram reči, da je večina predavateljev, ki smo jih poslušali tudi kasneje, gledala nadvse optimistično na sedanje stanje Slovenije, se posebno na pot, ki jo je že prehodila od osamosvojitve do danes. Navdušeno so nam predstavili program o njeni dokončni vključitvi v EU. Vključitev v EU so vsi predavatelji soglasno videli kot edino možno resitev za nadaljni razvoj in ekonomsko rast Slovenije.

IVANA GODNIK, studentka tretjega letnika na pravni fakulteti.

V sredo smo se mudili na Zavodu za makroekonomske analize in razvoj, ki deluje v sklopu Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj. Sprejel nas je dr. Janez Potočnik, direktor te ustanove, in nam nazorno prikazal razvoj slovenskega gospodarstva od državne osamosvojitve do danes. Za njim nam je minister Marjan Senjur v glavnih obrisih obrazložil sedanje slovenske gospodarske razmere in perspektive za bodočnost. Govoril je o ekonomiji, ki se je naenkrat morala spremeniti iz regionalne v nacionalno, o lastninjenju družbenega kapitala, o tem, da bi morala Slovenija postati razvita tržno-konkurenčna država, za katero bo Evropa le pot do širokega trga, ne pa cilj. Ob koncu smo se srečali se z mag. Vojko Ravbar, ekonomsko diplomatko, ki nam je prikazala prizadevanja in spodbudne dosežke Slovenije pri vključevanju v svetovne tržne tokove. Povedala nam je, da je Slovenija razvila tesne tržne stike z državami Efte in Cefte in seveda z državami članicami EU ter da se intenzivno pogaja tudi z Izraelom in Turčijo. Osebnostno mislim, da je bil obisk Zavoda eno najzanimivejših srečanj seminarja, saj smo dobili odgovor na marsikatero vprašanje. Preseñetila me je izčrpnost odgovorov, visoka usposobljenost in razpoložljivost predavateljev, posebno pa njihova visoka

izkušnost, kljub temu, da pripadajo mlajši generaciji.

MILKO DI BATTISTA, student tretjega letnika na ekonomski fakulteti.

Program seminarja je predvideval tudi obisk Centralne banke Slovenije. Centralna banka je v vsaki moderni državi zelo važen dejavnik kontrole in stabilizacije denarnega trga. Banka Slovenije opravlja ti važni funkciji kot samostojna ustanova le od osamosvojitve Slovenije dalje. Prej so važnejše odločitve sprejemali v Beogradu pri Narodni banki Jugoslavije, Banka Slovenije pa jih je le izvrševala na ozemlju Slovenije. Z obiskom pri centralni banki smo spoznali vodilne osebe te institucije, z guvernerjem, dr. Francetom Arharjem na celu, in se seznanili s strategijo razvoja slovenskega denarnega trga v prihodnje. Glavna cilja Banke Slovenije sta povečati zaupanje ljudi v slovenski denar (tolar), torej imeti trdno valuto, ki bi ohranjala svojo vrednost, obenem pa ne omejevali izvoznikov s precejnim tolarem. Podatki kažejo, da se bančne vloge v tolarih sicer povečujejo, izvozniki pa se sevedno pritožujejo nad tečajem. Dolgoročno spada med-cilje Banke Slovenije tudi evropska integracija na monetarnem področju. Poleg Banke Slovenije smo v drugem delu seminarja obiskali tudi Novo Ljubljansko banko, ki je bila v bivši Jugoslaviji ena najbolj uspešnih bank in je imela obenem velik ugled pri varčevalcih. Po osamosvojitvi, a ne toliko zaradi nje, je banka zaslala v težave in je skupaj z ostalimi bankami prezivila korenito sa-

nacijo. Tega "zdravljenja" je sedaj v glavnem konec in NLB načrtuje, da bo v bodoče ohranila vodilno mesto med slovenskimi bankami in se bo temeljito pripravila na spopad z evropsko konkurenco. Vodilni moze NLB so pokazali tudi zanimanje za zamejski prostor in so napovedali določene konkretne posege v našem prostoru. Banka si tudi zeli cimprejše vrnitve na hrvaski trg, kjer pa politične razmere niso najbolj ugodne zaradi nerešenega vprašanja dolgov stare Ljubljanske banke.

ERIK DOKIĆ, absolvent na ekonomski fakulteti.

V okviru makroekonomskega dela projekta "Slovenija, tvoja priložnost" smo obiskali tudi Ljubljansko borzo ter Agencijo Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo. Na slednji smo dobili veliko informacij o tem, kako je potekala sama privatizacija ter o težavah, s katerimi se je morala soočiti Agencija. Sele ob tej priložnosti mi je postalo zares jasno, kako pomembna je bila ta ustanova za prehodno obdobje v Sloveniji. Na borzi pa so nam razkazali kratko zgodovino le-te, predstavili so njeno sedanje delovanje ter nam nakazali pomembnost, ki jo sama zavzema kot del kapitalnega trga, pa tudi kot merilec celotnega gospodarstva v neki državi.

ALEKS DOMENIS, absolvent na ekonomski fakulteti.

V ponedeljek smo se mudili v Luki Koper, kjer so nam predstavili njen organizacijsko-administrativni razvoj, perspektive ter ogled terminalov. V tem okviru

se mi je zdela neizbežna primerjava s trzasko lukto ter medsebojno integracijo oz. konkurenčnostjo ob siritvi Evropske unije leta 2002. Pomislil sem, da bi to tematiko lahko se globlje obdelali ter jo obogatili z analizo krize reške luke. To bi lahko storili na dvodnevnem kulturno-gospodarskem projektu, ki bi ga priredili aprila v Trstu. Kasneje pa bi podoben seminar pripravili se na Reki. Seminar "Slovenija, tvoja priložnost" se mi je zdel pomemben prav zaradi spoznanja ter medsebojnega približevanja slovenskih studentov trzasko univerze. Zdi se mi namreč, da je nastopil skrajni čas, da slovenski študentje v določenih programih skupno nastopimo ter tako pripomoremo k temu, da bo dobila trzaska univerza tudi slovenski prizvok.

JANA KOSMAC, studentka tretjega letnika na pravni fakulteti.

V naslednjih dneh smo obiskali tovarno elektromotorjev Domel v Železnikih in Danfoss Trato v Ljubljani. Podjetje Domel je drugo v Evropi v proizvodnji elektromotorjev in to je privedlo amerisko podjetje Ametec do tega, da ga je hotelo odkupiti. Temu so domačini nasprotovali, ker so se bali finančne odvisnosti. Po mojem je prav, da se kapital skuša zadržati v slovenskih rokah, kadar to, kot v tem primeru, ne predstavlja zavore pri razvoju in uspešnosti podjetja, kar je tudi za zaposlene primarnega pomena. Dafoss Trata pa je mesano podjetje v dansko-slovenskih rokah. Spada v koncern, ki krije več kot 100 držav. Tu so nam

predstavili inovativen način dela, ki posveča veliko pozornost delavcu. Slednji ni le pasiven subjekt, temveč s svojimi izkusnjami in idejami sam sodeluje pri izboljšavi proizvoda. Delavcu nudijo potrebno izobrazbo, nagrade za uspešno delo, sam postane odgovoren in dodatno motiviran. Poleg tega velja pravilo "find and employ right people", to pomeni, da skušajo postaviti pravega cloveka na pravo mesto, kar pripomore k višji produktivnosti.

IGOR GABROVEC, student na fakulteti za politične vede.

Zal sem se zaradi istocasnih in neodlozljivih obveznosti udeležil v glavnem le dveh dnevov projekta "Slovenija, tvoja priložnost". Projekt osrednje studentske organizacije SOU ocenjujem kot izredno pomembno pobudo, saj je slovenskim študentom, ki živijo izven meja matične domovine nudil priložnost, da pobliže spoznajo slovensko državo in njene osrednje vzgojne, gospodarske in politične institucije. Obzalujem vsekakor dejstvo, da so se projekta udeležili le mladi iz Argentine, Italije in Hrvaske, saj bi popolnejša "zasedba" študentov (mislim na Slovence v Avstriji, Nemčiji, ZDA, ...) projektu zagotovila se popolnejši uspeh in pravi smisel.

Mladi, ki so se udeležili tega seminarja so imeli enkratni privilegij, da so na lastne oči videli in preizkusili kancek tega, kar se dan za dnem, teden za tednom, mesec za mesecem dogaja v sobah velikih palač, kjer se odgovorni ljudje odločajo o tem, kako bo živela neka država in kako bodo živeli ljudje v njej. Med tem seminarjem so lahko okusili, koliko institucij, agencij, izobraženih in sposobnih ljudi je potrebno, da so vedno vsi mehanizmi, ki jih država potrebuje za svoje preživetje, pravilno in pravočasno sproženi. Ugotavljali so, kaj pomeni upravljati podjetje, od katerega je odvisno veliko ljudi, od katerega je odvisen razvoj celih regij. Seminar Studentske organizacije Univerze v Ljubljani je bil skratka res dragocena izkušnja, ki je obogatila vse udeležence. Zato upamo, da bomo lahko kmalu zopet poročali o kakem novem podobnem projektu.

Breda Susić

Na slikah: zgoraj udeleženci seminarja pred pravno fakulteto univerze v Ljubljani, spodaj levo srečanje z guvernerjem Banke Slovenije Arharjem, spodaj desno srečanje z ministrom Senjurjem in direktorjem instituta za makroekonomske analize in razvoj Potočnikom.

INTERVJU:
VILJEM ČERNO

Poosebljena zgodovina Beneških Slovencev

Profesor Viljem Černo je eden tistih, ne ravno številnih ljudi, za katere lahko recemo, da nekako emblematicno poosebljajo nekaj desetletij poveljne zgodovine Slovencev videmske pokrajine. Ni odšel s trebuhom za kruhom v emigracijo, kot večina njegovih rojakov. Okoliščine so nanesle, da je ostal doma. Tako je postal aktivna priča in eden od protagonistov dogajanja, v katerem nosi pomembno vlogo tudi danes.

O tem si je mogel ustvariti vtis vsakdo, kdor je imel priložnost poslušati utemeljitev, s katero mu je minister Skoljc na letosnjem kobariskem srečanju Slovencev videmske pokrajine in Posočja podelil častno odlikovanje v imenu predsednika slovenske republike.

Profesor, družbeno-politični delavec, publicist, javni upravitelj; pa še pesnik v terskem narečju, kar je sicer manj znano. Viljem Černo je od svojih dijaskih let dalje med ustanovitelj in potem voditelj številnih kulturnih postojank med beneškimi Slovenci; je neutrudni organizator tečajev slovenskega jezika in mnogih večjih manifestacij; najdemo ga v vodstvih pomembnih manjinskih ustanov kot so SKGZ, SLORI, NSK. Dalo bi se navedeti še in še.

Toda vse to, kar je danes možno strniti v nekaj stavkov, ima svoje ozadje. Postati to, kar je danes Černo, je terjalo svojo ceno. Kajti če si hotel biti v petdesetih, šestdesetih in celo se sedemdesetih letih v Beneški Sloveniji zaveden in aktiven, si imel opraviti s tajnimi organizacijami ter cenično in brezobzirno oblastjo, ki te je z vsemi sredstvi poskušala zlomiti. Zato je odlikovanje Černu tudi priznanje pogumu in vztrajnosti. Čeprav se on sam brani pohval in tudi ob tej priložnosti poudarja:

”Za to priznanje sem zelo hvaležen, ker vem, da ni misljeno kot neka formalnost. Prepričan sem, da je predsednik Kučan v imenu slovenske države hotel izkazati pozornost tej naši pokrajini, kjer hočejo ljudje ostati to, kar so vedno bili. Zato pojmujem to odlikovanje kot sirse priznanje za vztrajnost Slovencev videmske pokrajine.“

Kje pa se začne tvoja zgodba zavednega Slovenca?

Nekje v začetku petdesetih let, ko nas je slo po končani osnovni soli kakih 30 otrok iz Terskih dolin v slovensko solo in Dijaski dom v Gorico. Bili smo iz Barda, Tera in Sedlišc. To akcijo je izpeljal Mario Kont, ki je bil takrat tajnik ali podpredsednik Demokratske fronte Slovencev. Takrat je bila popolna hladna vojna s scuvanjem proti Jugoslaviji, a mi otroci tedaj tega se nismo razumeli.

Kako pa so na to gledali starši?

Ljudje so bili zelo hvalezni, da se nekdo zanima za solanje njihovih otrok. Potem so se nad tem silno razburili trikoloristi in tajna služba polkovnika Olivierija. (komandanta paravojaške strukture "Stay

behind“, op. pis.) Zaceli so se pritiski na starše in nekateri so se zbal.

Kako pa so potekali pritiski in kdo jih je izvajal?

Govorili so staršem, da bodo izgubili pokojnine. Orozniki so jih klicali na pretoro in, pomisli, sam pretor jim je zagrozil, da so izdajalci Italije, če gredo njihovi otroci v slovenske sole v Gorico. Te sole, da itak niso veljavne, potem ko so jih otroci opravili pa jim ostane edino to, da gredo v Jugoslavijo za komunistične propagandiste, tako so govorili.

Kako pa so starši reagirali?

Mario Kont je starše poučil o tem, kakšne so njihove pravice, da je Gorica v Italiji in so slovenske sole polnopravne. Starši so tako reagirali, a potem jih je poklical zupan in tudi on je blatil slovensko solo. Starši so ga zavrili, ces, da jih klice, le ko jih potrebuje, drugače pa ga ni od nikoder. A potem je nastopil duhovnik in razglasil, da so vsi tisti, ki so v slovenskih solah izobcenci in komunisti, ter da nimajo pravice do zakramentov.

Tvoji starši se očitno niso pustili prepričati.

Moja mama je rekla duhovniku, da me ne bo nikoli vzela iz sole, ker je sla v Gorico in preverila kje je resnica. Ugotovila je, da se dobro počutim in ostala je hvalezna ljudem, ki so ji ponudili kruh. Nato so se poskušali vplivati

nanjo in na njene prijatelje, a ni popustila.

Kako je bilo pa s tvojimi sošolci?

Po vseh pritiskih smo od tridesetih ostali v osmih. Ti so danes vsi zavedni Slovenci.

Kako ste se pa znašli v goriskem dijaškem domu, daleč od domačega okolja?

Tam smo bili vsi v eni sobi, klicali so jo kar "beneška soba". Zelo so skrbeli za nas in nam vsestransko pomagali. Spominjam se zlasti vzgojiteljice Jozice Tomsic, ki nam je dala ogromno. Ona in Nantova so nam bile vedno ob

strani in nam tudi jezikovno veliko pomagale. Vključevali so nas v kulturno življenje. Potem so nam pri Dijaski matici zagotovili še nadaljno solanje. Bil sem na slovenskem učiteljscu in takrat je bil ustanovljen kulturni krožek Simon Gregorčič. Spominjam se Benedetiča, Suligoja, Pelicóna Mermolje...

Kdaj si začel poučevati na solah?

Vpisal sem se na univerzo v Trstu, a opravil sem tudi natečaj za poučevanje v osnovni soli. Leta 1958 sem dobil prvo suplenco v rojstni vasi, v Bardu. To je povzročilo pravo revolucijo, nasprot-

niki so bili sokirani. Da pridem tja ravno jaz, "izobcenc, izdajalec in komunist". Tega niso mogli prebaviti. A za nas je bila to velika zmaga in dokaz, da tudi slovenska sola velja. Potem sem poučeval v Vizontu nad Nemami. Z ljudmi sem se zvečer pogovarjal v našem narečju in to je spet vznemirilo gladiatorje. Občinski svetovalec KD, neki Lino Sturma mi je povedal, da so prisli "neznanci" v civilu k njemu poizvedovat, ali učim na soli slovensko. Iskali so razloge, da bi me premestili in mi nastavljali pasti, a se jim ni posrečilo.

Kdaj si se pa vključil v javno upravo?

Leta 63, ko so bile prve deželne volitve sem prvič kandidiral za socialiste. Kot je bil Predan v KPI, sem zelel, da bi se glede naših problemov nekaj premaknilo tudi v tej stranki. Krščanska demokracija je na to odgovorila s strupenim nacionalističnim pritiskom. To je bil čas, ko so glasove pri ljudeh kupovali z zaklji krompirja.

Kako gledas danes na vse to?

Na srečo ni več tako. Vendar je bila našim ljudem povzročena ogromna škoda. Najhujše je, da so naše vasi več kot napol izpraznjene. Vendar smo z vztrajnostjo zmagali. Bodisi v cerkvi kot na občini se naš clovek in kultura danes spoštujeta. Cenin bardskega zupana Mizzo, zupnik Calligaro pa je po 120 letih spet prinesel slovensko besedo v cerkev. Mnogo je bilo narejeno koristnega povsej Beneciji in nasi ljudje so lahko na to zelo ponosni.

Koliko let si že v SKGZ?

Verjetno kakih 35. Ta organizacija mi je draga, ker zna na pluralni osnovi združevati interese ljudi. V videmski pokrajini je bila vselej pozornost do vseh, tudi tistih, ki niso vanjo vključeni. Na podlagi te širine je bilo možno opraviti ogromno koristnega dela. Zelo me je bolelo, ko je bila SKGZ po razpadu Jugoslavije deležna tolikih napadov in klevetanj. Taka klevetanja so skrajno neodgovorna in so povzročila mnogo skode. Sedaj imamo v manjšini neko razdeljenost, ki nas sibi.

Misliš na strankarske razlike in razprtije?

Stranke so in bodo in ljudje bodo vedno volili za različne stranke, saj to je navsezadnje demokracija. Toda že samo ime pove, da zasleduje stranka parcialen cilj in to katerakoli. Hoče glasove na skodo drugih strank. Zato je bistveno, da je manjšina organizirana tudi nestrankarsko. To pa je SKGZ.

Kaj pa katoličani, SSO?

Vsaka organiziranost je seveda legitimna, ampak jaz mislim, da niso koristni nobeni predznaki, ne ideoloski, ne konfesionalni ne drugačni. To mnogo ljudi odvraca od organiziranega dela, ki koristi manjšini in v katerem mora najti prostor vsakdo, ki si tega zeli. Po osamosvojitvi so se tudi pod vplivi iz Slovenije začele kampanije za neko "pluralizacijo", kot da je prej tu pri nas ne bi bilo. Danes smo ob teh delitvah vsi sibkejsi.

Se ti zavzemas za skupno krovno organizacijo?

Potruditi se je treba, da dozorijo za to razmere. Vendar, kot sem dejal, manjinska organizacija ne prenese izključujočih predznakov, vsak bi se moral potruditi, da v skupno dobro pusti nekaj ob strani. Cilj je, da ostanemo Slovenci in si ustvarimo možnosti za razvoj.

Kaj pa meniš o skupnem predstavnstvu in manjinskih volitvah za nekakšen manjinski "parlament"?

Skupno predstavnstvo bi moralo odražati dogovor, skupni interes, najmanjši skupni imenovalec med različnimi komponentami manjšine. To se lahko naredi že danes, če je politična volja. Če se bodo komponente odločile za volitve, bodo pač volitve, a jaz sem do tega skeptičen.

Zakaj pa?

Ker so volitve merjenje moči in rezultat potem za nekoga ne odgovarja pričakovanjem. Ali bo priznal zmagovalca tisti, ki se bo znašel v manjšini? Ali bo kooperativen in bo vseeno hotel sodelovati? Dvomim. Glej izkušnjo zadrage Primorski dnevnik, kjer se sedanj vodilno garnituro že poskuša delegitimirati in politično napadati. In glej izkušnjo Zveze Slovencev videmske pokrajine, kjer so bile volitve, a je nekateri niti približno niso priznali. Moji dvomi so utemeljeni.

Si glede prihodnosti manjšine optimist?

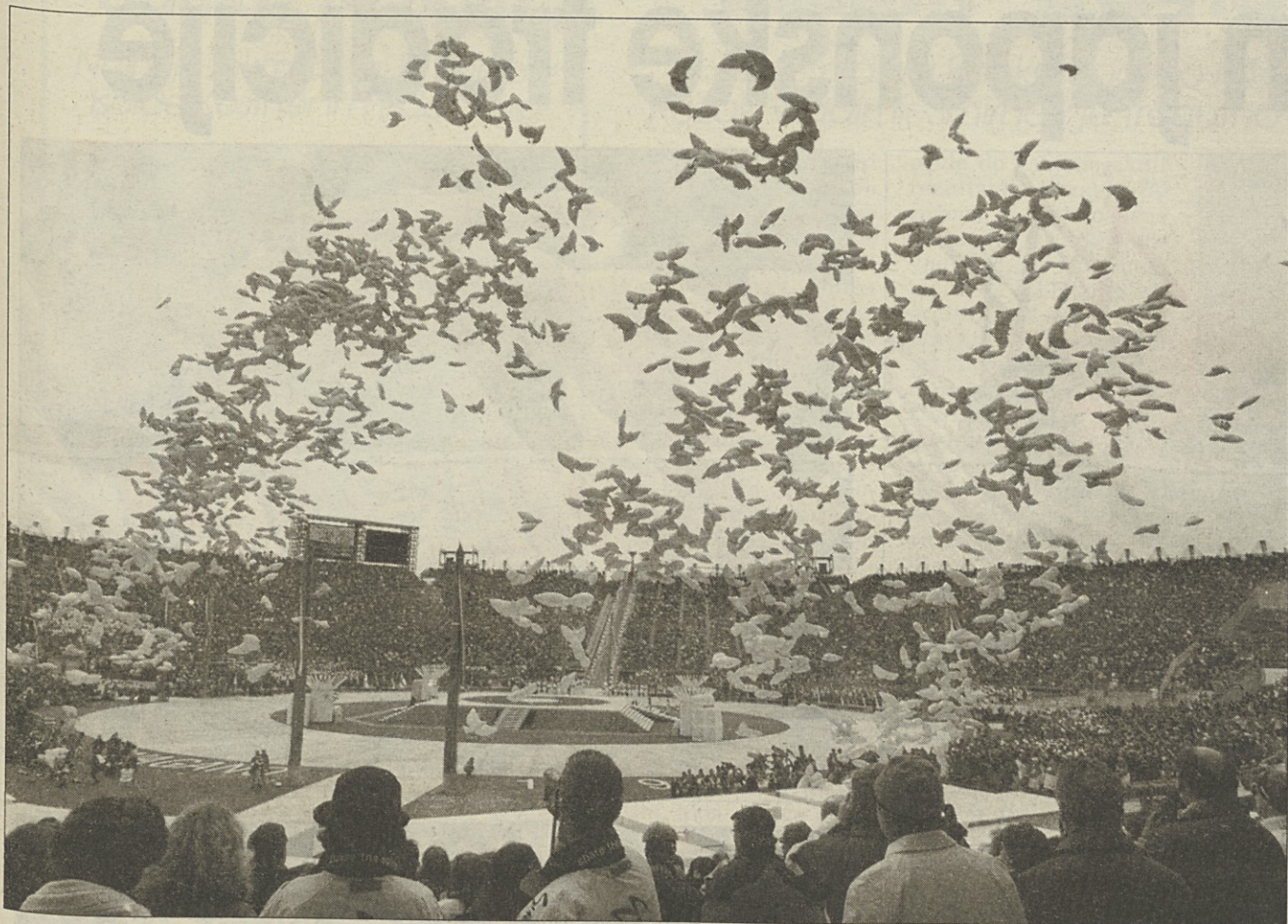
Vsekakor. Sedaj je trenutek, ko bo Italija nekaj naredila za nas, ker so odnosi s Slovenijo dobri in je to objektivni politični interes. Za nas se nikoli ni bilo take priložnosti. Paziti moramo, da je ne zapravimo z medsebojnimi nesoglasji, pa tudi realisti moramo biti. Vnovčiti moramo znati največ, kar je danes dejansko možno. Saj navsezadnje je potem tako: najboljši zakon lahko ostane le na papirju, a nepopolni zakoni se dajo tudi popravljati.

Dušan Udovič

Slovesnost v znamenju tradicije in poziva k miru

Igre odprl cesar Akihito - Slovensko zastavo je nosil Peterka

NAGANO - V Naganu je na slovesni otvoritvi zimskih OI prizgala olimpijski ogenj japonska drsalka Midori Ito, s čemer so se v deželi vzhajajočega sonca simbolično začele 18. zimске OI. Igre je v kraljevi loži stadiona Minami odprl japonski cesar Akihito (**na sliki spodaj**), čast nosilca slovenske zastave v mimohodu rekordnih 72 reprezentanc pa je pripadla zmagovalcu svetovnega pokala v lanskem sezoni skakalcu Primožu Peterki. Italijanska reprezentanca je bila med najbolj številčnimi, zastavo pa je nosila južnotirolska sankajca Gerda Weissensteiner (**na sliki desno**).

Otvoritvena slovesnost na stadionu v Sportnem parku Minami je bila v znamenju japonske starodavne kulture, verske tradicije, napredka, visoke tehnologije in pozivov k mirnemu sožitju ter sodelovanju med narodi. Najprej so se oglasili zvonovi bližnjega templja Zenkoi, ki je simbol Nagana in ga vsako leto obišče prek sedem milijonov vernikov iz vse Japonske. S tem je bi-

lo svetu oznanjeno, da se je začel festival sporta in mira. Nato so na stadion prinesli osem velikih stebrov Onabasira, iz katerih so ustvarili stiri vrata na severu, jugu, vzhodu in zahodu, s čemer je bil pred prihodom sportnikom iz vsega sveta blagoslovljen čas in prostor iger v Naganu. Na ta način na verskem prazniku Onabasira (skrivnostni steber) že več kot tisočletje vsakih sedem let označujejo mir in solidarnost, ki sta tudi glavna olimpijska ideala.

Skozi zahodna in vzhodna vrata so na osrednji prireditveni prostor prikorakale masivne postave borcev suma, japonske borilne veščine, ki v veliki meri prezema celotno japonsko kulturo. Najboljši med njimi, veliki šampion Jokozuna Akebono, dvestostiri centimetre visoki in 234 kilogramov težki Havajčan, je stopil v ring in opravil ritual z vrhom v obredu siko, s katerim pred začetkom boja preženejo zle demone, tokrat pa so očistili olimpijska prizorišča vsega demonskega. Sumo je na japonskih otokih prisoten od an-

ticnih časov, borci suma (rikisi) pa so bili omenjeni že v osmem stoletju našega časa, v prvem japonskem ohranjenem pisanem viru v knjigi Kojiki.

Stopetdeset otrok jukinko (snežni) iz Nagana je ob plesu zapelo pesem Poziv k miru. V stoletju, ki se izteka, je bilo zaradi nesmiselnih vojn na zemeljski obli umorjeno neskončno število nedolžnih otrok. Prav mlade generacije pa naj bi naslednje tisočletje preobrazile v obdobje miru in ljubezni. Priznavanje kulturnih in verskih razlik, preseganje medetničnih nasprotij in ustvarjanje sodelovanja med državami, narodi ter rasami, o tem je govorila pesem, naj bi korenito spremenili način bivanja številnih, ta trenutek se v vojne vihere vklescenih življenjskih usod.

Borci suma so bili tudi nosilci napisov z imeni držav v mimohodu reprezentanc. Slovenija je prisla kot 57 po vrsti skozi zahodna vrata, pred delom slovenske ekipe na čelu s Petreko pa je hodil sumoborec Katakuriki. V Naganu je bila tudi prvič uradno predstavljena zastava BiH. Modro zastavo z rumenim trikotnikom in petimi zvezdami na levi strani so potrdili 4. februarja. Po mirovnem sporazumu BiH ne živi več v temni senci topov in grant, kot je še na zadnjih zimskih OI v Lillehammerju. Pred štirimi leti je predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) Juan Antonio Samaranch prišel v Sarajevo, mesto, ki je leta 1984 gostilo OI, da bi skušal vsaj v času iger pomiriti vse sprte strani. Ni mu uspelo, kljub neuspehu v BiH ter v nekaterih drugih vojnih spopadih pa si MOK se naprej prizadeva uveljaviti antično olimpijsko premirje kot prvi korak sicer na prvi pogled utopični odpravi vojne kot sredstva za reševanje sporov med narodi in državami.

V Naganu je Samaranch spomnil na letošnjo petde-

seto obletnico sprejema deklaracije Združenih narodov (ZN) o človekovih pravicah. »Upam, da bo vseh 185 članic ZN spoštovalo olimpijsko premirje in da bodo spore reševale po mirni poti.« Med šestimi zadnjimi tekači, ki so nosili olimpijski ogenj, je bil tudi Chris Moon, eden glavnih aktivistov za prepoved proizvodnje min.

Olimpijski ogenj, ki bo gorel do konca OI 22. februarja, je prizgala Midori Ito, prva drsalka, ki je na uradnem mednarodnem tekmovanju izvedla trojni aksel. S to novostjo je na SP 1989 v Parizu osvojila zlato, s srebrom na OI pa je leta 1992 dosegla najboljšo japonsko uvrstitev.

Na stadion Minami, ki sprejme 50.000 gledalcev, so pred prizigom olimpijskega ognja prinesli olimpijsko zastavo. Slovesno prisego je v imenu sportnikov izrekel kapetan japonske ekipe, nordijski kombinatorec Kenji Ogivara, dobitnik zlatih odličij v

Albertvillu in Lillehammerju. Po prisegi sodnikov, ki so obljubili, da se bodo borili častno in v sportnem duhu, so v zrak spustili okrog 2000 balonov v oblikah golobov, simbolov mira (**na veliki sliki zgoraj**).

Otvoritveno slovesnost zadnjih zimskih OI v tem ti-

socetju, slikovito in polno simbolov, so ob pomoči satelitskih zvez končali z Beethovnov Odo radosti. Pod vodstvom dirigenta Seija Ozave so hkrati zapeli zbori na petih kontinentih. Glasovi pevcev v Naganu so se v soboto ob 4.48 uri zjutraj po srednjeevropskem

casu združili z ubranimi zvoki pred Brandenburški-mi vrati v Berlinu, pred operno hiso v Sydneyju, v palači Združenih narodov v New Yorku, pred vrati Sen-vu, vrati božanskega ukaza v Pekingu in rtu v Cape Townu v Južnofariski republiki. (STA)

Nedelja, 8. februarja 1998

NAGANO

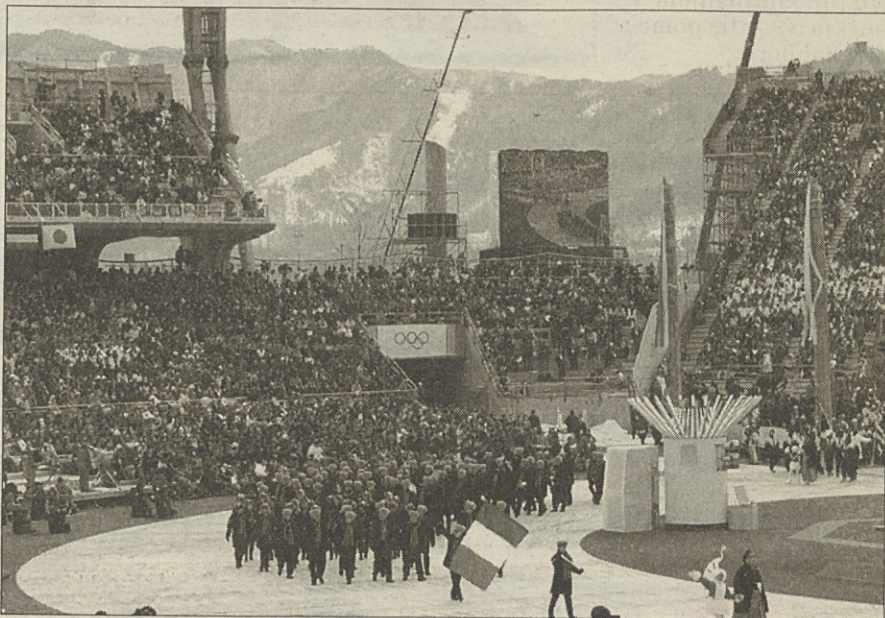
1998

OLIMPIJSKA PRILOGA

PRIMORSKEGA

DNEVNIKA

ANKETA / ZA SAME IGRE PA VLADA KAR PRECEJŠNJE ZANIMANJE

Med 3 milijardami TV gledalcev so bili zamejci v veliki manjšini

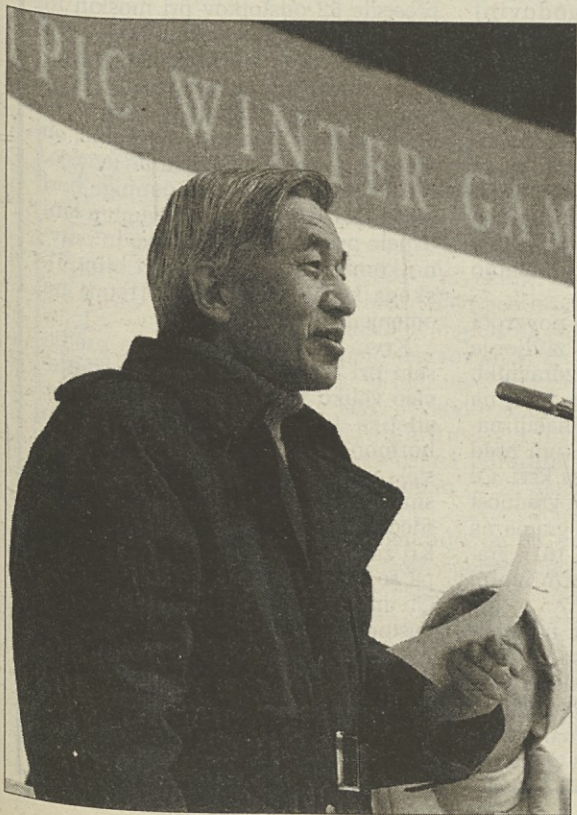
Za nekatere je bila ura povsem neprimerna, druge premagal spanec

Očitno zamejci nismo veliki ponočnjaki, saj je bilo res težko dobiti takega sportnega privrženca, ki bi se zbudil ob treh ponoči, da bi si ogledal otvoritveno svečanost. Nekateri sploh niso pomislili na možnost, da bi se zbudili sredi noči, drugi so bili bolj olimpijsko razpoloženi, a jih je spanec premagal, med tremi milijardamigledalcev, ki so si otvoritev ogledali po TV, pa je bilo končno tudi nekaj zamejcev.

Le-ti so ocenili otvoritveno slovesnost pozitivno, čeprav z nekaterimi pomanjklivostmi. V Naganu, mestu, ki je po velikosti enako kot Ljubljana, je bila otvoritev urejena a hladna, poudarki so bili izrazito vzhodnjaski, kljub temu pa smo bili priča slikoviti in slovesni otvoritvi.

Ob tem pa so Japonci poudarili svoje nacionalne in folklorne značilnosti, kot so to storili že pred štirimi leti Norvežani. Za Alesa Ferija je bila sugestivna, čeprav je bila v Lillehammerju atmosfera prijetnejša, saj so tam zimski sporti nacionalni. Vsi intervjuvanci pa so si soglasni v ugotovitvi, da so urniki skoraj nepremostljiva težava. Kot pravi sportniki pa bodo seveda skušali slediti vsemu. Od smuka in dvoboja Di Centa - Belmondo (Arianna Bogatec), do vsega alpskega smučanja in smučarskih skokov s slovenskim asom Peterko na celu (Uco Jurkić). Morda le curling ne vzbuja velikega zanimanja. Čudno, saj je pri nas balinanje dokaj razvit sport. Luka Furlan pa nas je

posredno »obvestil«, da smo na meji s tretjim tisočletjem, saj je sam sledil olimpijskim igram se preden so se začele. Pri tem si je pomagal z internetom, na katerem lahko uradna stran odgovori na katerokoli vprašanje še tago zahtevnega mrežnega popotnika. Poleg uradne strani pa je še vrsta drugih neuradnih, bodisi raznih časopisov kot tudi posameznikov. Stojan Sosic pa se je spustil v bolj tehnično analizo in nam povedal, da je na Japonskem sneg bolj težak kot pri nas in da bo to povzročalo številna presečenja, kar pa je za olimpijske igre že tako običajno. Torej, pomemben je človek, a gotovo bodo prav tako pomembne, ali morda celo bolj, smuči in maže zanje.

OLIMPIJSKI PLES V NAGANU SE JE ZAČEL, ZADNJA NOSILKA BAKLE JE BILA MIDORI ITO

Slavna otvoritev polna simbolike in japonske tradicije

NAGANO - Zadnja nosilka olimpijske bakle je bila nekdanja svetovna prvakinja v umetnostnem drsanju in nosilka srebrne medalje na ZOI leta 1992 Midori Ito, ki je tudi prizgala olimpijski ogenj na stadionu v Naganu. Pred polnimi tribunami so organizatorji pripravili pestro a precej strnjeno otvoritev, ki pa je bila s svojo sporočilnostjo zelo učinkovita in polna simbolike ter japonske tradicije. Z izrednim občutkom za mero pa je otvoritvena slovesnost dala tudi malenkost prostora zahodni mentaliteti in hollywoodski koreografiji, množica na tribunah pa je najbolj navdušeno pozdravila rokoborce sumo.

Slovesnost na olimpijskem stadionu je spremljalo 50.000 gledalcev, prek malih ekranov po vsem svetu pa skoraj tri milijarde ljudi iz 160 držav.

Nagano je tretje japonsko mesto, ki je prireditelj olimpijskih iger. Leta 1964 je letne olimpijske igre gostil Tokio, osem let pozneje pa so se sportniki pod olimpijskim ognjem v zimskih sportih pomerili v Sapporu.

DOPING / ODLOČITEV FIS

Krvnemu dopingu končno odklenkalo

Kršilcem bodo prepovedali nastop na ZOI

NAGANO - Prvič v zgodovini olimpijskih iger grozi uporabnikom krvnega dopinga prepoved nastopa. Če bodo določene krvne substance presegle mejne vrednosti, organizatorji tekmovalcu ali tekmovalki ne bodo dovolili nastopa, kaznovali pa ga bodo tudi z dvotedensko prepovedjo nastopanja. Zdravniki Mednarodne smučarske zveze (FIS) svojo odločitev utemeljujejo s pojasnilom, da želijo preprečiti tragedije.

»Gosto tekoča kri lahko povzroči trombozo in s tem ogrozi življenje tekmovalca,« so prepričani zdravniki. Pred vsemi odločitvami v teku na smučeh in nordijski kombinaciji nameravajo 20 do 25 sportnikov pred startom odvzeti dva mililitra krvi. Če bodo krvni testi pokazali, da vrednost hemoglobina presega 18,5 grama na deciliter krvi pri moških in 16,5 grama pri ženskah, bodo tekmovalci takoj izključeni.

Med biatlonci bodo prvič na olimpijskih igrah preizkusili osem sportnikov, merili pa bodo razmerje med krvnimi celicami in krvno plazmo. Od iger se bodo morali posloviti v primeru, da bodo izmerjene vrednosti

presegle 52 odstotkov pri moških in 48 odstotkov pri ženskah. Dosedanji rezultati testiranja so bili pod mejnimi vrednostmi, res pa je, kot opozarjajo nekateri zdravniki, da so v obdobju priprav vrednosti normalne, ob koncu sezone pa se nevarno zvišajo. FIS, ki se proti krvnemu dopingu bori že od leta 1989, je sele decembra lani uspelo prepričati medicinsko in pravno komisijo mednarodnega olimpijskega komiteja, da sta pristali na omenjene teste.

Krvni doping se uporablja predvsem pri tistih disciplinah, ki zahtevajo veliko vzdržljivost (kolesarjenje, atletika, tek na smučeh). S pomočjo hormona eritropoietina, ki sicer nastaja v ledvicah, izdelujejo pa ga tudi sintetično, umetno povečajo količino rdečega krvnega barvila hemoglobina. Kri zato bolje veze kisik, zmogljivost pa se poveča tudi za 23 odstotkov. Ob uporabi krvnega dopinga pa lahko nastopijo tudi življenjsko nevarni zapleti: hipertonična kriza botruje povečanju krvnega pritiska, zgoščena kri se začne strjevati in lahko nastopi tromboza, v najhujših primerih celo splošen kolaps in smrt. (STA)

SMUČANJE / ŽENSKI SUPERVELESLOM

Katja Seizinger ima največ adutov za zlato

Najhujši tekmici naj bi imela v Isolde Kostner in Hilde Gerg

HAKUBA - Med najbolj zanimivimi disciplinami ponedeljkevega in torkovega sporeda je nedvomno torkov ženski superveleslom, na katerem je glavna favoritinja Nemka Katja Seizinger (na sliki), ki bo imela glavne tekmice v rojakinji Hilde Gerg in Italijanki Isolde Kostner, v boj za kolajne pa lahko posežejo še nekatere Avstrijke in Nemke. Od slovenskih smučark bosta nastopili Mojca Suhadolc in Spela Bračun, ki pa prav visoko ne moreta poseči.

BIATLON / 15 KM ZA ŽENSKE

Andreja Grašič med kandidatkami za vrh

Slovenija bi jutri lahko že prišla do svoje prve kolajne Krog favoritinj je zelo širok - Letos za SP 7 zmagovalk

NAGANO - Jutrišnji tekmovalni spored bo zelo zanimiv tudi za Slovenijo, saj lahko pride že do svoje prve kolajne, ali pa celo do dveh. Za to naj bi poskrbeli Andreja Grašič v biatlonu na 15 kilometrov in Polona Zupan (o njej pišemo posebej) v veleslalomu v deskanju.

Ženski biatlon bo izjemno zanimiv, krog favoritinj pa je zelo širok. Med temi je tudi Andreja Grašič (na sliki), ki je med sedmimi tekmovalkami, ki so letos dobile kako tekmo za svetovni pokal. Grašičeva je slavila v Ostersundu, lani pa je zmagala tu-

di na predolimpijski preizkusnji v Nozawa Onsen, ko so se tudi pomerili na 15 kilometrov. Ob slovenski biatlonki so po eno tekmo letos dobile še Nemki Di-

sl in Behle (toda obe na 7,5 km), Rusinja Romasova (15 km) in Ukrajinka Lemes (7,5 km), dvakrat je bila letos uspešna Rusinja Kukleva, trikrat pa lanska zmagovalka svetovnega pokala Svedin Forsberg. Vse so prisotne tudi v Naganu in seveda tudi favoritinja za eno od kolajn. Toda v boj za mesta na stopnicah lahko posežejo še mnoge druge, ki so letos še brez zmage, toda nedvomno sodijo v sam svetovni vrh.

Andreja Grašič se ne obremenjuje z uvrstitvijo. Pravi le, da bi rada izboljšala uvrstitev z zadnjih olimpijskih iger v Lillehammerju, kjer je osvojila 18. mesto. Prepričana je, da ni vse odvisno od telesne pripravljenosti, saj predvsem pri streljanju, ki je največkrat odločilnega pomena, odločajo predvsem živci. »Ne obremenjujem se z lansko zmago na predolimpijski tekmi lani v Naganu. Poskusila bom vse, da se čim bolje uvrstim,« je zelo previdno spregovorila o svojih možnostih najboljša slovenska biatlonka.

V slovenski reprezentanci so ob Grašičevi se Matejka Mohorič, Lucija Larisi in Tadeja Brankovic, ki edina se lahko računa na vidnejšo uvrstitev, ki je letos v Ostersundu na 7,5 km že osvojila 12. mesto, se trikrat pa je bila med prvimi tridesetimi.

Od italijanskih biatlonk bo danes nastopila samo Nathalie Santer, ki pa ni med favoritinjami za najvišja mesta.

SMUČARSKI TEK / ŽENSKÉ V TOREK NA 5 KM, MOŠKI JUTRI NA 30 KM V KLASIČNEM SLOGU

Di Centova meri na medaljo »azzurri« pa na prvo deseterico

Severnjaška konkurena bo letos izredno močna in izenačena - Tudi Kozak Vladimir Smirnov je trenutno v izvrstni formi in resen kandidat za zlato

NAGANO - Startni dan tekačev na smučeh v Naganu bov torej za ženske in jutri za moške.

Na ženski progi 5 km klasično si italijanski adut Manuela Di Centa ne dela velikih utvar. Je že res, da bi ne bilo izrazito presenečenje, če bi osvojila kako izmed kolajn, toda izenačenost najboljših tekmovalk je letos taka, da bi bil mogoč tudi drugačen razplet. Ze v svetovnem pokalu se je letos dogajalo, da je zmagovalka v enem teku prišla nekaj dni kasneje na drugem tekmovalju okrog dvajsetega mesta. Tudi Di Centin trener Benito Moriconi je to potrdil: »Sem smo prišli brez velikih pričakovanj, toda vseeno lahko

pride do kakršnegakoli rezultata.« Pozabiti ne smemo, da je simpatična furlanska knjigovodkinja (na vstopnem izpitu za ISEF so jo zavrnili!) že v dokaj veteranskih letih, saj se je prvič uvrstila v državno reprezentanco že leta 1980, na olimpijskih igrah pa je sodelovala že v Sarajevu in se torej letos že petič poteguje za olimpijsko zlato. Po že 18 let trajajoči tekaski karieri ji osvojiti še sesto zlato kolajno ne bo lahko, zlasti ker je v Naganu zapadlo več kot deset cm svežega snega, kar italijanskim tekačem ne odgovarja najbolje.

Vsekakor, tudi v takih razmerah je že zmagovalka in če bo imela dober dan ter ščepec sportne sreče lahko osvoji tudi svojo sesto zlato olimpijsko kolajno, zaradi česar je pravzaprav tudi prišla v Nagano.

Nekoliko manj možnosti za osvajanje kolajn imajo italijanski tekači na ponedeljkovi 30 km dolgi progi v klasičnem slogu. Tudi za Albarella, Faunera in Valbuso sicer velja, da bi kdo izmed njih lahko presenetil, toda sodeč po njihovih zadnjih nastopih je zanje bolj realno napovedovati urstitev v prvo deseterico. Norvezani Daehli, Alsgaard, Sirvetsen in Jevne, Finnc Myllylä ter Kozak Smirnov so trenutno v taki formi, da lahko brez večjega tveganja napovedo bitko za kolajne le med njimi. Spomnimo se le, da je, z izjemo Albarellovega 4. mesta v Albertvillu, Italija dose-

gla svoj zadnji večji uspeh pred desetimi leti v Calgaryju. »Azzurri« so se pripravljali za te igre sicer vestno, toda letošnja proga je zelo zahtevna, prirejena le za največje šampione smučarskih tekov, ki so

v polni formi, kar trenutno Albarelo in tovarisi niso.

Proga je izpeljana v obliki treh petkilometrskih krogov, katere bo treba preteči dvakrat in ne bo dopuščala premora. Ob vsem tem so or-

ganizatorji na določenih delih razpeli ob progi posebne varnostne mreže, ki pa so lahko za tekmoalca, ki bi padel in se zapletel vanje, zelo nevarne. Kako bo s tem pa bo pokazala tekma sama.

INTERVJU / POGOVOR Z BRUNOM KRIŽMANOM

Moderna in tradicionalna Japonska

Tudi olimpijske igre v Naganu potekajo pod vplivom mednarodnega biznisa

Bruno Krizman je v zamejski skupnosti znan po dveh svojih prostocasnih dejavnostih. Vrsto let je bil eden vodilnih zamejskih sportnih delavcev in mimo lahko rečemo, da ima levji delež zaslug za razvoj zamejske atletike. Ukvarjal se je tudi s publicistično dejavnostjo, predvsem pa sodi med naše najvidnejše svetovne popotnike, saj je obiskal v mnogih letih že skoraj ves svet. Te njegovi strasti se v pogovoru z njim, seveda, nismo mogli izogniti.

Je želja po potovanjih pridobljena ali prirojena?

Pri meni vsekakor pridobljena. Mnogo sem bral o tujih krajih, si jih v fantaziji predstavljal in jih želel nato tudi osebno videti. Tako sem začel potovati.

Vas poklic je bilo delo v uvoznizvoznem podjetju. Je morda tudi to vplivalo na vašo željo po potovanjih?

Vsekakor. Ko sem imel opravka z dokumentacijo iz drugih dežel sem si v domišljiji vedno ustvarjal sliko onih krajev, ki so bili tako ali drugače povezani s temi listinami ter si zamišljal, kaksno mora biti tam življenje. Da, tudi to je bila pomembna vzpodbuda.

Potujete raje sam ali v družbi?

Če potujem v dežele, kjer so bival-

ni in potovalni pogoji zelo težki, potem grem na pot raje sam. V civilizacijsko bolj sprejemljivih razmerah pa sem raje v družbi, zlasti družinski.

Ste bili kdaj v hudi stiski?

Niti ne, bi pa lahko bil, ko sem se v letalu znašel v hudih zdravstvenih težavah. Če bi nastopile dva dni prej, ko sem bil sredi divjih Andov, bi nikakor ne mogel dobiti take zdravniške oskrbe, kot sem jo v kraju, kamor me je peljalo letalo. Res ne vem, kako bi se izmazal.

Vaše zadnje večje potovanje?

Z zeno sva prepotovala vso Bolivijo in Čile.

Nacrti za bodočnost?

Najprej v pokoj, potem pa - ob obliči prostega časa - spet na kako daljše potovanje, če bo v meni še vedno živo ahasverstvo.

Bili ste že tudi na Japonskem. Kaj tam najbolj vzbudi Evropejcevo pozornost?

Japonska ima dva svetova, vendar se v denarni mrzlici zelo hitro spreminja. En del te države postaja eno bolj podoben Zahodu, večina dežele pa živi v bolj skromnih razmerah in v zelo arhaičnem vzdušju. Prav umirjenost preprostega japonskega prebivalstva, njihova privrženost tradicijam, samopodrejanje hierarhiji in nenapisanim vedenjskim zakonito-

stim pade Evropejcu najbolj v oči.

Pred desetletji je v nekaterih krogih vladal hud odpor proti zimskim olimpijskim igram. Upravičeno?

Ne, zakaj? Mislim, da neupravičeno.

Bi kak sport črtali s sporeda zimskih iger in uvedli kako novost?

Črtal ne bi, bi jih pa skrcil. Kak pomen ima to, da nekatere tekmovalce gledamo najprej kot posameznike, nato pa še v ekipni disciplini in podobno. Preveč je disciplin, ne panog. Povsem novih sportov tudi ne bi uvajal, pač pa bi lahko nekatere dvoranske sporte, ki niso, odvisni od vremenskih razmer, preselili iz letnega v zimski program, kot n. pr. odbojko, kosarko in druge. Letne igre so namreč programsko res preobremenjene.

Prepoznate japonske kraje, ki jih zdaj kaže televizija?

Po pravici povedano, skorajda ne gledam teh oddaj na televiziji in jih v glavnem tudi ne bom, ker menim, da bi bila to izguba časa. Vsake igre so slabše od prejšnjih v tem smislu, da v tako ustvarjenem sportu, kot nam ga vsiljuje televizija, vedno bolj prevladuje le biznis, to pa s pravimi sportnimi načeli nima nobene zez.

Torej tudi niste gledali otvoritve?

Ne!

Polona Zupan upa na medaljo v deskanju

Deskanje so letos prvič vključili v olimpijski spored. V slovenski naganski odpravi polagajo prav v tej panogi veliko upanje na osvajanje ene izmed kolajn. Svetlolasa Slovenka Polona Zupan

(na sliki) je namreč letos v izredni formi, saj je, med drugim, osvojila v veleslalomu naslov evropske prvakinje, kar je bil že njen peti mednarodni uspeh na velikih tekmovanjih. Zal, si je lani med padcem tako poškodovala levo nadlahtnico, da ji je roka ostala polhroma. Kljub temu pa 21-letna sportnica optimistično napoveduje, da bo - s kanckom sportne sreče - vendarle ugnala svoje glavne tekmice Svicarcko Von Siebenthal, Francozinjo Ruby, Avstrijki Jaufenthaler in Koeck, Italijanko Parini in še nekatere.

olimpijske iskrice... olimpijske iskrice...

Tekaška proga ze enkratno uporabo

Japonci so se izredno potrudili pri pripravi tekaške proge na ZOI. Po mnenju večine sportnikov je proga, ki jo je skonstruiral Akira Vada, najtežja proga na svetu. Pravi problem zgodbe pa je prvi spoznal vodja noriškega urada pri FIS Bengt Erik Bengtsson: »Tekaci bodo progo tako ali drugače zmogli. Tezava pa je, da bo proga po odhodu tekmovalcev za rekreativce praktično neuporabna.«

Privalov prvič brez medalje?

Rus Aleksander Privalov, ki se je medalje veselil na vsakih olimpijskih igrah, na katerih je sodeloval (od Squaw Valleyja leta 1960 dalje), ima letos za takšen podvig malo manj možnosti. Leta 1960 in 1964 je Privalov osvojil medalje kot biatlonec, kasneje pa je prestopil med trenerje in bil z reprezentanti vselej uspešen. Letos Privalov vodi žensko reprezentanco Poljske.

Ekološki tožijo organizatorje

Dan pred začetkom olimpijskih iger so naravovarstveniki vložili tožbo proti organizatorjem

olimpijskih iger. Slednji naj bi med pripravo ZOI oskrnili nekatere zaščitene parke. Vprašanje je, če bo, tudi ob uspešni tožbi, škoda v naravi zaradi tega kaj manjša.

Kitajci kot Slovenci se brez zlate kolajne

Kitajski športniki tako kot slovenski na zimskih olimpijskih igrah se niso osvojili zlate medalje. Seveda so si ta cilj postavili na letošnjih igrah v Naganu. »Tu smo zaradi tekmovalcev, prijateljstva in olimpijskega gibanja. Seveda pa bi nam bila dobrodošla tudi kakšna zlata medalja, ki bi pomenila takorekoč preboj v novo obdobje,« je dejal vodja kitajske delegacije Xu Yingseng. Podobno pa upa tudi predsednik OKS Janez Kocijancić, ki je ob predstavitvi naspe reprezentance dejal, da si želi, da bi po bronasti in srebrni dobi slovenskega olimpizma nastopila se zlata.

Prva žrtev je veslač

Prva žrtev olimpijske proge v Hakubi je veslač. Član MOK, sicer pa predsednik Mednarodne veslaške zveze FISA, Denis Oswald si je med spustom po progi zlomil nogo. Čvrsti Švicar je nesrečo dobro prestal in je znova na nogah, saj se je že, sicer z gi-

psom in berglama, udeležil zasedanja MOK.

Olimpijska znamka

Kot je to že običaj, je država prirediteljica iger tudi letos izdala olimpijsko pošto znamko. Japonci so serijo znamk predstavili v četrtek. Na znamkah za 80 jenov so motivi iz alpskega smučanja, smučarskega

teka, hitrostnega drsanja in curlinga, na znamkah za 50 jenov pa motivi japonskih roz.

Japonci bežijo

Vsi prebivalci Nagana niso navdušeni nad igrami. Po podatkih tamkajšnjih potovalnih agencij se je število meščanov letšnjega olim-

pijskega prizorišča, ki so se odločili za potovanje v tujino v času trajanja iger, podvojilo. Močno se je povečalo predvsem zanimanje za potovanja v ZDA, in se pšosebej Disneyland in domača letovišča. Številni "turisti" pa so svoja domove med igrami prepustili prostovoljcem, ki bodo pomagali organizatorjem med igrami..

OLIMPIJSKI TV SPORED

NEDELJA, 8. FEBRUARJA

0.55	Raitre Eurosport	Tek na 15 km - klasični slog, ženske
1.25	Raitre	Deskanje, veleslalom moški, 1. tek
2.00	Slovenija 2	Smuk moški
2.05	Raitre	Smuk moški
2.30	Eurosport	Freestyle, grbine, moški in ženske
4.55	Raitre	Deskanje, veleslalom moški, 2. tek
5.40	Raitre Eurosport	Sankanje, posamezniki, 1. vožnja
7.00	Raitre Eurosport	Hitrostno drsanje, 5000m moški
9.55	Raitre Eurosport	Hokej na ledu: SLOVASKA - ITALIJA
11.55	Raitre Eurosport	Umetnostno drsanje, dvojice
13.05	TMC	Nagano 98 (posnetki)
16.35	Slovenija 2	Tek na 15km - klasični slog ženske (posnetki)
17.25	Slovenija 2	Deskanje, veleslalom moški (posnetki)
19.10	Slovenija 2	Sankanje (posnetki)

PONEDELJEK, 9. FEBRUARJA

0.55	Raitre	Smučarski tek, 30km klasično moški
1.25	Raitre Eurosport Slovenija 2	Deskanje, veleslalom ženske, 1. vožnja
2.05	Raitre Eurosport Slovenija 2	Smučanje, smuk za kombinacijo moški
3.05	Slovenija 2	Smučarski tek, 30km klasično moški
4.55	Raidue Eurosport Slovenija 2	Biathlon, 15km ženske
5.55	Raidue	Sankanje, posamezniki 3. in 4. vožnja
6.00	Raidue	Biathlon, 15km ženske
6.00	Slovenija 2	Deskanje, veleslalom ženske
7.00	Eurosport	Hokej, NEMCIJA - BELORUSIJA
8.25	Raitre Eurosport	Hitrostno drsanje, 500m moški, 1. vožnja

TOREK, 10. FEBRUARJA

0.55	Raitre	Smučarski tek, 5km klasično ženske
0.55	Eurosport	
2.00	Eurosport	Curling, predtekmovalna
2.05	Slovenija 2 Raitre	Smučanje, superveleslalom ženske
4.30	Eurosport	Smučanje, superveleslalom ženske (prenos)
5.55	Raitre	Sankanje, posameznice 1. vožnja
7.15	Raidue Eurosport	Sankanje, posameznice 2. vožnja
8.25	Raitre Eurosport	Sankanje, posameznice 1. in 2. vožnja
9.55	Raitre	Hitrostno drsanje, 500m moški 2. vožnja
11.55	Slovenija 2 Raitre Eurosport	Hokej, ITALIJA - AVSTRIJA
16.35	Slovenija 2	Umetnostno drsanje, pari, prosti program
		Tek 5km, klasično ženske (posnetki)

Spored 18. zimskih olimpijskih iger v Naganu NEDELJA, 8. FEBRUAR

končne odločitve (4)

01.00 smučarski tek: 15 km klasično, ženske
05.00 deskanje na snegu: veleslalom, moški (2. vožnja)
02.15 alp. smučanje: smuk, moški
07.00 hitr. drsanje: 5.000 m, moški

predtekmovalna

01.30 akr. smučanje: grbine, kvalif. za moške in ženske
deskanje na snegu: veleslalom, moški (1. vožnja)
04.00 hokej na ledu: ženske: ŠVEDSKA - FINSKA
06.00 moški, skupina A: AVSTRIJA - KAZAHSTAN
08.00 ženske: KANADA - JAPONSKA
10.00 moški, skupina A: SLOVASKA - ITALIJA
12.00 ženske: KITAJSKA - ZDA
06.00 sankanje: enosed, moški, 1. in 2. vožnja
12.00 umet. drsanje: športni pari, kratki program

PONEDELJEK, 9. FEBRUAR

končne odločitve (4)

01.00 smučarski tek: 30 km klasično, moški
05.00 deskanje na snegu: veleslalom, ženske (2. vožnja)
biathlon: 15 km, ženske
06.00 sankanje: senosed, moški, 3. in 4. vožnja

predtekmovalna

01.00 curling: ženske: NEMCIJA - DANSKA; NORVESKA - ŠVEDSKA; KANADA - ZDA; JAPONSKA - V. BRITANIJA
06.00 moški: NEMCIJA - ŠVICA; KANADA - JAPONSKA; NORVESKA - V. BRITANIJA; ZDA - ŠVEDSKA
11.00 ženske: NEMCIJA - JAPONSKA; DANSKA - V. BRITANIJA; ŠVEDSKA - ZDA; NORVESKA - KANADA
deskanje na snegu: veleslalom, ženske (1. vožnja)
04.00 hokej na ledu: ženske: FINSKA - JAPONSKA

06.00 moški, skupina B: NEMCIJA - BELORUSIJA
08.00 ženske: ZDA - ŠVEDSKA
10.00 moški, skupina B: JAPONSKA - FRANCIJA
12.00 ženske: KANADA - KITAJSKA
08.30 hitr. drsanje: 500 m, moški, 1. dan

TOREK, 10. FEBRUAR

končne odločitve (4)

01.00 smučarski tek: 5 km klasično, ženske
02.15 alp. smučanje: superveleslalom, ženske
08.30 hitr. drsanje: 500 m, moški, 2. dan
12.00 umet. drsanje: športni pari prosti program

predtekmovalna

01.00 curling: moški: NEMCIJA - NORVESKA; JAPONSKA - ŠVEDSKA; KANADA - ZDA; ŠVICA - V. BRITANIJA
06.00 ženske: NEMCIJA - ZDA; NORVESKA - V. BRITANIJA; JAPONSKA - KANADA; ŠVEDSKA - DANSKA
11.00 moški: NEMCIJA - ŠVEDSKA; ZDA - NORVESKA; KANADA - V. BRITANIJA; ŠVICA - JAPONSKA
06.00 sankanje: enosed, ženske, 1. in 2. vožnja
06.00 hokej na ledu: moški, skupina A: KAZAHSTAN - SLOVASKA
moški, skupina B: BELORUSIJA - JAPONSKA
10.00 moški, skupina B: FRANCIJA - NEMCIJA
moški, skupina A: ITALIJA - AVSTRIJA

HOKEJ NA LEDU / MOŠKI

Kazahstan premočan za reprezentanco Italije

NAGANO - Na zimskih olimpijskih igrah so prvi v areno stopili hokejisti v A in B predtekmovalni skupini. Reprezentanca Italije ni začela najbolje, saj je izgubila uvodno srečanje s Kazahstanom, ki pa je po mnenju večine glavni favorit za zmago v skupini A in s tem za uvrstitev v četrtfinale.

Najprej so povedli Kazahstanci, nato pa so »azzurri« z goli Zarilla (2) in Felicettija v osmih minutah povedli s 3:1 in napovedali presenečenje, do katerega pa ni prišlo, saj je Kazahstan prevzel pobudo in na koncu zaslužen slavil.

Kazahstan - Italija 5:3 (1:3, 1:0, 3:0)

ITALIJA: Rosati, Nardella, Zarrillo, Orlando, Biafore, Topatigh, Ramoser, Busillo, Chitarroni, Ruchin, Bartolone, Insam, Felicetti, Mansi, De Angelis, Figliuzzi.

KAZAHSTAN: Simin, Antipin, Dorohin, Devjatkin, Borodulin, Glovacki, Zemljanoj, Sokolov, A. Koreskov, E. Koreskov, Safranov, Tročinski, Nikitin, Krjažev, Kamencev, Sagimbajev, Tregubov, Dudarev, Pceljakov, Zavjalov, Savenkov.

Streli: Zarrillo (2) in Felicetti za Italijo, Borodulin (2), Tregubov, Dudarev, Kamencev za kazahstan; kazenske minute: Italija 8, Kazahstan 10.

VCERAJSNJI IZIDI

Skupina A: Kazahstan - Italija 5:3, Avstrija - Slovaška 2:2; vrstni red: Kazahstan 2, Avstrija in Slovaška 1, Italija 0.

Skupina B: Belorusija - Francija 4:0, Nemčija - Japonska 3:1; vrstni red: Belorusija in Nemčija 2, Japonska in Francija 0.

Danes dvojni

»totonaga«

Ker Primorski dnevnik ob ponedeljkih ne izhaja, danes izjemoma objavljamo dvojno napoved »Tototnaga« za tekmovalno dogajanje na zimskih olimpijskih igrah v ponedeljek in torek, ko bodo prav tako padle po stiri končne odločitve, nadaljeval pa se bo hokejski turnir Prvo lestvico bomo objavili v naši torkovi številki, ko bo že znano, kdo je bil najboljši napovedovalec prve in druge napovedi.

2. (ponedeljek, 9. februarja) TOTONAGA

TOCKOVANEC	PIMORSKI DNEVNIK	RADIO TS A STV	NOVI GLAS	NOVI MATAJUR	RADIO OPCINE
Norbert Huber	3.	4.	2.	2.	3.
Polona Zupan	5.	2.	1.	4.	5.
Vladimir Smirnov	7.	2.	5.	2.	10.
Andreja Grašič	2.	7.	1.	11.	3.
Silvio Fauner	5.	5.	7.	2.	7.
Dnevne točke	-	-	-	-	-
Skupne Točke	-	-	-	-	-

3. (torek, 10. februarja) TOTONAGA

TOCKOVANEC	PIMORSKI DNEVNIK	RADIO TS A STV	NOVI GLAS	NOVI MATAJUR	RADIO OPCINE
Italija - Avstrija (število golov)	10 (6-4)	5 (2-3)	7 (5-2)	12 (7-5)	5 (3-2)
Katja Seizinger	1.	3.	2.	1.	1.
Isolde Kostner	4.	5.	6.	4.	9.
Jelena Vaelbe	2.	1.	1.	1.	2.
Mojca Suhadolc	15.	16.	20.	11.	odstop
Dnevne točke	-	-	-	-	-
Skupne Točke	-	-	-	-	-

Albanci na Kosovu: Tragedije sploh ni konec

Tragedije sploh ni konec. Svet je dobesedno pozabil na eksplozivno situacijo na Kosovu, kjer že desetletja tli državljanska vojna. Prisotna albanska populacija, ki šteje preko dveh milijonov ljudi in, ki zaradi visoke natalitete narasča iz dneva v dan, je nemocno podvržena vsem možnim oblikam institucionaliziranega nasilja s strani srbske oblasti. Pritisk je dosegel take razsežnosti, da se Kosovo nahaja v nevzdržnem stanju časovno preložene vojne, ki lahko izbruhne vsak hip. Jaznotirolec Thomas Benedikter, sicer predsednik italijanske podružnice mednarodnega Združenja za pomoč ogroženim narodom, ponuja javnosti sokanten primer prikritega etničnega čiščenja na evropskih tleh: publikacijo o danasnem življenju albanskih Kosovčanov. Omenjena ustanova namreč v prvi vrsti izvaja glasen, predvsem pa strokovno podkovan pritisk na mednarodne ustanove, istočasno pa seveda skrbi za verodostojno informiranje o vseh eksplozivnih in nerešenih

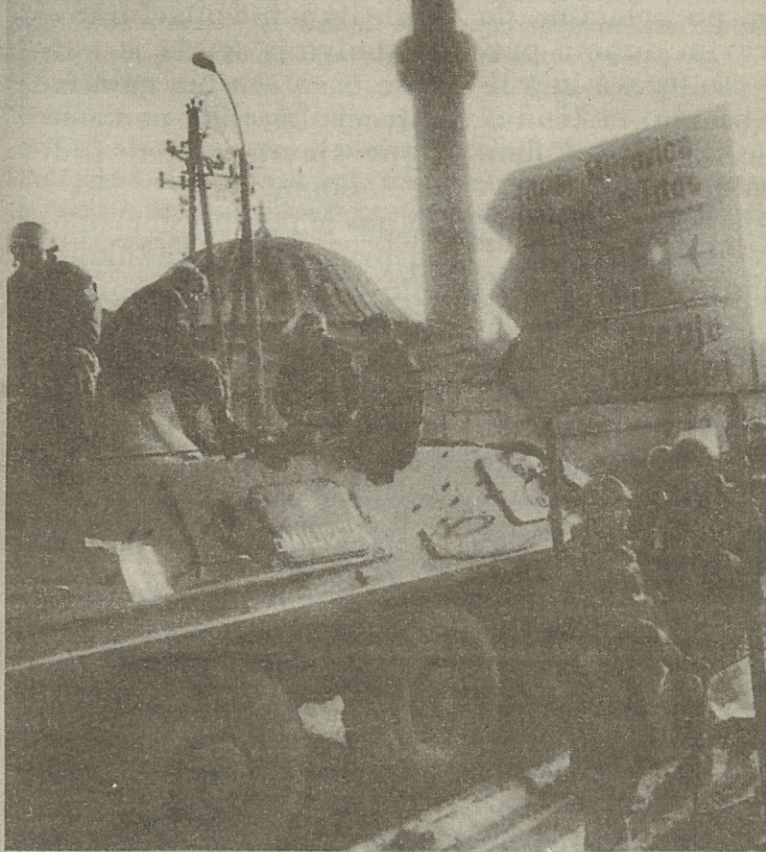
narodnih položajih, ki jih sredstva javnega obveščanja navadno ne ponujajo javnosti, v določeni meri tudi zaradi objektivnih težav pri dobavi teh informacij. Tokrat je na vrsti Kosovo (ali Kosova, kot ga imenujejo sami Albanci). Cisto sveža studija Zveze za ogrožene narode razčlenjuje vse ključne faze v zgodovini tega ne-slovanskega naroda na Balkanu, ki prednjači v nezavidljivem seštevku pretrpetih krivic. Izsolanim zdravnikom albanske narodnosti je v zadnjih letih npr. onemogočeno opravljati poklic zaradi takozvane »čistke«, ki jo je oblast izvedla znotraj kosovskih zdravstvenih ustanov. Na mestih, kjer so bili prej albanski bolničarji in zdravniki, stojijo zdaj njihovi srbski kolegi; vsak papir, vsak zdravniški izvid, vsak recept mora biti napisan izključno v cirilici, vsakemu dojenčku v porodniških oddelkih morajo stari dati pristno srbsko ime in tako dokazati svojo večno zvestobo srbskemu narodu. Rezultat: albanske žene rojevajo doma, brez zdravstvene

pomoci, v komaj sprejemljivih higienskih razmerah. Najbolj okrutno dejanje, ki ga srbska oblast izvaja na račun kosovskega naroda, je prav znanje nad najbolj nemocnimi pripadniki cloveskega roda: otroci. Otroci kot žrtve neke politične zaslepljenosti, ki je kriva za 240 (od policije) pretepenih malčkov v samem letu 1996! Kaj pa caka te nove pripadnike albanskega naroda, ko zrastejo? Že v solski starosti se morajo navaditi na skrajno negotovost, strah ter popolno nezaupanje oblasti. V okviru prenove kosovskega solskega sistema v srbskem duhu, je leta 1990 oblast odredila, da mora celotno solanje temeljiti na izključno srbskih učnih načrtih. Cilj je seveda jasen: ko iznicis možnost, da otrok spozna svojo kulturo, da se sporazumeva v svojem jeziku, da rase kot pripadnik tega naroda, ciljaš na izginotje intelektualnih kadrov tega naroda, torej osebkov, ki predstavljajo zaradi svoje miselne svobode največjo nevarnost za državo. Albanci tega niso sprejeli in tako se je pričel dolgotrajen bojkot javnega solanja, ki obstaja še danes. Na tisoce albanskih otrok je moralo prekiniti studije, tako da je njihova bodoča profesionalna usposobljenost prav gotovo okrnjena. Veliko jih se danes ostaja nepismenih, ostali pa so se morali od leta 1990 do danes znajti v marsikateri težki situaciji: učenci so se morali učiti v neogrevanih učilnicah v popoldanskih izmenah (ko ne morejo »slabo vplivati« na narodno osveščenost malih srbskih vrstnikov, ki se solajo v istem poslopju), brez kakršnegakoli učnega pripomočka, velikokrat brez same učilnice. Pod pritiskom UNESCO je bila Srbija prisiljena dovoliti solanje v albanskem jeziku, vendar se je omejila le na osnovnošolsko. Celotni sistem srednjesolskega in univerzitetnega solanja dejansko obstaja kot paralelna struktura, za vzdrževanje katere so se Albanci samoobdavčili. 67.000 dijakov in 16.000 univerzitetnih studentov sledi predavanjem kar po domovih, se nedokončanih hisah in v praznih garazah, medtem ko je v samem solskem letu 1996/97 na Kosovu ostalo praznih 2.110 srednjesolskih učilnic, uporabljenih pa bori 118 in se to samo občasno ali v izrednih primerih. Učiteljem in profesorjem albanske narodnosti je onemogočeno opravljanje poklica v javnih solskih ustanovah, albanski ravnatelji pa so nezazeleni, tako da sedijo za njihovimi mizami danes srbski funkcionarji. Problem solanja v materinski, predvsem pa pravica do lastnih solskih programov, ki ne govorijo o Veliki Srbiji, je privedel lansko jesen na cesto na tisoce demonstrantov, ki so glasno zahtevali udeležanje v obstoječem dogovoru med Miloševićem in liderjem kosovskih Albancev Rugovo glede ponovnega odprtja solskih struktur.

Kaj pa caka starše solske mladine? V zadnjih sedmih-

Kosova terra contesa

Dalla genesi del conflitto fra serbi e albanesi
alla situazione odierna

a cura di
Thomas Benedikter

Associazione per i popoli minacciati
Gesellschaft für bedrohte Völker - Lia per i popoli minacciati

Kratka kronologija najnovejše kosovske zgodovine:

1981

Studentske manifestacije, v okviru katerih je izražena želja po »Kosovski Republiki«. Policija zatre s silo vsako demonstracijo. V spopadih izgubi življenje 11 mladih. Srbska oblast razglasi mlade demonstrante za »protirevolucionarje«. Globe in razna obračunavanja za študente ter intelektualce, ki so izrazili svojo solidarnost.

1987-89

Pričetek izničenja kosovske avtonomije. Milošević na oblasti. Dolgotrajna stavka 1300 rudarjev proti zaprtju kosovskega rudnika v Trepči. Solidarnostne manifestacije po vsem Kosovu.

1989

Nova srbska ustava dejansko izbrise avtonomijo Kosova, proti čemur se izreče 215 kosovskih intelektualcev. Slednje bo oblast aretirala. Ob njih pa bo obsedelo v zaporih tudi mnogo albanske mladine, ki je protestirala proti novim ustavnim določilom. Razpust Zveze kosovskih komunistov. Pričetek pasivnega upora.

1990

2. julija kosovski Parlament proglasi »Kosovsko Republiko«; srbska oblast zapre RTV postajo v Prištini, dnevnik Rilindja, albanske šole ter odslovi na tisoče albanskih javnih uslužbencev.

1991

Na referendumu 26-30. septembra 87, 5% prebivalstva izrazi željo, da bi Kosovo postala neodvisna država.

1992

14. maja prve svobodne in večstrankarske volitve na Kosovu, na katerih zmaga LDK, kateri pripada tudi novoizvoljeni predsednik Kosovske Republike Ibrahim Rugova.

V deželi mrgoli vojakov. Mednarodni svet za zaščito človekovih pravic in svobode vsako leto ugotovi visoko število primerov (poročilo govori o 20.000 primerih letno), v katerih je prislo do kršitve človekovih pravic. Albanci na Kosovu in v tujini se samoobdajajo za vzdrževanje paralelne šolske strukture.

1996

septembra Milošević in Rugova podpišeta dogovor o ponovnem odprtju albanskih javnih šol; dogovor pa ni bil spoštovan.

1997

jeseni na tisoče albanskih studentov in profesorjev protestira proti izključitvi iz javnih šolskih struktur.

osmih letih je bilo na tisoce delavcev albanske narodnosti odslovljenih kratkoma od danes do jutri, poleg službe so seveda izgubljali tudi pravico do najeminske pogodbe v stanovanjih, ki so bili državna last. V samem letu 1996 se je znašlo na cesti zaradi »etničnih razlogov« kar 66 albanskih družin, njihova stanovanja pa so bila takoj zatem dodeljena priseljencem ciste srbske narodnosti. Kate-rakoli denarna pomoč je dodeljena izrecno le srbskim občanom, albancina je prepovedana v vseh javnih ustanovah, izbrisana je v vseh smerokazov, z vseh napisov. Seznam krivic, katerim je danes podvržen kosovski narod, je se zelo dolg. V trenutku, ko berete te vrstice, policija, v tajnem sodelovanju s finančno stražo, dobesedno pleni po firmah, katerih lastniki nosijo albanska imena, po tržnicah, trgovinah, vdira v kulturna društva, pretepa albanske študente in psuje male albanske dečke, ki so prisiljeni prodajati cigarete na cestnih vogalih.

Kako priti do nekega sprejemljivega ravnotežja, če že ne sožitja? Kosovski Albanci so izbrali težko in malo priljubljeno pot nenasilja, in to kljub svoji stoletni tradiciji nasilnih obračunavanj storjenih krivic, kljub že vko-

reninjenemu narodnemu čiru družinskih mascevanj. Njihov sklep nosi v sebi nekaj prelomnega, nenasilje pa v dolgotrajnem nadaljevanju obstoječe situacije ne more več trajati. Narod lahko se tako dolgo pozre marsikaj, vendar prej ali slej se to pasivno zoperstavljanje razvije v nekaj drugega. Albansko vprašanje na Kosovu je tako zgoče, situacija je degenerirala do take mere, da si je res težko predstavljati vzpostavitev neke stabilnosti med tu živečima narodnima skupnostima. Zveza za pomoč ogroženim narodom se je strokovno lotila tudi najkockljivejšega vprašanja: kako ven iz položaja, ki meji na državljansko vojno? Po albanskih podatkih si velika večina Kosovčanov albanske narodnosti želi radikalne spremembe: neodvisno Republiko Kosovo (Kosova), ločeno od Jugoslavije, demilitarizirano, pod okriljem mednarodne skupnosti, odprto do vseh sosednjih dežel, vključno do Srbije. Slika današnjega Kosova pa nosi v sebi jasno sporočilo: zahteva po neodvisni kosovski državi ali pa priključitev kosovskega albanskega dela prav tako albanskim področjem v Makedoniji ali pa sami Albaniji, bi predstavljala vzgib obupne nasilne represije, ki

bi jo srbska oblast izvedla nad albanskim narodom. Lahko si je predstavljati, kako bi prvotno notranji nemiri prerasli v neresljivo mednarodno zagato na Balkanu, ki bi lahko izbruhnila v oborožen spopad, mnogo hujši kot je bil v Bosni, ki bi prav gotovo vključeval tudi vstop albanske države. Vojna bi imela tragicne posledice ne samo za Kosovo, temveč tudi za samo Srbijo.

Skrajno nestabilno ravnotežje bo se trajalo, dokler se Kosovčani držijo obljube o pasivnem, nenasilnem zoperstavljanju oblasti, dokler se se zmorejo samo-organizirati, torej z (borimi) lastnimi sredstvi vzdrževati paralelne »strukture«, kot je solanje visje stopnje in zdravstvena kontrola kar po domovih. Edina možna resitev je dialog. Kot pravi sam Benedikter: »Sploh ni vazno, kdo se je prvi naselil na Kosovu, Srbi ali Albanci. Niti ni bistvene važnosti, kateri narod je bil v zgodovini v večji meri tlačjen in diskriminiran. Edini besedi, ki v tem procesu morata kaj pomeniti sta sedanjost in prihodnost. Da se rešita rakaste tvorbe sovrastva, pa je obema narodom potrebna tudi mednarodna pomoč.

Vida Valencić

**KAJ
JE PISAL
PRIMORSKI
DNEVNIK
PRED
50 LETI**

V znamenju

Februar 1948

Februar 1948 poteka v znamenju dneva kulture, zimskih olimpijskih iger in običajnih neredov, manifestacij.

Kultura je vsekakor v ospredju, po principu, da se z zdravim duhom premoščajo vse težave in kulturniki pišejo, "ekipno" nastopajo skoraj vsak dan, od Kopra do Nabrežine, za "izgradnjo boljše bodočnosti". Pomembno je, da se v to dogajanje vključuje tudi ohranjanje spomina na velike dogodke izpred 100 let (priprave na večmesečne proslave 100. obletnice ustanovitve Slavljanskega društva v Trstu), pa tudi na komaj prestano gorje zaslisevanj, mučenj, internacij, konfinacij in zaporov za časa fasizma. Ti zapisi so posebno dragoceni, čeprav gotovo nepopolni, saj so se morali bivši obsojenci fašističnega tribunala takrat ukvarjati tudi z revizijo krivičnih procesov.

Med velikimi kulturnimi dogodki je tudi »Otvoritev Moderne galerije v Ljubljani« (6. 2.). Iz članka izveemo, da so jo začeli zidati že pod staro Jugoslavijo, da sta bili v njej se pred otvoritvijo dve razstavi in sicer Osvobodilne fronte in sovjetskih slikarjev. V načrtu pa je stalna razsta-

va sodobne slovenske upodabljajoče umetnosti od impresionistov dalje, drugi del prostorov pa naj bi bil namenjen priložnostnim razstavam domačih in tujih likovnih umetnikov. Zanimivo je še, da je v tistem času Mestna galerija največja zgradba ne samo v Jugoslaviji, ampak tudi na Balkanu.

Za nas je posebej pomembna prva javna produkcija sole GM, o kateri poroča PD 18. 2. V dvorani Kulturnega krožka tiskarjev v Ul. Trento 2 je nastopilo 11 učencev in godalni kvartet iz oddelka za komorno glasbo.

V rubriki Fizkultura je že 4. 2. vabilo za »1. maj - praznik mladosti. Mladina se že vestno pripravlja za dostojno proslavitev. Telovalci neumorno na delu«. Ob tem zapisu je se oglaš: »Natečaj za osnutek lepaka za proslavo 1. maja 1948 v Trstu in Tržaškem ozemlju«.

Posebej naj omenimo se takratno pozornost ob 30. obletnici ustanovitve Rdeče armade (19. 2.), v oglasu 29. 2. pa piše, da je odbor za proslavo 100. obletnice Komunističnega manifesta na Tržaškem ozemlju poskrbel za izdajo Marx-Engelsovega Manifesta. BK

CENTER ZA LJUDSKO KULTURO

priredi DANES, 1. FEBRUARJA 1948 ob 10. dopoldne v gledališču ROSSETTI

kulturno manifestacijo
v prid
»Skladu za zimsko pomoč«

SPORED:

1. Godba »Rinaldi« izvaja skladbe Rossinija, Donizettija in Verdija.
2. Baritonist Dušan Pertot, tenorist Renato Kodermac in sopranistke Nada Ferdi, Armanda Kavčič, Claretta Urbani, Silvana Zuliani in Milena Furlan izvajajo samospeve in duete Mozarta, Massenetta, Donizettija, Verdija, Ronchiellija, Cilie in Rossinija. Pri klaviaturi prof. Elda Botteghelli-Petri.
3. Pevski zbor »Rota« bo zapel stiri zborne pesmi italijanskih in francoskih skladateljev. Pevo-vodja Pino Vecchiet.
4. Koncert in balet harmonikarjev iz ladjedelnice Sv. Marka pod vodstvom Gianninija.

Vse prebivalstvo je vabljen, da se udeleži v čim večjem številu te kulturne manifestacije in na ta način prispeva v sklad za zimsko pomoč v korist brezposelnih in upokojenih.

Natečaj za najboljši stencas

Ob praznovanju stoletnice komunističnega manifesta je razpisal odbor za proslavo te stoletnice tekmovanje za najboljši stencas, ki bo prinesel najboljše članke o tej proslavi. Zaradi velikega števila tekmujočih stencasov bo tekmovanje razdeljeno na 14 izločilnih tekmovanj (po eno za vsakega izmed 12 tržaških okrajev ter za Koper in Buje) ter končno tekmovanje. Tekmujoči stencasi bodo zbrani za izločilno tekmovanje v posebnem prostoru, kjer jih bo do 22. februarja pregledala okrajna ocenjevalna komisija in izbrala po dva izmed njih za končno tekmovanje v Trstu.

Oba izbrana stencasa je treba dostaviti tajnistvu prosvetnega krožka M. Kraljič do 24. t.m.

Trije najboljši stencasi bodo nagrajeni s tremi knjižnimi zbirkami.

Knjižne razstave

Slovensko-hrvatska prosvetna zveza bo priredila v Prešernovem tednu (od 1. do 3. februarja) knjižne razstave v sedežih prosvetnih društev: v mestu: v Barkovljah, na Greti (Ravbar), pri Sv. Ivanu (Skamperle), na Vrdeli (Haas), v Zgornji Kolonji (Pečar), v Rocolu (Marušić), v Skednju, na Kolonkovcu (Prešeren), v Lonjerju-Katinari, pri Cebulcu, pri Simonu Jenku v Skorklji (Vojka Smuc), pri Tomaziću; v openskem okraju: na Opcinah, v Bazovici, v Trebcah, na Proseku, v Velikem Repnu; v nabrezinskem okraju: v Stivanu, v Sosljanu, v Nabrezini, v Sempolaju, v Salezu, v Sv. Kržu; v Bregu in miljskem okraju: v Ricmanjih, v Boljuncu, v Dolini, pri Sv. Barbari in v Božicah.

Razstave bodo v 29 krajih. Razstavljene bodo najnovejše slovenske leposlovne knjige.

Naknadno smo bili obveščeni, da iz tehničnih razlogov ne bo razstave slovenske knjige prosvetnega društva »Ivan Cankar« v krožku »Tomazić«. Urnik, ko bo razstava odprta, naj objavi vsako društvo v svojem kraju. Slovensko-hrvatska prosvetna zveza poziva društva, ki nimajo domačih predavateljev za Prešernovo proslavo, da jih takoj zahtevajo pri odseku za ljudsko prosveto.

SHPZ

Dopoldne...

POTEM JE KRENIL V MESTO, NA POKRITI TRG, KJER MU VEDNO PODARE NEKAJ SADJA, KI NI VEČ ZA PRODAJO. PRED POKRITIM TRGOM PA PRODAJAJO SKEDENJCANKE KRUH. PEPI SE JE Z ENO IZMED NJIH RAZGOVORIL O »MIZERIJU« IN O VSEM TER POČASI ODKREVSAL — S PODARJENIM KRUHOM — V NEKO »BETULO« NA JUHO

Zjutraj...

LETOŠ JE BLAGA ZIMA PEPI — EDEN IZMED STEVILNIH BREZPOSELNIH JE TAKO LAHKO PRENOČEVAL V NEKJEZI NA TLEH. OB PETIH, KO SO V HISI VSTALI LJUDE, JE SE JE UMAKNIL NA PRAG, DA JE SE MALCE SEDE ZA-NEMAL IN SI »NARAVNAL KOSTI« OD TRDEGA LEZISCA

Profesionalizem in olimpiada

Kot je vsem znano, smejo na olimpijskih igrah sodelovati samo športniki amaterji. To pravilo pa postavlja v težak položaj Ameriko, Kanado in Anglijo, kjer je večina boksarskih ekip profesionalnih.

Amaterska moštva ter države precej zastajajo za profesionalnimi, kar pa ni nič čudnega. Kadar koli se v amaterskem moštvu pojavi nadarjen igralec, ga takoj kupi profesionalni klub. Na ta način prehajajo najboljši amaterski igralci med profesionalce.

To pa ne velja samo za hokej, temveč je to reden pojav v vrstah buržujskega sporta, kjer obstajajo amaterji in profesionalci in kjer predstavlja amaterski sport rezervoar menežerjev, ki črpajo iz njega kadre odličnih in dobičkonosnih suznjev.

Do kakšnega stanja je dovedel profesionalizem v hokeju nam prikazuje primer Kanade, ZDA in Anglije. Pred vojno so bile imenovane države neprekosljive na hokejskem polju, saj so Kanadčani od l. 1920 pa do 1939, razen enkrat, vedno zavzemali prvo mesto na olimpiadah in svetovnih prvenstvih. Leta 1947 prvič v zgodovini hokejskih prvenstev nista Kanada in Anglija sodelovali na svetovnem prvenstvu.

V teh državah ni bilo toliko dobrih

amaterjev, da bi lahko sestavili reprezentanco, ki bi se mogla uveljaviti. Toda ZDA je na tem prvenstvu vendarle poskusila svojo srečo, vendar so se tedaj Američani, ki so bili vajeni prvega ali drugega mesta, morali zadovoljiti s petim za CSR, Svedsko, Avstrijo in Svico.

Poučeni z lanskimi izkusnjami svetovnega prvenstva so se Kanadčani kljub temu odlicili, da bodo nastopili na olimpijskih igrah, toda izmislili so novo prevaro. Kot javlja inozemski sportni tisk, so Kanadčani poslali v Sv. Moritz reprezentanco letalskih sil in ne državno reprezentanco.

Zakaj so bili odrejeni letalci, da resujejo kanadski hokej na olimpijskih igrah? Vsakemu, ki bobro pozna zakulisno življenje buržoazijskega sporta, dogovor ni težak. Poglejmo, na primer, kaj piše znani novinar Rigassi v švicarskem listu »Sport Suisse«: »Moštvo Kanade ima v svojih vrstah same profesionalce, toda ko oni oblečejo vojaške uniforme, jih moramo smatrati kot amaterje.

Kanadska hokejska zveza je zelo enostavno resila to zadevo. Oblekla je svoje profesionalne igralce v obleke letalcev in s pomočjo takega trika obsla olimpijske zakone.

DOGODKE PRED 50 LETI

dneva kulture

**KAJ
JE PISAL
PRIMORSKI
DNEVNIK
PRED
50 LETI**

Popoldne...

PEPI JE POKOSIL IN SEL PREGANJAT REVMAATIZEM NA JANUARSKO SONCE NA TRGU PONTEROSSO, V PIPO, KI JO JE SAM IZDOLBEL, JE NATLACIL TOBAKA IZ OGORKOV, DO KLER GA NI PREMAGAL SPANEC

Pust, pust...

Ze dolgo let ni bilo po trzaskih ulicah toliko pustnih sem, kakor ob letosnjem pustu. Kdo ve, kaj vse bi morali praviti, da bi jih opisali, a vedno bi premalo povedali. Oni, ki trzaskoga »karnevala« niso videli, naj zato porabijo vso fantazijo, da si naslikajo karavano strahov, poplavo Gandhijev, zamorcev, Turkov, dvornih damic iz casa rokokoja, prerijskih pustolovcev, kavalirjev v frakih, ki so pohajali v skupinah ali v parih po mestnih ulicah. Zastopane so bile kajpak vse starosti, od otrocičev, ki so jih vodili starsi, pa do veselih in brezskrbnih mamic in očetov.

Gledalo nas je seveda vec. Opazke, ki so spremljale vsak sprevod in posamezne maske, so bile razlicne; vendar so se v glavnem zvrstile v dve skupini: eni so trdili, sklepajoc roke: »Kako so neumni«, drugi pa, da niso, da je je lepo, ce je vcasih malce veselo, da je to nasza trzaska tradicija itd. Konec konca clovek ne bi vedel, komu dati prav. Gotovo je, da bi slabo razpolozen in zaskrbljen dal prav prvim, drugace pa, ej, kdo ve...

Nekateri starejsi so tozili po starih casih, ki so bili - kakor pravijo - »vse drugačni karnevali, ko so maske s kocij metale konfete« tid. Mlajsi, bi jim skoraj ne verjeli in bi bili vsi s pustom, tudi brez konfetov, bolj zadovoljni, ce bi ne bil tako pust.

Sicer pa kaj bi zavijali: Mastne, posladkane »fritole« in krofi na sleherni mizi, je bila od vseh drage volje spostovana pustna tradicija. Drugace nic posebnega. Vsi bari in drugi lokali so bili odprti vso noc. Lastniki so si nabrali kopice denarja. Maskere in veseljaki pa so ga zapravili.

USPEL UMETNIŠKO DRUŽABNI VEČER

Zaloznistvo »Primorski dnevnik« je v okviru Presernovega tedna priredilo zadnjo soboto umetniško družabni vecer. Goste je pozdravil glavni urednik naslega dnevnika Dusan Hrescak, nakar so nasi umetniki izvedli skrbno izbran umetniški spored.

Pisatelji dr. Andrej Budal, dr. Vladimir Bartol in dr. Boris Pahor so citali iz svojih najnovejsih del. Izredno pozornost je vzbudilo zlasti najnovejse, se neobjavljeno delo dr. Borisa Pahorja »Bran«, ki je prav gotovo najboljša stvar tega izredno nadarjenega in mnogo obetajočega mladega pisatelja. Sopranistka Slavica Batistuta in baritonist Dusan Pertot, sta ob spremljavi na harmoniki mladega Sancina zapela nekaj solospievov in duetov slovanskih skladateljev in venček slovenskih narodnih pesmi. Spored je zaključila Dora Grudnova z izvedbo uspele baletne tocke.

KOLEDAR

ENOTNI SINDIKAT

Kulturni odsek. Opozarjamo prizadete, da se bo v kratkem začel krojni tecaj, ki bo v ul. Monfort 3. Vpisovanje v ul. Imbriani 5 pri tekstilni in oblačilni stroki.

Zveza hancnih namesčencev. Danes, 7. t. m., ob 18.30 seja upravne-ga odbora.

Zveza kemikov. Danes ob 18.30 v ul. Conti 11 seja namesčencev tvrdke Franca Mella.

SOLSTVO

Uprava Slovenskega dijaskega doma v Trstu obvešča starše, da sta roditeljski sestanek in Presernova proslava preložena na nedeljo, 15. t. m., ob 9. dopoldne.

PROSVETNA DRUŠTVA

Presernova proslava na Konknelu. Prosvetno društvo Rojan priredi skupno s prosvetnim društvom »Visava« Presernovo proslavo, ki bo v nedeljo, 8. t. m., ob 16. v Prosvetnem domu na Konknelu. Sodeluje član SNG tov. Raztresen Stane. Vabljeni vsi!

Prosvetno društvo »Slovenec« iz Borsta ponovi v nedeljo, 8. t. m., ob 16., na splosno željo, stiri-dejanko »Prisega o polnoci«. Po predstavi bo ples in prosta zabava. Vabljeni vsi!

Prireditve v K. K. Skamperle. V nedeljo, 8. t. m., ob 19.30 bo v dvorani K. K. Skamperle plesna prireditve, kjer bodo nastopile male plesalke pod vodstvom Marije Jesipove.

Plesna pustna zabava za naše malčke. K. K. Skamperle priredi v nedeljo, 8. t. m., ob 14.30 pustno plesno zabavo v maskah. Bodo izzrebali tudi 3 bogata darila.

Delavska dramska družina iz Isole gostuje v nedeljo, 8. t. m., ob 15. s svojim kulturnim sporedom pri DSZ ES v ul. Conti 11. Vabljeni vsi!

Pionirji prosvetnih društev iz Trstenika in Rojana prirede v nedeljo ob 16. kulturno predstavo. Predstavi bo sledila prosta zabava. Cisti dobiček je namenjen kongresu 8. marca.

Pionirska prireditve pri K. K. Tomaziču. V nedeljo ob 15.30 priredijo pionirji Tomaziča, Delavske sportne zveze in Stare mitnice kulturno prireditve na katero so vabljeni starsi kakor tudi prijatelji.

Prosvetno društvo »Morje« iz Sesljana - Vizovlje bo izvedlo 8. II. 1948 ob 16. pester program. Sodeloval bo tudi vokalni kvartet iz Ljubljane »Vaski fantje«. Posetite prireditve, ki Vam bo nudila obilo užitka.

PRESKRBA

Izredna delitev 2 kg koruznega zdroba za reveze, upokojence in brezposelne se bo začela danes v mestu in podeželju na odrezek »54 e« prednostnih nakaznic. Konec razdeljevanja, 28. t.m. Cena v mestu 66, v podeželju 68 lir.

Izredna delitev 1 kg riza za upokojence in lastnike nakaznic AVISS se bo začela danes na odrezke »47 e« prednostnih in »52 c« dodatnih nakaznic AVISS. Konec razdeljevanja, 28. t.m. Cena v mestu 170, v podeželju 172 lir za kg.

Izredna delitev 400 gr sladkorja za vse potrošnike mesta in podeželja se bo začela danes na odrezek VII živilske nakaznice. Konec razdeljevanja, 28. t.m. Cena v mestu 360, v podeželju 362 lir za kg. Razdeljevanje sladkorja za brezposelne, upokojence in reveze ter za delavce vpisane v menze in civilne kuhinje se konča danes. Izdana nakazila za imenovane delavce so veljavna do 15. t.m.

IZLETI

Smučarski izlet v Sappado priredi PDT v nedeljo 15. t.m. Odhod iz ul. F. Severo ob 4.30. Vpis in pojasnila pri Visinu v ul. Roma 15 in pri Pircu, ul. Settefontane 3.

Do večera...

BLIZU JE STAL VOZIC IN PEPI SE JE SEL MALCE NASPAT, CE JE TOPLO, SE TAKO VSAK DAN »PRIPRAVI« NA NOČNO DELO — KO HODI IZ LOKALA V LOKAL, DA SI PRIBERACI NEKAJ LIR ZA NASLEDNJI DAN — TAKO PEPI — IN KOLIKO JE TAKIH V TRSTU!

Stoletnica »Slavljanskega društva« v Trstu

Pred sto leti, leta 1848 se je, ko je marčna revolucija napravila konec absolutizmu, začela tudi za nas Slovence nova doba. V času Maternichovega absolutizma smo Slovenci - potem ko smo ob prihodu Napoleona uživali vse pridobitve francoske revolucije, ko smo imeli svoje sole itd., - doživljali case najhujšega političnega potujčevanja. Z marčno revolucijo je začel tudi pri nas nov duh v družbenih odnosih, v našem političnem in tako tudi kulturnem življenju, kjer je pomenil prav tako pravi prerod.

V istem letu sta Marx in Engels izdala Komunistični manifest, ki je na osnovi znanstvenih zaključkov analiziral razvoj človeške družbe in potegnil revolucionarne zaključke, ki so kasneje dvignili zavest in revolucionarnost delovnih množic, katere so oborožene z marxistično-leninistično teorijo izvedle Oktobrsko revolucijo, ustanovile Sovjetsko zvezo in tako utrle pot socializmu. Obe stoletnici bomo obhajali letos tudi v Trstu.

V obdobje pospešenega kulturnega življenja po marčni revoluciji sovpada pri nas trž. Slovincih ustanovitve »Slavljanskega društva« v Trstu, ki je bilo ustanovljeno na seji tržaskih rodoljubov dne 11. novembra 1848.

Na prvi seji so bila sprejeta društvena pravila, ki jih je bil sestavil pesnik Jovan Vesel-Koseski. V tisti dobi je bila v Trstu navada, da so

menjavali stanovanja le 24. februarja in 24. avgusta. Kljub temu pa se je novemu društvu posrečilo, da je dobilo že drugi teden po ustanovitvi krasne in svojim potrebam ustrezajoče prostore v palaci »Ter-gesteum« na Borznem trgu.

Ako primerjamo to stanje, kakor je bilo pred sto leti, z našim današnjim položajem pod anglo-ameriško vojaško upravo, moramo ugotoviti, da smo po sto letih sedaj dosti na slabšem. Danes nam odrekajo dvorano za naše gledališče, za zborovanja, za kulturne in javne prireditve na splosno. To so sadovi tako imenovane zapadne demokracije, ki je v zadnjem času namesto napredka šla precej dalec nazaj. »Slavljansko društvo« se je lepo razvijalo in kmalu se je izkazala potreba, da bi začeli izdajati svoj časopis. Od besed je prišlo kmalu do dejanj in že 29. aprila 1849 je društvo izdalo prvo številko mesečne revije »Slavljanski rodoljub«, ki so jo tiskali v Lloydovi tiskarni.

Slovensko-hrvatska prosvetna zveza je prevzela nalogo, da bo organizirala proslavo stoletnice te prve slovenske čitalnice v Trstu. V ta namen je sklicala v grafični dvorani v ul. Trento 2 preteklo sredo, 4. t.m. sestanek vidnejših predstavnikov slovenske kulture v Trstu, da bi se pogovorili o podrobnostih glede proslave same.

Predsednik SHPZ tov. dr. Bartol je

v uvodnem govoru na kratko in jasno orisal zgodovino ustanovitve tega kulturnega slovenskega središča v Trstu ter njegov pomen za tisto in za današnjo dobo. Nato je bilo izvoljeno predsestvo in delovni odbor, ki ima nalogo organizirati večje število prireditvev in razstav v obsegu jubilejnega leta.

V glavnem bo program obsegal:

1. Pripravljalne prireditve s predavanji, društvenimi prireditvami, tekmovanju dramskih družin in pevskih zborov. S temi prireditvami bodo začeli takoj.

2. Glavne jubilejne prireditve bodo v poletnih mesecih. Organizirana bo predstava Slovenskega narodnega gledališča, množični koncerti, literarni večer živih in umrlih tržaskih književnikov ter razstava tržaske slovenske kulture. Te prireditve bodo zaključene z veliko celodnevno proslavo.

3. Vzoredno s prireditvami bo izdana jubilejna spomenica, umetniške spominske razglednice in bo razpisan poseben literarni natečaj. Zborovalci so zivahno razpravljali točko za točko navedenega programa in ga v marsicem izpolnili. Pri vseh je bilo očividno veliko zanimanje in zelja, da bi jubilejne proslave kljub vsem težočam čim bolj uspele ter se enkrat pokazale svetu, da imamo tudi tržaski Slovenci svojo bogato kulturo, ki ni od danes, ter da jo hočemo se dalje gojiti in uspešno razvijati.

PODKUPOVANJE / AFERA OKROG VISOKOHITROSTNE ŽELEZNICE

Devet aretacij zaradi sistematične korupcije

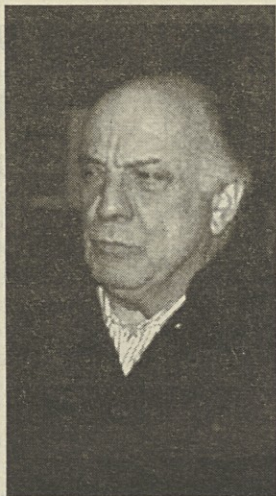
Nove obtožbe za Neccija, Pacinija in Squillanteja

PERUGIA - Korupcija zaradi dejanj, ki so v nasprotju s službenimi nalogami, in korupcija v sodnih aktih - to sta obtožbi, na osnovi katerih so sodniki iz Perugia včeraj izdali zaporne naloge za devet oseb, med katerimi so znana imena nekdanjega predsednika Državnih železnic Lorenza Neccija, finančnika Pacinija Battaglia in nekdanjega sefa rimskih preiskovalnih sodnikov Renata Squillanteja, medtem ko je novo ime bivšega rimskega pravdnika Giorgia Castelluccija. Squillante in Castellucci sta obdolžena, da sta prejela podkupnino za to, da sta »uredila« problem v preiskavi o visokohitrostni železnici TAV. Nekaj drobtin z bogate železnice mize je seveda padlo tudi drugim sodnikom, denar pa jim je delil prav Squillante, medtem ko za Neccija sodniki iz Perugia ugotavljajo, da je bil deležen prijateljstva in podpore v političnih in institucionalnih krogih in da se danes računa na njihovo kritje.

Sodniki in odvjetniki so po ugotovitvah preiskave prejeli milijardne podkupnine v zameno za sodno kritje prujateljskih menedžerjev. Obtožnica sloni tudi na ugotovitvah, do katerih so glede odnosov med Squillantejem in Pacini Battaglia pršli milanski sodniki, in na preverjanjih o tujih bančnih računih oseb, ki so vpletene v preiskavo o TAV. Med devetimi aretiranimi sta tudi odvjetnika Di

Renato Squillante (AP)

Pacini Battaglia (AP)

Amatao in Grollino, ki sta od Državnih železnic za konsulenco prejela prvi več kot dve in drugi več kot stiri milijarde lir. Pravdnistvo v Perugii se

je v preiskavi poslužilo tudi gostih telefonskih pogovorov med obdolženci do leta 1996, ki pricaajo o zelo intenzivnih odnosih med Nec-

cijem, Pacinijem, Squillantejem in Castelluccijem. Iz preverjanj bančnih računov in premoženja obdolžencev pa je izšlo, da so le-ti nesluteno bogati, da so lastniki številnih nepremičnin doma in v Franciji ter bančnih računov v Nici in Montecarlu.

V uradih in stanovanjih aretiranih je včeraj dvesto policistov izvedlo preiskave in ni izključeno, da bo prislo do novih aretacij, saj so v umazane posle zapleteni tudi nekdanja Neccijeva tajnica Eliana Pensiero, nekdanji tajnik prav tako nekdanjega transportnega ministra Signorileja Rocco Trane, Neccijeva žena in njuna dva otroka ter zaročenka sodnika Castelluccija.

ŽIČNICA / NOVA ZAGOTOVILA O SODELOVANJU

Pokopali tri italijanske žrtve

Zagotovila Albrightove in Cohena - Zahteve po procesu v Italiji

RIM - Po obžalovanju in zagotovitvah predsednika Clintona, da bodo storilci tragedije na Cermisu kaznovani, sta včeraj tako državna sekretarka Madeleine Albright kot obrambni minister William Cohen zagotovila popolno pripravljenost ameriških oblasti, da sodelujejo pri razjasnitvi incidenta. Obrambni minister Andreatta, ki se je včeraj mudil v Münchnu na seminarju o varnostni politiki, se je tam sestal z ameriškim kolegom Cohenom, medtem ko je imel zunanji minister Dini telefonski pogovor z Albrightovo. K tragediji se je včeraj vrnil tudi Scalfaro, ki je dejal, da je bila Clintonova izjava pravična in je zato vredna pohvale.

Brixen in v Cavalese, mesteci, od koder so bile tri italijanske žrtve tragedije na žičnici, sta se včeraj s pogrebniimi svečanostmi poslovili od njih. V Brixnu,

kjer so pokopali 61-letno Mario Steiner in 55-letno Edeltraud Zanon, je župnik povzročiteljem nesreče namenil zelo trdo obsodbo in se vprašal, koliko velja življenje za italijanske politične in vojaške kroge, če dovoljujejo polete nad dolinami, v katerih živijo ljudje. V Cavaleseju pa se je ves kraj udeležil pogreba 56-letnega Marcella Vanza, uslužbenca družbe, ki upravlja žičnico Cermisa.

Kar zadeva preiskavo, sta se včeraj v Avianu mudila izvedenca tridentinskega sodstva, medtem ko so trije ameriški odvjetniki iz baze v Avianu opravili pregled žičnice. Pravnik Granero iz Trenta, ki vodi preiskavo, je zanimal govorice, po katerih naj bi obstajal nek amaterski posnetek incidenta, medtem ko je potrdil, da je generalni pravdnik uradno zahteval od ministra Flicka, naj bo proces proti storilcem v Italiji.

ITALIJA / POZIV PREDSEDNIKA SCALFARA

»Reforme brez jalovih polemik«

Napori za novo levičarsko stranko

RIM - »V parlamentu se že vsaj petnajst let govori o reformah, ki jih državljani pričakujejo. Sedaj je napočil čas, da se jih končno odobri, brez nepotrebnih in jalovih polemik«. Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro (na sliki) je včeraj iz Vercellija pozval politične sile, naj si zavijajo rokave in naj se v doglednem času spozumejo o novi ustavni ureditvi.

Po predsednikovem mnenju bo za reforme potreben kompromis, ki pa v tem primeru nima negativnega predznaka, saj smo vendarle v demokraciji, ki sloni tudi na soočenju in posredovanju med različnimi mnenji in stališči. Reforme morajo temeljiti na pravicah državljanov, dobrobit skupnosti torej in ne interesi te ali one skupine ali pa te ali one frakcije. Parlament je seveda suveren, je se poudaril Scalfaro, ljudje pa pričakujejo, da bo ukrepal hitro in dobro.

Politično življenje se torej suče okrog reforme in sistemskih sprememb, o katerih je včeraj govoril vodja Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini. Rekel je, da o reformah ni nobenega »železnega pakta« s Hrastom, s to stranko pa obstajajo skupna gledanja na delo dvodomne parlamentarne komisije. Glede odnosov v Kartelu svoboscin, je Fini kot mejnik postavil volilni sistem: NZ je za večinsko zakonodajo, tisti, ki hoče vračanje k staremu, pa v resnici dela proti interesom desnosredinskega zavezništva.

O tem se morata izjasniti tako Silvio Berlusconi, kot Francesco Cossiga, ki si po mnenju marsikoga prizadeva le za oživitve Krščanske demokracije.

Tudi kar zadeva sodelovanje ne obstaja noben dogovor z DSL, je poudaril se Fini, a le nekatera skupna gledanja o nekaterih zelo kočljivih vprašanjih. Vodja NZ se je izognil direktni polemiki z Berlusconiem, v stranki pa narasča nezaupanje do »Forza Italia«, do »stranke, ki je ni«, kot jo smatrajo nekateri.

Medtem ko se na desnici v bistvu nadaljuje merjenje moči med različnimi komponentami, se na leviči vrstijo prizadevanja za oblikovanje nove levičarske stranke (it. Cosa 2). DSL, ki je glavni pobudnik nove napredne sile, ze nekaj casa »snubi« Giuliana Amata, kateremu tudi ponujajo vodilno vlogo v nove političnem subjektu. Nekdanji ministrski predsednik in voditelj PSI je doslej odlašal z angažiranjem pri naporih za novo stranko, sedaj pa, kot kaže, sprem-

lja z nekoliko večjim zanimanjem nastanek »Stranke evropske levice«, kot naj bi se imenovala nova sila. Socialisti, pravi Amato, nimajo druge izbire kot modernizacijo demokratično levico. Slednja naj bi se formalno rodila na bližnji vsedržavni konvenciji v Firencah, na vsedržavni ravni pa naj bi se pojavila na evropskih volitvah prihodnje leto.

»Odskočna deska« za novo levičarsko stranko bodo morda junijske volitve v Furlaniji-Juljski krajini. Na nedavnem shodu v Cervignanu so položili temelje za ustanovitev novega subjekta, v katerega so, poleg DSL, doslej pristopili se laburisti (leva frakcija socialistov), krščanski socialci in to kar se ostaja od republikanske in socialdemokratske stranke. Deželni Hrast upa tudi v podporo beneskega zupana Massima Cacciarija, ki pa ima za sedaj druge cilje. Trenutno ga, kot kaže, bolj zanima morebitno zavezništvo s tržaškimi zupanom Riccardom Illyjem in z fur-lanskimi avtonomisti.

NOVICE

Blair in Clinton ponovno posvarila Irak

WASHINGTON - Ameriški predsednik Bill Clinton in britanski premier Tony Blair sta Irak ponovno posvarila pred odločnimi ukrepi, ce ta ne bo dovolil izvajanja nadzora ZN nad irskim orožjem. "Nihče naj ne dvomi o naši odločnosti," je danes v svojem tedenskem radijskem nagovoru, v katerem je spregovoril tudi Blair, izjavil ameriški predsednik. Britanski premier je ob tej priložnosti izjavil, da se mora irski predsednik Sadam Husein držati dogovorov, v katere je privolil po Zalivski vojni leta 1991. Medtem ko je nemški kancler Kohl včeraj zagotovil vso pomoč Nemčije v primeru napada na Irak, je predsednik Evropske komisije Jacques Santer po pogovoru z egiptovskim predsednikom Hosnijem Mubarakom v Kairu pozval k diplomatski rešitvi krize v Iraku. Evropska unija je odločena, da bo krizo rešila na miren način, je povedal Santer in obenem Irak pozval, naj sodeluje z inšpektorji ZN. (STA)

V Indoneziji se nadaljujejo množični protesti

DŽAKARTA - V Indoneziji se nadaljujejo nasilni množični protesti tamkajšnjih prebivalcev, ki med drugim protestirajo tudi proti narascajocim cenam osnovnih živil. V kraju Bima v provinci Zahodna Nusatenggara se je danes po podatkih policije zbralo nekaj tisoč ljudi. Množica je na trgovine metala kamenje in jih nekaj tudi zazgala. Poveljnik vojske general Feisal Tanjung je po tridnevni vajah policije in vojske za morebitno posredovanje v demonstracijah v okoli 1300 kilometrov oddaljeni indonezijski prestolnici Džakarta izjavil, da je varnost tujcev v tej desetmilijonski metropoli zagotovljena. (STA/dpa)

NA KORZIKI / S TREMI STRELI V GLAVO

Ogorčenje ob umoru prefekta

Prefekta sta predsinočnjim v Ajacciu umorila neznanca

PARIZ - Bila sta namenjena na koncert, žena je že vstopila v poslopje, medtem ko je mož sel parkirat avtomobil: tedaj sta se korziškemu prefektu, 59-letnemu Claudu Erignacu, približala moka in ga hladnokrvno umorila, pistolo beretta kal. 9. sta pustila kar na tleh in zbežala pes. Umor najvišje oblasti na otoku (prefekt v Franciji ima drugačno vlogo kot jo poznamo pri nas) je zbudila pretresenost in tudi kopice vprašanj. Predsednik Jacques Chirac je izjavil, da gre za izredno hudo barbarsko dejanje, ki nima primere v preteklosti, ministrski predsednik Jospin pa je obljubil, da bodo naredili vse, da krivce odkrijejo in kaznujejo.

V Ajacciu so že prejšnjo noč zaprli tri »zelo sumljive osebe«, včeraj so jih zasliševali. Ugotovili so tudi, da je bila pistola ukradena nekaterim agentom, ki so jih septembra lani

ugrabili na jugu Korzike. Zaenkrat o morebitnih razlogih obstajajo samo hipoteze, na uradni ravni omenjajo zlasti možnost, da gre za mascevanje proti javni upravi ali za osebno obračunavanje, se najmanj vztrajajo na političnem umoru. Vzdusje nasilja je slo nekako v pozabo junija lani, ko je korziška fronta

za narodno osvoboditev, oborožena roka nacionalistične organizacije »A Cuncoltà«, proglasila premirje zaradi volitev. Pred nekaj tedni je premirje preklicala, vendar ni nihče pričakoval atentat proti najvišji oblasti na otoku, a sama »Cuncoltà nazionalista« je včeraj odločno obsodila atentat.

AFGANISTAN / VSAJ 5000 MRTVIH

Potres ni ustavil telebanov 17 mrtvih pod bombami

ISLAMABAD - Katastrofalen potres, ki je preteklo sredo prizadel severno afganistansko regijo Takhar, bi bil lahko zahteval pet tisoč, ce ne se več smrtnih žrtev. Telebani in drugi nasprotniki predsednika Rabanija so takoj po potresu napovedali zacasno premirje v civilni vojni, ze včeraj pa se je izvedelo, da so studentje teologije z letali bombardirali potresena območja in ubili najmanj 17 ljudi.

Vest o potresu, ki je prizadel komunikacijsko povsem odrezano območje, na katerem povrh divja civilna vojna, je pršla v svetovno javnost komaj v petek. Afganistanski veleposlanik v Indiji Masud Khalili je včeraj izrazil upanje, da potres ne bo zahteval več kot pet tisoč žrtev. Viri afganistanske opozicije

pa so tiskovni agenciji afganistanskih ubežnikov v Pakistanu sporočili, da so našli že 4.400 trupel umrlih. Funkcionarji Rdečega kriza in Rdečega polmeseca, ki so pršli na potreseno območje včeraj, so sporočili, da je brez strehe nad glavami najmanj 15 tisoč oseb. Potresena regija je gorata, hiše pa so sezidane iz blata in pokrite z lesom.

Potresni sunki se medtem nadaljujejo, seveda gre za sesedanje. Ronald Advison, znanstvenik v seizmološkem centru v švedski Uppsali, ki je prvi zaznal rusilni potres, je dejal, da je znašala njegova moč le nekaj čez sesto stopnjo po Richtermani lestvici, njegova rusilna moč pa je bila velika zato, ker je bil epicenter zelo plitev, torej blizu zemeljske površine.

PREDSTAVNIKI KZ PRI MILOŠU BUDINU

Dežela in Sklad za Trst v podporo kmetijstvu

V petek, 30. januarja, sta se predstavnika Kmečke zveze sestala s podpredsednikom deželne sveta in predsednikom Sklada za Trst Milošem Budinom. Z njim je bil tudi njegov tajnik Pavel Slamič.

Predstavnika Kmečke zveze sta Milošu Budinu najprej orisala stanje kmetijstva na splošno in posebej v trzaski pokrajini, pri čemer sta posebej poudarila hude težave, s katerimi se soočajo domala vsi sektorji kmetijstva.

Poleg že znanih težav, s katerimi se kmetijstvo sooča na zapostavljenih območjih, pesti danes ta sektor pretirana administrativna in davčna birokracija, ki duši se zlasti mala podjetja. V veliki krizi je se posebej živinoreja, katere propad bi prizadel tudi aktivno zaščito teritorija in slovenske ljudi, ki na njem živijo. Zato sta predstavnika Kmečke zveze podpredsedniku Budinu priporočila, da bi Dežela čimprej in na najboljši način uresnicila načrt za razvoj kmetijstva v trzaski pokrajini.

Prav tako mora biti skrb Dežele in drugih javnih uprav, sta dejala predstavnika KZ, da na teritoriju, kjer živi slovenska manjšina v Furlaniji - Julijski krajini, zagotovijo kar najbolj prožno možnost ne le ohranitve ampak tudi razvoja kmetijstva.

va. Zato naj Dežela takim območjem, kot je tudi Kras, zagotovi v tem smislu ustrezne pogoje.

Predstavnika Kmečke zveze sta sogovorniku izrazila tudi zaskrbljenost zaradi strogo omejevalnih možnosti razvoja, ki jih vsebuje regulacijski načrt devinsko-nabrežinske občine in ga povabila, da naj po svojih možnostih prispeva, da se norme tega regulacijskega načrta izboljšajo v korist kmetijstva. Prav tako sta predstavnika KZ izrazila svojo zaprepačenost in protest nad dejstvom, da je bila Kmečka zveza, kot edina slovenska kmečka stanovska organizacija, izključena iz sestave deželne "zelene mize", ki je bila ustanovljena 5. januarja letos z odlokom predsednika deželne vlade Cruderja na predlog deželnega odbornika za kmetijstvo Gottarda.

Milos Budin je, kar zadeva kmetijstvo, poudaril, da je Dežela že uvedla nekaj novih instrumentov v korist gorskih oz. zapostavljenih predelov, da pa povsem soglasja s pobudo, da je treba čimodolneje podpreti načrt za razvoj kmetijstva na Trzaskem, ki predvideva investicije v višini 40 milijard lir v naslednjih petih letih. Budin je dejal, da bo tudi Sklad za Trst se naprej podpiral pobude v korist kmetijstva in če bodo obstajali

pogoji, namenil kmetijstvu še večjo razpoložljivost finančnih sredstev.

Glede izključitve Kmečke zveze iz seznama prisotnih za deželno "zeleno mizo" pa je Budin izrazil svoje presenečenje, da je

deželna vlada to storila po vseh izjavah v prid manjšine in zagotovil tudi v tem smislu svoj poseg pri predsedniku deželne vlade.

V zvezi z vprašanjem teritorija pa je menil, da bi morali razmisljati tudi v

smeri izkoriščanja vseh možnosti, ki jih nudijo tako Dežela kot država in Evropska unija v korist prizadevanj za zaščito zavarovanih območij, kot so na primer parki.

-en

Deželna »zelena miza« brez Kmečke zveze

Poročali smo, da je Kmečka zveza podpredsedniku deželne vlade, Milošu Budinu izrazila svoj protest, ker ni bila vključena v seznam članov tako imenovane »zelene mize«, kot stalnega posvetovalnega organa za vprašanja kmetijstva.

Posvetovalno »zeleno mizo« sestavljajo namreč, kot je razvidno iz sklepa deželne vlade na predlog deželnega odbornika za kmetijstvo Lisidora Gottarda, naslednji:

1. deželni odbornik na kmetijstvo ali njegov zastopnik s funkcijo predsednika,
2. predsednik Dezelne ustanove za razvoj kmetijstva ERSa ali njegov zastopnik;
3. trije predstavniki najbolj reprezentativnih stanovskih organizacij v deželi;
4. trije predstavniki dveh najbolj reprezentativnih kmetijskih združenj v deželi;

5. predsednik agronomne fakultete v Vidmu ali njegov zastopnik;

Glede na obravnavanje specifičnih in sektorskih vprašanj, se »zelena miza« dopolni od časa do časa z naslednjimi prestavniki:

1. en predstavnik Dezelne konzorcija za izboljšave;
2. en predstavnik Konzorcija za zaščito vin DOC v deželi;
3. en predstavnik Dezelne združenja rejcev;
4. en predstavnik Proizvajalcev živil z zaščitnim poreklom v deželi;
5. en predstavnik, ki ga določajo združenja proizvajalcev v deželi;

APROČER, APROBIO, APROZOO, APROLACA, ARPA, deželno združenje proizvajalcev materialov za sirjenje trt, predstavnik cvetličarjev;

6. en predstavnik Agroturističnih združenj v deželi.

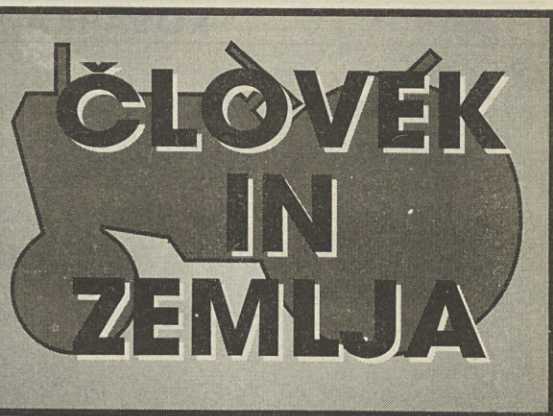
Na osnovi gornjega seznama so bile v smislu točke 3, na prvo sejo članov »zelene mize« povabljene deželne organizacije Coldiretti, Confederazione italiana agricoltori (CIA) in Unione agricoltori, ni pa bila povabljen Kmečka zveza kot avtonomna stanovska organizacija, ki združuje slovenske kmete na

Trzaskem in Goriskem, ki obstaja in je aktivno prisotna že vsa povojna leta v celotni kmetijski problematiki.

Po vseh zagotovilih in po vseh tudi nedavnih diskusijah v prisotnosti predsednika poslanske zbornice Violanteja v Trstu, o deželni avtonomiji, ko je bilo, tokrat tudi s strani desnice, izrecno poudarjeno, da avtonomija Dežele Furlanije - Julijske krajine temelji izrecno na prisotnosti avtohtone slovenske manjšine v njej, je tak odnos do edine avtonomne slovenske stanovske kmečke organizacije, ne samo nesprejemljiv, pač pa tudi žaljiv in zaskrbljujoč. Dokazuje namreč, da je se vedno prepad med besedami in dejanji ko gre za priznavanje in upoštevanje Slovencev v deželi.

Zato Kmečka zveza, kot je bilo poudarjeno tudi na srečanju s podpredsednikom deželne vlade Milošem Budinom, ki je zagotovil, svoj poseg, poziva tudi vse demokratične politične sile, da se zavamejo zato, da deželni odbor spremeni oziroma dopolni svoj sklep o sestavi »zelene mize« tako, da bo vsaj vključena tudi Kmečka zveza kot avtonomna organizacija slovenskih kmetov.

-en

NOVICE

Seja vodstva CIA

V sredo, 4. tm., je bila v Rimu na sedežu organizacije seja vodstva Vsedržavne zveze kmetov Italije (CIA), katere se je udeležil tudi tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec. Seja je bila na temo »Očena gospodarskega in političnega položaja ter pobude CIA. Po uvodnih besedah predsednika Avolia je poročilo podal sopredsednik Massimo Bellotti. Ocenil je, da je v kmetijstvu še veliko problemov, ki so vezani tako na mednarodno kot na evropsko in interno situacijo. Gre predvsem za reformo kmetijske politike Evropske unije, ki je načelno sprejela ukinitve proizvodnih kvot v okviru t.i. »Agende 2000«, in za notranjo italijansko gospodarsko in davčno politiko. Po obširni razpravi je vodstvo CIA sklenilo, da v teku junija letos organizira gospodarsko konferenco in da bo predlagalo ostalima stanovskima organizacijama široko pobudo v Bruslju. K seji se bomo še povrnili.

Značke za živino

Kmečka zveza ponovno opozarja vse živinorejce, da morajo ob prevzemu značk za označevanje živine, vrniti zdravstveni službi značke za leto 1997, ki jih niso uporabili.

Prispevki za potresence

Na pobudo Zveze kmetov Italije (CIA) teče v državi nabirka za pomoč kmetom v Umbriji in Markah, ki jih je hudo prizadel nedavni potres. Humanitarni pobudi se je s sklepom glavnega sveta odzvala tudi Kmečka zveza, ki zato vabi svoje člane, da tudi s skromnim prispevkom v ta namen pokažejo svojo stanovsko solidarnost s prizadetimi, ki so v mnogih primerih izgubili svoje imetje, zaposlitev in zaslužek. Prispevke lahko nakazete na urade Kmečke zveze.

Agroturistični strokovni vodič

Založniška hiša Demetra namerava izdati strokovni vodič o agroturističnih dejavnostih. O tem se je dogovorila tudi z agroturistično organizacijo naše dežele in zato vabi vse agroturistične kmetije, da ji posredujejo podatke o značilnostih svoje ponudbe in svojih kapacitet. Ti podatki, obenem s sliko kmetije, bodo objavljeni v vodiču. Kmečka zveza vabi svoje člane-agroturistične operaterje, da se odzovejo pobudi, ki je brezplačna, toliko bolj, ker bodo vodič razširili po vsej državi in tudi v drugih evropskih državah.

Novi urniki KZ

Od 2. februarja t. l. so v veljavi novi urniki uradov Kmečke zveze za javnost:
-od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure;
-ob torkih in četrtek tudi popoldan od 14. do 16. ure;
-ob sobotah so uradi zaprti.

Preizkusi o prilagajanju terana raznim podlagam

Trsna uš, peronospora in plesen so na pohodu iz devetnajstega v dvajseto stoletje uničili tedanje vinograde. Ureditve novih vinogradov je zahtevala nov način razmnoževanja in seveda ponovno izbiro sort. Evropsko trto so začeli cepiti na amerisko, ki je bila bolj odporna proti trsnim ušim. Z ameriški podlagami in tudi se s primernim cepljenjem, so se spremenile lastnosti sort, zlasti glede količine in kakovosti pridelka. Ob tem spoznanju so strokovnjaki začeli raziskovati, katera je najprimernejša podlaga z ozirom na rastišče in sorto in v kakšni meri vpliva na kakovost grozdja in vina. V ta namen je v zadnjih letih raziskovalni center za vinograde in vinarstvo iz Gorice, izdelal zanimiv poskus gojenja terana na raznih podlagah, da bi preveril kako slednje vplivajo na organoleptične značilnosti mosta. Izbrane so sledeče podlage:

Berlandieri x Riparia Teleki 420 A
Berlandieri x Riparia SO4
Berlandieri x Rupestris 1103 Paulsen
Berlandieri x Rupestris 779 Paulsen
Riparia x Rupestris 3309 Cordec

Doseženi rezultati so za naše vinogradnike zelo zanimivi, saj so omenjene podlage pri nas zelo razširjene in so vsled tega tudi rezultati lahko zelo koristni pri izbiri najprimernejše podlage.

Izkazalo se je, da je na tako značilnem proizvodnem območju kot je Kras, vpliv podlage na kakovost mostva, izredno velik, kar se enkrat poudarja pomembnost njene pravilne izbire.

Rezultate teh poskusov, ki so zelo obširni in razvejani, lahko strnemo glede na razmerje kakovost-količine pridelka, na sledeča bistvena doganja:

Genotipa 420 A in 1103 Paulsen sta dala, pa ceprav iz nasprotnih vzrokov, relativno slabe dosežke. 420 A daje nizek pridelek in ob tem tudi skromno vsebinskost sladkorja in kislin, 1103 P pa ima previsoko rodnost in prav tako slabe enoloske značilnosti.

Veliko zanimivejše do podlage 3309 C,

779 P in SO4. Genotip SO4 daje istočasno relativno visoko vsebnost sladkorja (16 stopinj po Babovi lestvici) in uravnoteženo vsebnost kislin (14 g/l) ob precej nizkem trsnem pridelku. Vsled tega bi bilo treba s primernimi agronomskimi posegi izboljšati to slabo lastnost. Če bi to uspelo, bi SO4 postal verjetno najzanimivejša podlaga za naše krasko rastišče. Tudi pri genotipu 3309 so dosežki razmeroma dobri, saj je razmerje med vsebnostjo sladkorja (15,4 po Babovi lestvici) in kislin (15 g/l) precej ugodno, pa ceprav slabše kot pri genotipu 420 A. Veliko ugodnejša pa je rodnost trsov (14 grozdov na trs, pri genotipu 420 A pa le 9).

Zanimivi so tudi podatki, ki zadevajo genotip 779 P (Paulsen), ki prav tako kot prejšnji daje dobro razmerje med sladkorjem (14,8 po Babovi lestvici) in kislinami (15,7 g/l), ceprav je vsebnost kisline razmeroma visoka. Tudi ta podlaga pa daje več pridelka na trs (10 grozdov) kot SO4. Pri podlagi 779 je sotka značilnost relativno nizka vsebnost sladkorja, ki pa je verjetno izboljšljiva s primernimi gojitvenimi posegi.

Na podlagi omenjenega lahko torej zaključimo, da so vse tri sorte SO4, 3309 C in 779 P primerne za krasko podnebje in pedološke danosti, se zlasti ob možnosti njihovega izboljšanja z agronomskimi tehnikami. Istočasno pa lahko trdimo, da je, glede na do sedaj dosežene rezultate, najboljši genotip SO4. Njegova relativno sotka točka, ki je nizka rodnost, se lahko pri vinogradnikih in vinarjih, usmerjenih v zelo kakovostno vino na račun količine, spremeni v njeno lastnost. Takih vinogradnikov pa je tudi na Krasu vedno več. Njihov cilj je ne le potrditi sloves, ki ga ima teran pri nas in v svetu, marveč ta sloves s pridelovanjem kakovostnega grozdja in predelavo s pomočjo moderne tehnologije v se kakovostnejše vino, povečati. Pri tem jim želimo obilo uspeha.

Strokovna služba
Kmečke zveze

KORISTNI NASVETI

Navodila za gnojenje

(1. del)

Bliza se čas, ko bomo gnojili trto, oljko in sadno drevje. Zato je dobro, da že sedaj spregovorimo o tem zelo pomembnem, a večkrat zanemarjenem opravilu.

Gnojenje drevesnih rastlin ni enostavno. To so večletne rastline, ki imajo globok koreninski sistem, zato moramo predvsem vedeti, v kakšni globini in obsegu se razprostirajo korenine. Korenina srka mineralne snovi le s pomočjo koreninskih laskov, ki se nahajajo na končnih koreninah. Debele, osnovne korenine nimajo pri vsrkanju nobene vloge, služijo le kot opora drevesu in kot glavni organ za uskladiščenje rezervnih snovi. Ker se korenine raztezajo nekako dlje kot je krošnja, se koreninski laski nahajajo nekako pod krošnjo, oz. malo zunaj nje. Zato je tu kraj, kjer bomo trosili gnojila.

Korenine vsrkajo hranilne snovi skozi celicne membrane koreninskih laskov v obliki jonov, ki so raztopljeni v vodi. Iz korenin potem potujejo s tokom rastlinskega soka po žilah navzgor do listov, kjer nastane asimilacija, oz. tvorba bolj elaboriranih snovi. Voda in v njej prisotni ioni sestavljajo talno raztopino, ki vsebuje hranila v majhni koncentraciji in večkrat ne more zadostiti potrebam drevesnih rastlin. V tem primeru moramo gnojiti, da bo rastlina imela dovolj hranilnih snovi na razpolago. Poleg tega pa je potrebno, da vlada med hranili pravilno razmerje,

da jih rastlina lahko uporablja v vsakem trenutku. Včasih se zgodi, da hranila niso vedno dosegljiva rastlini. Večkrat se tudi zgodi, da se zaradi pomanjkanja vode težko topijo. Važno je torej, da je v zemlji zadostna količina gnojil in tudi vode, med tema dvema pa vlada pravilno razmerje. To pa dosežemo le s pravilnim gnojenjem, ki je mogoče samo, če poznamo potrebe posameznih sadnih vrst in lastnosti tal. Te lastnosti pa nam razkrije le laboratorijska analiza.

Odrasle strnjene nasade, v katerih se korenine razpredejo že pod vso površino, gnojimo enakomerno po vsej površini. Mlado drevje ali tisto, ki raste posamežno, gnojimo le drevesne kolobarje. Pri mladih rastlinah gnojimo celoten kolobar pod krošnjo, pri starejših rastlinah pa gnojimo le pas pod krošnjo in malo zunaj nje, saj v bližini debla rastlina nima srkajočih korenin.

Ko govorimo o gnojenju, največkrat pomislimo na mineralna ali umetna gnojila, tudi zaradi tega, ker je razpoložljivost hlevskega gnoja čedalje manjša. Z uporabo slednjih so začeli pred približno sto leti, ko je znanstvenik A. Liebig odkril, da rastlina sprejema potrebna hranila iz tal v obliki mineralnih snovi. Slednje so naredile pravo revolucijo v prehranjevanju gojenih rastlin in torej v povišanju proizvodnje. Danes imamo v prodaji enostavna umetna gnojila, ki vsebujejo eno glavnih rastlinskih

hranil dušik (N), fosfor (P) ali kalij (K), ali pa mesana, ki vsebujejo dva ali več elementov, ki so v različnih razmerjih.

Pri uporabi gnojil moramo paziti na vsebnost hranila ali hranil, ki je označena na vreči, kajti ob uporabi enake količine gnojila damo zemlji lahko bistveno različne količine elementov. Tako na primer vsebuje amonijev sulfat približno 20 odstotkov dušika, urea pa 46 odstotkov tega elementa. Tudi mesana gnojila lahko vsebujejo hranila v različnih odstotkih, ki označujejo hranila v zaporedju dušik, fosfor, kalij (NPK). Na primer gnojilo 12 - 6 - 18 vsebuje 12 odstotkov dušika (N), 6 odstotkov fosforja (P2O5) in 18 odstotkov kalija (K2O). Če je na vreči natisnjena se četrta, ali več števil, je navadno označeno, katero gnojilo predstavlja posamezna številka (npr. magnezij - MgO, železo - Fe in drugi).

Količino gnojila glede na potrebo izračunamo po sledeči formuli: gnojilo v kg = (% cistega gnojila v kg x 100) / % cistega hranila. Če npr. nas oljčni nasad potrebuje 50 kg / ha cistega dušika in za gnojenje izberemo amonijev sulfat (20 %), bomo količino slednjega takole izračunali: (50 kg x 100) / 20 = 250 kg amonijevega sulfata.

O tem, kdaj in kako bomo gnojili posamezne vrste, posebno pa trto in oljko bomo pisali prihodnjic.

dr. Magda Sturman

KOŠARKA / SINOČI V C LIGI

Aplavz na odprti sceni za Jadran

Proti Don Boscu eden najboljših nastopov Vatovčevih fantov

Don Bosco Civica Romanelli - Jadran Nuova Kredina 55:66 (33:33)

DON BOSCO: Guzik 4 (4:4), Olivo 15 (3:4), Ceglie 1 (1:2), Gionecchetti 7 (1:1), M. Vlacci 4 (2:3), Spangaro 2, Fortunati 13 (2:2), Michelon n.v., F. Vlacci 3 (1:2), trener Gruby.

PON: Fortunati (36).

3T: Fortunati 3, Olivo 2.

JADRAN: Franco 2 (- prosti meti, 1:2 met za dve, - met za tri), Oberdan 11 (7:8, 2:6, 0:3), Pregarc 18 (4:6, 7:11, 0:3), Samec 6 (2:2, 2:6, -), Rauber 10 (2:2, 4:4, 0:3), Grbec 17 (3:6, 7:8, 0:3), Pozar n.v., Valente n.v., Slavec n.v., trener Vatovec.

SON 20.

SODNIKA: Riosa in Cherbanchi (oba Trst).

Po zelo lepi, kakovostni in izenačeni tekmi je jadrancem tudi v drugem polčasu v tem prvenstvu premagati svojega ze tradicionalnega nasprotnika, ekipo Don Bosca. Nasi kosarkarji so tako se naprej v boju za koncnico prvenstva.

Pred sinočnjim srečanjem je Jadranov trener Vatovec dejal, da samo s čvrsto in z odločno obrambo lahko premagajo tega nasprotnika, ki je na svojem igrišču se kako nevaren, zlasti z meti za tri točke. Da so »salezijanci«, ki v tej ligi slovijo kot izredno uspešni v napadu, dali na svojem terenu le 55 točk, zgovorno kaže, da so bili Vatovčevi varovanci v obrambi skoraj brezhibni. In prav obramba je bila gotovo ključ včerajšnje izredno

dragocene zmage jadrancem, ki so poleg tega igrali tudi zelo strumno v napadu. Skoda le, da so bili v metu za tri točke pomanjkljivi (0:12) in so si po nepotrebnem zapravili tudi kak protinapad. Sicer bi si ze mnogo prej kot v zadnjih minutah zagotovili to zmago.

Prvi polčas je potekal v popolni izenačenosti. Ekipi sta se stalno menjavali v vodstvu. Jadranci so igrali dokaj dobro tako v obrambi kot v napadu, gostitelji pa se niso dali in predvsem z uspešnimi meti za tri točke držali korak z našo ekipo, v kateri sta se v napadu se poseben izkazal Pregarc in Grbec. Pri domačem mostvu pa sta Olivo in

Preudarna igra Rauberja

Fortunati z meti za tri točke zalagala Jadranov kos.

Tudi v drugem polča-

su je bila igra izredno izenačena vse do 36. minute, ko si je jadrancem uspelo priigrati razliko 5 točk (55:50). S čvrsto obrambo, zvrhano mero poštvovalnosti in borbenosti so v zadnjih treh minutah se povečali svojo prednost. Ze utrujeni domači kosarkarji so precej gresili pri metu na kos, tako da se je Jadranova prednost se povečala na končnih 11 točk.

Vesetje v Jadranovem taboru in med našimi številnimi navijači je bilo veliko. Tudi domača publika je nagradila naše fante z aplavzom, saj so si zmago povsem zaslužili. Splosna ocena pa je bila, da je tako kakovostne predstave v tej ligi težko videti. (bl)

KOŠARKA / MOŠKA C2 LIGA

Dom spet v formi

Tokrat jo je zagodel tržaški Barcolani

Dom Rob Roy Agorest - Barcolana 90:76 (42:42)

DOM: Jarc 10 (2:2, 4:9, -), Corsi 24 (9:10, 0:2, 5:9), Podberšic 2 (0:2, 1:2, -), Di Cecco 21 (7:7, 7:11, -), Franco 8 (4:4, 2:5, -), Campanello 15 (2:3, 2:6, 3:4), Guarneri 4 (2:2, 1:1, -), Cej 6 (2:4, 1:4, -), Covi. Trener: Semolich. SON: 21, PON: Jarc (38), TRI TOČKE: Corsi 5, Campanello 3.

Domovci nadaljujejo z dobrimi nastopi. Tokrat so si privosčili Barcolano, ki je se v boju za play off in igra torej vse tekme na vso moč. Srečanje je bilo stalno izenačeno, v končni fazi pa je domovcem uspelo ohraniti mirno kri proti nasprotnikovem pressingu in po 36. minuti se povečati vodstvo. Prvi del je bil stalno izenačen (9:9 v 5., 18:18 v 10., 30:30 v 15. minuti) in nobenemu od dveh mostev ni uspelo pridobiti večje prednosti. Domovci so igrali neizbrano v obrambi in dovolili Barcolani, da je tudi dvakrat prisla do skoka v napadu, zadela kos in imela se proste mete. V drugem polčasu je bila obramba pazljivejša, z dobrimi meti (8:13 za tri, 28:32 za eno točko), s preudarno igro Corsija in skoki Jarca in Podberšica pa je Dom tudi dokončno strl odpor Tržčanov. (L.S.)

domači šport

Danes

Nedelja, 8. februarja 1998

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Maranu: Maranese - Juventina; 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - San Canzian; 14.30 na Proseku: Primorje Adriaker - Trivignano

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Lignan: Lignano - Vesna; 14.30 v Trzicu, Ul. Cosulich: Fincantieri - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trebach: Primorec - Breg; 14.30 v Doberdobu: Mladost - Medeuza

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Dolini: Breg B - Kras; 14.30 v Trstu, Ul. Felluga: Venus - Zarja

NARASCAJNIKI

10.00 v Repnu: Primorje - Domio; 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Romans

NAJMLAJŠI

10.30 v Trstu, Drevored Sanzio: CGS - Zarja Gaja

KOSARKA

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Foljanu: Galassini - Bor Friulexport

NARASCAJNIKI

11.00 v Trstu, Ul. Forti: Servolana - Kontovel; 11.30 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Ferroviario

ODBOJKA

MLADINKE

10.30 v Vilesah: Villesse - Val

DEKLICE

11.00 na Opcinah: Sloga Pizz. Veto B - Oma A; 11.30 v Trstu, Ul. Ginnastica: Sgt. Sloga Pizz. Veto A; 11.30 v Trstu, Visintini: Virtus A - Kontovel B

NAMIZNI TENIS

ZENSKA B LIGA

10.00 v Castelgoffredo: Citta della Calza - Kras

MOŠKA C2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - Pellicana

MOŠKA D LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - Azzurra

NAMIZNI TENIS / ŽENSKA A 1 LIGA

V Terniju osmi uspeh krasovk

Tri točke Wangove, dve Vanje Milič
Tekma slaba, veselje pa veliko

Terni - Kras Generali 3:5

Bosi - Vanja Milič 1:2 (13:21, 21:19, 14:21); Polyneva - Katja Milič 2:0 (21:9, 21:16); Bisaccioni - Wang 0:2 (9:21, 16:21); Polyneva - Vanja Milič 2:0 (21:17, 21:18); Bosi - Wang 0:2 (17:21, 11:21); Bisaccioni - Katja Milič 2:0 (21:12, 21:10); Polyneva - Wang 0:2 (10:21, 7:21); Bisaccioni - Vanja Milič 0:2 (14:21, 12:21)

Zgoniska postava je bila ze na papirju boljša od ekipe Ternija, kar je seveda s pridom izkoristila za zeleno mizo. Krasova Kitajka Wang je dala duška svoji razigranosti in je zlahka osvojila tri točke. Nasprotnice novince v najvišji ligi ji niso bile dorasle. Wangova je v drugi tretjini srečanja začela s svojim zmagovalnim pohodom. Najprej je premagala Alice Bisaccioni, doma iz Arezza, ki je nadomestila Alino Parietti (st. 13), drugo igralco Ternija, ki se je morala zaradi zloma noge posloviti od letosnje sezone. Potem je Krasova tujka nadigrala se gojenko tamkajšnjega vsedržavnega centra in dobesedno zmlela Ternijevo tujko Marino Polynevo. Prvenstveni dvoboj je po zrebu začela Vanja Milič proti »večni na-

sprotnici« Stefani Bosi. To je bil tudi edini dvoboj, ki je terjal dodaten set. Krasovka proti nasprotnici, debitantki v prvi ligi, ni imela težav, saj Bosijeva na jakostnih lestvicah zaseda sele 37. mesto, Vanja Milič pa se z 9. mestom ze spogleduje s prvo kategorijo. Dobro je igrala tudi proti Rusinji (-17, -18), v drugem setu je krasovka ze zmagovala z vodstvom 18:13, potem pa je tujka prevzela iniciativo. Manj forme je pokazala tretja Krasova igralca, Katja Milič, ki si ne bi smela dovoliti poraza z nasprotnikovo rezervo. Tekma ni bila lepa za oko, a največ steje zadovoljstvo trenerja Ge Keja in celotne ekipe ob novi, osmi prvenstveni zmagi.

Manj razveseljiv je ponoven poraz Krasa Corium v ženski A2 ligi na gostovanju pri A4 Verzuolo (5:0). Prijetno presenečenje pa je pripravil Kras Activa v ženski B ligi. V povratni tekmi je porazil La Fenice Spoleto z 1:4. Na gostovanju je Jasmin Kralj napravila dve točki, Irena Rustja eno, uspešni pa sta bili tudi v igri dvojic.

Zenska C-2 ligi: Fincantieri - Kras A 4:1 (J.J.)

KOŠARKA / USPEŠNO PRVO KOLO DRUGEGA DELA

Bor Radenska napovedal boj za C2 ligo

Nadigral močno La Goriziano - V »beli skupini« Cicibona in Kontovel začela s pravo nogo

Bor Radenska - La Goriziana 84:70 (49:34)

BOR: Filipčić 14 (6:8, 4:7, 0:2), Susani 5 (1:1, 2:3, -), Simonič 18 (2:4, 8:13, 0:1), Posega 6 (2:2, 2:6, -), Rebula 9 (1:2, 4:10, -), Rasman 12 (4:4, 4:4, -), Brazzani (-, 0:1, -), Tomsic 10 (3:3, 2:3, 1:5), Barini 5 (1:1, 2:4, 0:1), Velinsky 5 (3:4, 1:6, -). Trener: Furlan.

PON: Susani (27), SON: 23.

Zmagovalce kvalifikacijske A skupine Goriziana je na 1. maju potegnil krajši konec. V prvi tekmi »rdece skupine« se je ujel v past borovcev, s tem uspehom pa so plavi napovedali, da

se mislijo resno boriti za napredovanje. Borovci so si odločilno prednost priigrali ze v prvem polčasu s čvrsto obrambo in natančnim metom. Ko so v 9. minuti ze vodili za deset točk, se jim je nasmehnila se sreca: zaradi pretegnjene mišice je moral igrisce zapustiti Gorizianin najboljši igralec Turel. V drugem delu je slo borovcem nekoliko težje od rok. Gostje so dvakrat zmanjšali zaostanek na devet točk, vendar pa ni bil končni uspeh borovcev nikoli pod vprašajem. Lep kolektivni uspeh in se dodatna pohvala za Maura Simonica in Giuliana Rasmana.

Cicibona Pref. Marsich - The Duke Pub 68:58 (35:28)

CICIBONA: Persi 17 (5:10, 6:12, -), Paulica 4 (1:4, 0:1, 1:2), Zuppin 9 (1:2, 4:8, -), Pettiroso 5 (1:1, 2:5, -), Ursic 19 (5:7, 7:13, -), Mura (0:2, -, -), Furlan 2 (-, 1:3, -), Krizmanic 12 (4:6, 4:8, -). Trener: Battilana

SON:21, PON: Ursic (32).

Cicibonasi so se tretjič v letošnji sezoni premagali Superbasket, sinočni točki pa sta dragocenjesi od prejšnjih, saj v »beli skupini« predstavljata prvi korak na poti do obstanka v ligi. Prvi del srečanja je bil bolj

izenačen, obe peterki sta igrali dobro in se izmenjevali v vodstvu, a brez večje prednosti. Končno vodstvo sedmih točk predstavlja najvišjo prednost v tem delu tekme.

V drugem polčasu je Cicibona pritiskala na plin in si brez večjih težav priigrala šestnajst točk prednosti. Gostje so s prekinjanjem igre in prekrski skušali zmanjšati zaostanek, kar jim je le delno uspelo, vsekakor pa je bila Cicibona boljša v vseh elementih igre. Za dobro igro je treba pohvaliti Marka Krizmančica in Stefana Persija, ki je ob povratku z belega tedna vozil slalom med nasprotniki, učinkovito metal na kos, si priboril sedem prekrskov in pridobil devet zog.

Kontovel - Drago basket 70:69 (30:33)

KONTOVEL: Krizman 15 (2:2), Spadoni 5, Kocjancic n.v., Emili 4, Starac 2, Gulic 7 (3:3), Pavletic 2, Starc 9 (3:8), Cerne 13 (1:2), Godnic 13 (2:4).

TRI TOČKE: Krizman 3, Spadoni 1, Godnic 1. PON: Spadoni (38).

Kontovelci so prebili led v domu Ervatti, kjer so zadnjič zmagali oktobra lani! Do dragocenih točk so se dokopali po izjemno izenačeni tekmi, na kateri so z dobro skupinsko igro zakrili odsotnosti Turka in Pertota (poleg seveda Civardija). Junak razburljive končnice je bil Jan Godnic. Stiri deset sekund pred koncem je izenačil na 70:70, v naslednji akciji je pobral zogo nasprotnikom in stiri sekunde pred koncem izsilil prekrsek ter realiziral enega od dveh prostih metov, kar je bilo dovolj za zmago. Pohvalo si zaslužijo vsi, se posebej pa Pavel Krizman za trojke in Dean Cerne za skoke. (B.S.)

TENIS / NASTOPILO BO V GANI IN TOGU

Aleš Plesničar v Afriko po točke svetovne lestvice ATP

V afriško džunglo po dragocen plen. Nas najboljši teniški igralec Ales Plesničar bo v prihodnjih dveh tednih, preoblečen v zamejskega Indiane Jonesa, na črni celini iskal srečo kar na dveh mednarodnih turnirjih v sklopu circuito mednarodne teniške zveze IIT Future, njegov cilj pa je osvojitve točk svetovne računalniške lestvice za poklicne igralce ATP, s katerimi bi si odprl pot za nastop na se zahtevnejših turnirjih, po možnosti, kje blizje v Evropi.

Gajin tenisac bo najprej pristal v Gani, kjer se bo v prestolnici Akra udeležil kvalifikacij za turnir, ki se prične 16. tega meseca. Iz Gane se bo nato preselil v sosednji Togo, kjer bo v Lomeju od 24. februarja na sporedu se en turnir iste vrste. Nagradni sklad obeh turnirjev znaša 10 tisoč dolarjev, zmagovalce pa bo zaslužil 1.300 dolarjev.

Z nastopom na afriških tleh bo Plesničar začel udejaniti lasten sklep o poskusu prodora v svet poklicnega tenisa. Za ta poskus se je odločil po dobri igri v dvoboju z italijanskim profesionalcem Gianluco Pozzijem

na satelitskem turnirju v Portorožu. Ales je sicer proti Pozziju izgubil, vendar se mu je odlično upiral.

»Sprva nisem načrtoval potovanja v Afriko, toda pokazalo se je, da so zimski turnirji v Nemčiji in Avstriji trenutno zame se prekvalitetni in me verjetno ne bi sprejeli na kvalifikacije, turnirji v aprilu in maju pa se križajo z Gajinimi prvenstvenimi nastopi v B ligi.« nam je obrazložil Plesničar, ki z osvojenjo točko v Portorožu na svetovni lestvici ATP deli 1360. mesto.

Najbolje rangirani udeleženec turnirjev v Gani in Togu je številka 262., Avstrijec Steven Randjelovic. V Afriki si bo točke skušal nabrati se nekaj igralcev iz Italije, kot so na primer Castrichella (st. 311), Bracciali (st. 454) in Ludoli (st. 523), v Afriko pa je odpotoval tudi že slovenski reprezentant Andrej Bizjak.

»Upam, da se bom iz Afrike vrnil s kakšno točko ATP.« je povedal Plesničar, ta cilj pa bo uresnil samo, če se bo na turnirjih iz kvalifikacij prebil vsaj v 1. kolo. Seveda mu vsi želimo, da bi mu to uspelo. (ak)

NOGOMET / PROMOCIJSKA LIGA

Tržaški ekipi doma, Juventina v Maranu

V Bazovici Zarja/Gaja favorit - Na Proseku se obeta boj - Štandrežči morajo zmagati

Zarja/Gaja - San Canzian

Po porazu v nedlejo v Trziču proti močnemu Monfalconeju bo danes združena ekipa Zarje/Gaje gostila solidni San Canzian, ki ima na lestvici le dve točki manj od našega mostva.

San Canzian je doslej izredno zanesljivo igral v gosteh, saj je izgubil samo enkrat, in se to proti vodilnemu San Luigiju (0:2). To tudi kaže, da Tulovi varovanci gotovo ne bodo imeli lahke naloge. Resno pa so namenjeni, da se bodo svojim navijačem danes oddolžili za nedeljski poraz in da se z novimi točkami spet pomaknejo za kako mesto navgor.

Trener Tul s postavo nima nobenih težav. Rahlo je poškodovan le Strukelj, toda tudi on bo skoraj gotovo danes na igrišču.

Na prvi tekmi v Skocjanu je naša združe-

na ekipa zmagala z 2:0. Današnja tekma v Bazovici bo sodil Marinello Caissutti iz Vidma.

Primorje - Trivignano

Za prosekso ekipo bo današnja tekma pravi derbi v boju proti izpadu iz lige. Z današnjo zmago bi se namreč Primorje lahko dokončno oddaljilo od nevarnih vodah in pustilo za seboj stiri ekipe (Aquileia, Trivignano, Juventina in Aiello), od katerih bodo tri nazadovale v nižjo ligo.

Za Primorje pa je letos domače igrišče skoraj zacarano, saj je zadnje zmago doseglo 5. oktobra lani proti Juventini. Po neodločenem izidu v nedlejo v Standrežu pa bo Primorje danes odločno startalo na zmago. Trener Bidussi nima večjih težav s postavo, sedaj pa, ko je tudi Miclaucich spet našel pot do gola, v prosekem tboru so pre-

pričani, da jim zmaga ne more uiti. Vsi se sicer zavedajo, da jih danes čaka zelo težka preizkušnja, saj bo Trivignano igral na Proseku na vse ali nič. Trenutno je na 14. mestu na lestvici in zato krvavo potrebuje točke za rešitev.

V prvem delu prvenstva je Trivignano zmagal z 1:0.

Današnja tekma na Proseku bo sodil William Comuzzi iz Vidma.

Maranese - Juventina

Standresko mostvo bo danes gostovalo v Maranu, kjer bo igralo proti ekipi, ki je s 24 točkami na sredini lestvice. Po devetih neodločenih rezultatih je za standresko mostvo nujno, da naniza nekaj zmag, kajti nasprotno bo izpad iz lige neizbežen. Do konca prvenstva sicer manjka še 12 kol. Se je mogoče napovedati zamujeno, toda je treba »začeti zma-

Daniele Trampus in Edvin Braini v boju za žogo na prvem derbiju med Primorjem in Juventino na Proseku. Obe enajsterici se krčevito borita za obstanek

govati«, kot pravijo v Juventininem taboru.

Doslej je standresko mostvo imelo zvrhano mero smole. Na dlani pa je, da je preveč grešilo predvsem v napadu in brez zadetkov tudi zmag ni, zato tudi tak položaj na lestvici.

Zaradi izključitve danes ne bosta mogla igrati Stacul in Manfreda. Trener Gallizia je tudi vnesel v mostvo nekaj sprememb. Predvsem pa je pomembno, da bo ekipa igrala smaozavestno in

odločno od prve do zadnje minute. Brez vzajemne pomoči in požrtvovalnosti tudi uspehov ni.

V Maranu bo danes sodil Diego Delvecchio iz Trziča.

Esposito v reprezentanci

Treninga deželne reprezentance, ki bo v sredo v Vilešah in ki ga bo vodil Walter Franzot, se bo udeležil tudi Juventinin nogometaš Werther Esposito.

SMUČANJE / V SOBOTO, 14. T.M.

Na Piancavallu Pokal prijateljstva treh deželQuick

V organizaciji SK Devin - Tudi pokal Adria Auto za mlade

Smučarski klub Devin je v teh dneh potl hudim pritiskom. Danes, kot smo že poročali v včerajšnji številki, so njegovi sportni delavci na Zoncolanu zaposleni z organizacijo deželnega veleslaloma FISU za mlade smučarje, prihodnji konec tedna pa bodo v sodelovanju s SK Sneznik iz Ilirske Bistrice in SD Sentjanz iz Senjanza v Rožu na avstrijskem Koroskem priredili se tradicionalni, že 11. Pokal prijateljstva treh dežel. Tekmovanje v veleslalomu bo v soboto na Piancavallu, s pričetkom ob 10. uri.

Tekmovanja se lahko udeležijo smučarji slovenskih obmejnih društev iz Slovenije, Furlanije Julijske krajine, Koroske ter izrecno vabljeni prijateljska društva.

Lani je v Skofji Loki

(Stari vrh) na pokalu sodelovalo kar 319 smučarjev. Tekmovalo se bo v vseh starostnih kategorijah od super baby (letnik 1991) do superveteranov (1942 in starejši). Prvovrščeno društvo bo prejelo Pokal prijateljstva treh dežel, ki ga poklanja podjetje Quick.

Poseben pokal, pokal novogoriskega podjetja Adria Auto, bo dodeljen nosilcu absolutnega najboljšega časa v moški oziroma ženski konkurenci do vključno kategorije mlajših mladincev oziroma mladink (letnik 1981).

Ker organizator pričakuje, da se bo tekmovanja udeležilo tudi letos veliko število ljubiteljev našega smučanja, bo skušal tekmovanje izpeljati na dveh ločenih progah, ena od teh bo izključno namenjena najmlajšim.

NOGOMET / 1. AMATERSKA LIGA

Vesna v Lignano vsaj po točko

Nevarno v gosteh za Sovodnje

Lignano - Vesna

Po nedeljskem upsehu, s katerim se je Vesna spet povzpela na prvo mesto lestvice, bo danes krisko mostvo igralo v gosteh proti Lignano. Krizane čaka torej dokaj težka naloga. Prvic, ker bodo nastopili v okrnjeni postavi (brez Silvestrija, Visintina in Soavija), in drugič, ker jima Lignano se vedno možnost, da se prerine na eno od prvih dveh mest, ki omogočata napredovanje v višjo ligo.

Današnji Vesnin tekmelec je z 32 točkami četrti na lestvici in bi z zmago nadoknadil marsikatero pozicijo na lestvici. Tega se v kriskem taboru seveda zavedajo, prepricani pa so, da lahko tudi na tem težkem igrišču pospravijo tri točke in tako se naprej ohranijo vodstvo na razpredelnici.

Naj omenimo, da je Vesna v prvem delu prvenstva zmagala z 2:1.

Današnje srečanje v Lignano bo sodil Stefano Concu iz Cervinjana.

Fincantieri - Sovodnje

Sovodenjci bodo danes gostovali v Trziču pri Fincantieriju, ki je doslej v prvenstvu krepko razočaral. Kljub temu da ima trziško mostvo zelo dobre posameznike (Veneziano, Soncin itd.), je doslej zbralo le dve zmagi in je na 14. mestu lestvice. Ekipa se bori proti izpadu in zato nujno potrebuje točke. Proti takim nasprotnikom pa je vselej izredno težko igrati. Tega se dobro zavedajo v sovodenjskem taboru, vseeno pa so prepričani, da lahko v Trziču zmagajo. Seveda, morali bodo igrati s polno močjo od prve do zadnje minute. Tudi tokrat bodo igrali z okrnjeno postavo, saj mora Marko Fajt »odsluziti« se eno kolo izključitve, Bastiani pa je se vedno poškodovan.

Na tekmi v prvem delu je Sovodnje zanesljivo zmagalo kar s 3:0.

Današnja tekma v Trziču bo sodil Roberto Cultrara iz Tricesima.

NOGOMET / 2. IN 3. AMATERSKA LIGA

V Trebčah derbi Primorec - Breg Doberdobci doma z Medeuzzo

3. AL: v Dolini derbi Breg B - Kras - Zarja/Gaja B juriša na peto zmago

2. AMATERSKA LIGA Primorec - Breg

Trebensko igrišče bo danes prizorišče 22. prvenstvenega derbija med Primorcem in Bregom, ki sta se doslej 14-krat srečala v 3., sedemkrat pa v 2. amaterski ligi. Prvi derbi med Brežani in Trebenci so igrali pred več kot 30 leti, in sicer 26. novembra 1967 v Boljuncu, kjer so zmagali domačini z goloma Svare in Ralce. Za Primorec pa je bil uspešen R. Carli iz 11-metrovke. Skupni obračun dosedanjih derbijev je v korist Trebenec, ki so desetkrat zmagali. Petkrat so bili uspešni Brežani, šestkrat pa sta ekipi izenačili. Tudi glede golov (skupno jih je padlo 43), so v vodstvu Trebenci, sajso jih dali 26, Brežani pa 17. Ker ekipi igrata tokrat v Trebčah, bi omenili, da Breg ni še nikoli premagal Primorca doma. Edini Bregov uspeh v gosteh je bil na drugem derbiju, 10.3.1968, ko so »plavi« z 11-metrovko Vizentina v 90. minuti igre premagali Primorca, ki je takrat igral na igrišču »1. maja«. Naj poudarimo se, da so Brežani v Trebčah igrali dvakrat neodločeno, in sicer v tretjem derbiju 9.11.1975 (2:2), in v 17., 26.11.1989 (0:0). Breg je zadnji gol v Trebčah dosegel v devetem derbiju, 4.11.79. Pri stanju 2:0 za Primorca je prežgodaj preminuli Sergij Husu zakrivil avtogol. Odtlej Brežani niso več dali Primorcu gola v Trebčah. Po teh podatkih bi lahko sklepali, da so favoriti Trebenci, ki so poleg tega ta čas v dobri

formi. To potrjujejo tudi tri zaporedne zmage, s katerimi se je Primorec oddaljil od spodnjega dela lestvice. Pri Bregu, ki je se vedno v skupini ekip, ki se borijo za obstanek, je prišlo prejšnji teden do zamenjave trenerja. Po odstopu Trona, je trenersko mesto prevzel 40-letni nogometaš Maurizio Castro, ki sicer igra letos prvič pri Bregu, zelo dobro pa pozna našo nogometno stvarnost, saj je že igral pri Primorcu, Krasu in Gaji.

Današnja tekma v Trebčah bo sodil Massimo Mladost - Medeuzza

Doberdobsko mostvo se bo danes že ... tretjič v tem prvenstvu srečalo z Medeuzzo. Ko je Mladost v prvem delu gostovala v Medeuzzi, je po prvem polcasu izgubljala z 0:2. Med odmorom pa se je pripetilo nekaj neobičajnega: sodnik se je nenadoma počutil slabo, tako da so morali tekmo preložiti. V ponovljenem srečanju so Doberdobci imeli več sreče in igrali neodločeno z 1:1 (gol je dal Marusič).

Danes je naše mostvo favorit za zmago, ceprav bo igralo v okrnjeni postavi. Zanesljivo bo odsoten Vit-turelli, ki je izključen, se vedno vprašljiv pa je nastop Petra Gergoleta.

Tekmo v Doberdobu bo sodil Emanuele Dose iz Cervinjana.

3. AMATERSKA LIGA Breg B - Kras

Za Breg B bo to drugi prvenstveni derbi s Krasom, ki se je moral v prvem delu Repnu, 26. oktobra lani, posteno potruditi, da

Posnetek z derbija med Trebenci in Brežani v Dolini

je s tesnim 1:0 premagal Brežane.

Medtem, ko bi se domačini gotovo zadovoljili tudi z neodločenim rezultatom, Kraševci računajo na celotni izkupicek, ker nočejo izgubiti stika z ekipami zgornjega dela lestvice. Prav zato v Dolini nogometaši obeh ekip ne bodo stedili z močmi, saj v derbiju poleg točk, igrajo tudi za prestiž.

Venus - Zarja/Gaja B

Naša združenja ekipa ima danes lepo možnost, da pospravi svojo peto prvenstveno zmago. Igrala bo namreč proti predzadnjemu vrščenemu Venusu, ki je doslej zbral le picljih šest točk, dla je le 9 golov, prejel pa jih je kar 36. Venus je v 15 tekmah doslej premagal le drugo postavo Pierisa.

V taboru nase združene ekipe si torej obetajo zmago in s tem tudi prodor proti sredini lestvice.

Naj omenimo, da bo Zarja/Gaja B v sredo 12. t.m. na Proseku ob 20. uri igrala zasotelo tekmo z ekipo Campanelle. V Sredo, 18. t.m. pa bo na Opčinah ob 20. uri anticipirana tekma te lige Cus - Zarja/Gaja B.

KOLIBRI

Breg - Galeb 3:0 (3:0, 0:0)

BREG: Klun, Segulin, Zobec, Carli 2 gola, Skerlavaj, Rossone, Kraljič 1, Kalc.

Brežani so zaključili prvi del tega prvenstva na prvem mestu. V odločilnem srečanju za prvo mesto so premagali mostvo Galeba iz Slovenije, in to povsem zaslužno, ceprav je treba priznati, da tudi »galebovci« so imeli več priložnosti za gol in so tudi zadeli dve vratnici. Za zmago je treba pohvaliti vse Bezane, ki so se zared požrtvovalno borili za vsako zogo.

ODBOJKA

Koristen test za valovce

Slo je sicer samo za prijateljsko tekmo, toda Valovi odbojkarji so po treh prvenstvenih in enem pokalnem porazu končno spet prišli do zmage. V petek zvečer so se v športnem centru Hita v Vrtojbi srečali z mostvom Oderza, ki se v B2 ligi bori za napredovanje in je torej predstavljal za gorisko mostvo solidno preizkušnjo. Valovci so ob koncu dopadlive tekme zmagali s 3:1.

Mostvi pa sta odigrali se dodaten skrajšani set (tie break), ki je prav tako pripadel Goricanom (15:8).

Trener De Marchi je večji del tekme igral s standardno postavo, na svoj račun pa so prišli tudi igralci, ki običajno manj igrajo.

Zanimivo je, da se je trener v enem setu odločil tudi za zamenjavo vlog med glavnim tolkačem Sniderom in krilnim tolkačem Floreninom.

La Goriziana Kmečka banka - Oderzo 3:1 (15:8, 15:13, 5:15, 15:5)

VAL: Feri 14+11, Florenin 4+4, Sulina 2+1, Beltrame 7+8, Gravner 1+0, Snidero 8+13, Cernic 0+0, Rigonat 3+3, Cola 6+2, Visciano 0+1.

Izidi pokrajinskega prvenstva mladincev

Zarja/Gaja - Chiarbola 2:1 (0:0)

Vesna - Lucinico 4:0 (1:0)

Montebello Dob Bosco - Primorje Telital 0:3 (0:0)

NOVICE

Miklavc zmagal v Todtnauu

TODTNAU - Slovenski alpski smučar Andrej Miklavc je zmagal na tekmi evropskega pokala v nemškem Todtnauu. Drugi je bil Nemec Markus Eberle, tretji pa Avstrijec Benjamin Reich. Nekateri znani slalomisti, Avstrijec Thomas Sykora, Svicar Didier Plaschy, Italijan Fabrizio Tescari in Francoz Yves Dimier, so odstopili. Izidi: 1. Andrej Miklavc (Slo) 1:32, 28, 2. Markus Eberle (Nem) +0, 03, 3. Benjamin Raich (Avt) 0, 09, 4. Alois Vogl (Nem) 0, 58, 5. Gaetan Llorach (Fra) 0, 71...

Rokometaši Genertela uspešni

TRST - V nadaljevanju italijanske rokometne A lige je včeraj Genertel v Trstu zaslužen preamgal bolonjski Gymnasium s 30:25 (15:13). Čeprav po končnem izidu bi ne kazalo, pa je bila Genertelova zmaga dokaj težka. V prvem polčasu so bili namreč gostje skoraj povsem enakovredni Tržčanom in v 19. minuti vodili z 2 goloma prednosti (10:8), tudi zaradi čudnega sojenja, ki je oškodoval domače rokometase. V drugem delu tekme so gostitelji ujeli pravi tempo, priigrali so si tudi 6 golov prednosti in zanesljivo zmagali. Najboljši strelci pri Genertelu so bili Molina in Tomić s po 8 goli ter Tarafino s 7, pri gostih pa Montalto (6) in Popović (5).

Rugby: Italija se je odrezala

LANELL - V prijateljski tekmi je Wales sinoci tesno s 23:20 premagal vse boljše Italijane. Izida prvega kola Pokala petih narodov v rugbyju: Francija - Anglija 24:17, Skotska - Irska 17:16. Prihondje kolo: (21.2.): Skotska - Francija, Anglija - Wales:

Ricci Bitti predsednik FIT

BELLARIA (RIMINI) - Francesco Ricci Bitti je novi predsednik italijanske teniske zveze. Izvolili so ga na izrednem občnem zboru v Rimu. Na predsedniškem mestu bo ostal do leta 2000. Volilo je 567 delegatov od skupno 2.912. Ricci Bitti je po poklicu inženir, star je 56 let, živi v Milanu in Rimu. Kot igralec je bil med boljšimi v drugi kategoriji. Od leta 1976 je odbornik italijanske teniske zveze.

Nogomet: Čile boljši

MELBOURNE - Nogometna reprezentanca Čila, ki se pripravlja za svetovno prvenstvo v Franciji, je včeraj sklenila svojo turnejo v Aziji in Avstraliji. Po porazu v Hong Kongu in neodločenem izidu v Novi Zelandiji so Cilenci, ki so igrali brez nekaterih svojih boljših predstavnikov, le zmagali. V Melbourneu so premagali Avstralijo z 1:0 (1:0). Zmagoviti zadetek je v 18. minuti dosegel Clarence Acuna. Čile, ki je na SP v isti skupini kot Italija, se bo sedaj preselil v Anglijo, kjer bo v sredo v Londonu igral prijateljsko tekmo proti angleški reprezentanci. Nastopil bo tudi cilski as Salas.

Nogometna selekcija Padanije

TREVISO - V kraju Ponzano Veneto pri Trevisu bo v soboto, 14. t.m. zbirni trening nogometne amaterske reprezentance Padanije. Potem ko je selektor Padanije Leo Siegel imel pregledni trening za Lombardijo, Piemont, Aosto, Ligurijo in Toskano, bodo tokrat na vrsti nogometaši Veneta, južne Tirolske, Romagne, Mark in Umbrije. Reprezentanca Padanije bo igrala 1. marca v Beneventu prijateljsko tekmo proti selekciji južne lige. Denarni izkupiček tega srečanja bodo dodelili potresencem.

Atletika: Izidi dvoranske DP

GENOVA - Zmagovalci prvega dne absolutnega dvoranskega državnega prvenstva: moški, hoja 5 km: 5 Km: De Benedictis (Carabinieri) 18:55,32, Palica: Pizzoloto (F. Azzurre) 5.70, višina: Cavalieri (F. Oro) 2.22, daljina: Trentin (Fiamme Azzurre) 7.84, 1.500: D'Urso (F. Azzurre) 3'39"43, 400: Saber (F. Gialle) 46,49, 60m: Scuderi (F. Azzurre) 6,63; ženske, hoja 3 km: Perrone (Foresta) 12:16,31, 400: Spuri (Foresta) 53:,59, 60 m:Levorato (Snam) 7.33, 1.500: 1) Rea (Foresta) 4:11,49, daljina: May (Snam) 6.83, krogla: 1. Rosolen (F. Oro) 18.24.

Ivanišević z Rusedskijem

SPLIT - V polfinalnem srečanju ATP teniskega turnirja v Splitu z nagradnim sklado 400.000 dolarjev je Hrvat Goran Ivanišević premagal Nemca Martina Sinnerja s 6:3 in 7:6 (3). Hrvat se bo v finalu pomeril z Britancem Gregom Rusedskijem, ki je s 6:7 (3:7), 7:6 (7:5), 7:6 (7:5) izločil petega nosilca Svicarja Marca Rosseta. Na turnirju v Marseillu pa je prvi finalist Rus Jevgenij Kafelnikov, ki je premagal Sveda Michaela Tillstroema s 7:6 (5) in 6:4.

Jutri po športelu

Jutri ob 22.30 si boste na slovenskem programu koprskte tv lahko ogledali oddajo Sportel. Po pregledu rezultatov bo v studiu stekel pogovor s košarkarji Doma Rob Roy, ki jim v ligi C2 ne gre ravno po načrtih. Obiskali so tudi nogometno srečanje 2. amaterske lige med Primorcem in Bregom, bili pa so tudi na proslavi ob 50-letnici SD Juventina. V Sportu pod Triglavom se bodo posvetili rokometu. S predstavniki RK Mitol bodo komentirali dogajanje v nizjeligaski konkurenci. Med oddajo se lahko preizkusite, kako dobro poznate sportno tematiko, seveda v rubiki »Škrtoč«.

NOGOMET / DANES V A LIGI

Kolo bi lahko bilo ugodno za Udinese

Derbija kola v Turinu in Rimu
Videmčani nesporni favoriti z Leccejem

TURIN - Derbi današnjega, 19. kola bo gotovo v Turinu, kjer bo vodilni Juventus igral proti Romi. Rimski nogometaši zadnje case niso v najboljši formi, za nameček danes bo odsoten tudi eden izmed njihovih najboljših predstavnikov Totti, tako da je turinsko mostvo na današnjem srečanju favorit za zmago. Tudi Juventus bo igral v okrnjeni postavi. Ferrara bo odsoten najmanj štiri mesece, vprašljiv pa je nastop tudi Inzaghija in Fonsece.

Drugi derbi današnjega dne pa bo v Rimu, kjer bo domači Lazio igral proti Milanu. Trener rimskega mostva Eriksson se ne ve, če bo lahko poslal na igrišče Bokšića, ki se ni povsem saniral poškodbe. Signorija so se menda prehitro znebili, saj zdaj primajkuje napadalcev: Casiraghi je diskvalificiran, Rambaudi pa poškodovan. Po drugi strani pa bo Milanov trener Capello imel na klopi kar pet mladincev, saj je cela vrsta standardnih igralcev poškodovanih.

Po spodrsrlaju v Firencah bo Udinese imel danes lepo priložnost za zmago. Gostil bo namreč skromni Lecce, ki je pred zadnjo na lestvici in bo povrh nastopil brez Gianninija. Lahko bi se celo pokazalo, da je današnje kolo izredno ugodno za Videmčane, saj njihovi tekmeči za vrh ne bodo imeli lahkega dela. To velja tudi za Parmo v tekmi na nevtralnem igrišču v Cremoni proti Atalanti.

DANASNJI SPORED (14.30): Atalanta - Parma

(izid prve tekme 2:2, ob 20.30), Bari - Fiorentina (1:3), Empoli - Napoli (1:2), Inter - Bologna (4:2), Juventus - Roma (0:0), Lazio - Milan (1:1), Piacenza - Vicenza (2:3), Sampdoria - Brescia (3:3), Udinese - Lecce (2:1).

B liga: Padova ugnala Torino

PADOVA - V včerajšnji anticipirani tekmi 21. kola je Padova doma premagala Torino z 2:1 (0:1). Prvi so povedli Turincani s Ficcadentijem v 22. min., izenacil je za De Franceschi v 47. min., zmagoviti gol pa je dosegel Iaquina v 61. min.

OSTALI DANASNJI SPORED (14.30): Ancona - Castel di Sangro, Cagliari - Pescara, Chievo - Andria, Lucchese - Genoa,

Monza - Verona, Perugia - Ravenna, Reggiana - Reggina, Salernitana - Treviso, Venezia - Foggia.

Triestina v Solbiate po tri točke

SOLBIATE - Treistina je na današnjem srečanju v Solbiateju nesporni favorit za zmago. Solbiatese je namreč zadnji na lestvici. Triestinin trener Beruatto pa sviri svoje, da bi bilo usodno zua ekipo, ce bi podcenjevala nasprotnika.

DANASNJI SPORED (14.30): Biellese - Sandoma, Novara - Cittadella, Pro Sesto - Leffe, Giorgione - Mantova, Cremapergo - Ospitaletto, Albinese - Pro Patria, Mestre - Pro Vercelli, Solbiatese - Triestina, Voghera - Varese.

KOŠARKA / DANES V A2 LIGI

Dinamica mora zmagati

Doma igra z ekipo Bancosardegna - Genertel v Folriju

GORICA, TRST - Goriska Dinamica bo danes v 20. kolu košarkarske A2 lige gostila solidno ekipo Bancosardegne iz Sassarija. Po neverjetni napaki pri registraciji Orsinija se bo skušal goriski klub že danes oddolžiti za ta spodrsrlaj in osvojiti zmago ter ohraniti 3. mesto na lestvici. Pri tem pa je treba omeniti, da je sportni vodja Piubello na prošnjo predsednika Terranea umaknil svoj odstop.

Trzaski Genertel pa bo danes pred težjo nalogo od Goricanov. Gosotval bo v Folriju, kjer ga čaka solidna Fontana, ki je s 16 točkami na sredini lestvice.

DANASNJI SPORED (18.00): Montan Fiorli - Genertel Trst, Biniviaggi Livorno - Snai Montecatini, Cirio Avellino - Casetti Imola, Baronia Neapelj - Juve Caserta, Sicc Jesi - Faber Fabriano, Dinamica Gorica - Bancosardegna Sassari, Serapide prost.

Kinder tesno

Kinder - Mash 74:73 (42:34)

KINDER: Rigaudeau 21, Abbio 2, Danilovic 19, Savić 11, Nesterović 6, Crippa, Sconochini 13, Frosini 2, Binelli.

MASH: Bullara, Iuzzolino 35, Keys 13, Boni 13, Gnad 3, Brown 7, Dalla Vecchia, Jerichow 2.

PM: Kinder 11:18, Mash 19:22; PON: Keys (62:66); tri točke: Kinder 9:25 (Rigaudeau 4:6, Abbio 0:2, Danilovic 3:9, Crippa 0:1, Sconochini 2:6, Savić 0:1), Mash 6:13 (Bullara 0:1, Iuzzolino 5:6, Keys 0:2, Brown 1:1, Dalla Vecchia 0:3).

DANASNJI SPORED (18.00): Scavolini Pesaro - Fontanafredda Siena, Mabo Pistoia - Pepsi Rimini, Polti Cantù - Stefanel Milan, Cfm Reggio Emilia - Benetton Treviso, V arese - Teamsystem Bologna, Pompea Rim - Viola Reggio Calabria.

ODBOJKA / ITALIJANSKI POKAL

V današnjem finalu Modena proti Alpitouru

Porazen nastop Sisleya v prvem polfinalu - Danes ob 15. uri

FIRENCE - Casa Modena Unibon in Alpiotu Traco Cueno sta se uvrstila v današnji finala italijanskega odbojarskega pokala. Tekma se bo pričela ob 15. uri.

V prvem polfinalu finalnega četverboja je Modena potolkla Treviso, ki je imel kar dvakrat priložnost, da osvoji uvodni set. Emilijško mostvo je igralo zelo konstantno, igralci iz Veneta pa neverjetno nihajoče. V prvem setu so povedli s 5:0, se pustili ujeti (5:5), po izenačenju igri do 11., točke so spet povedli s 14:11, a Modena je s petimi zaporednimi točkami le vknjizila set. V drugem setu je Sisley igral porazno (12:0), v tretjem pa je nihal kot gugalnica. Vodil je s 6:0, po 9:9 in

11:11 pa, kot v prvem setu, s 14:11, vendar mu za zmago ni bilo dovolj niti šest zaključnih zog. Po hudi napaki Blangeja je tako Modena slavila gladko zmago.

Cuminetti (61% v napadu), Giani (62%), Cantagalli (61%) in Mitkov (75% v sprejemu, 62% v napadu) so popolnoma nadigrali Sisley, pri kateremu sta solidno igrala samo Zwerver in Bernardi.

V drugi polfinali tekmi je Alpitour prevladal predvsem zaradi boljsega bloka.

Casa Modena Unibon-Sisley Treviso 3:0 (16:14, 15:3, 16:14)

SISLEY: Fomin 4+17, Zwerver 4+15, Garbini 4+10, Blangé 1+5, Bernardi 5+11, Di Franco 4+6, Pietrelli, Cisolla 0+4. Trener: Kim Ho Chul.

CASA MODENA UNIBON: Van De Goor 6+14, Vullo 3+1, Cantagalli 6+13, Giani 3+15, Cuminetti 13+16, Mitkov 4+8. Trener: Dall'Olio.

Trajanje setov: 33, 26 in 40 minut. Sisley: zgrešeni servisi 17, asi 2, muri 7+2, napake 12. Casa Modena Unibon: zgrešeni servisi 11, asi 5, blok 11+2, napake 9. Gledalcev: 5.500.

Alpitour Traco Cuneo - Conad Ferrara 3:0 (15:12, 15:11, 15:6)

ALPITOUR: Papi 3+10, Mastrangelo 2+8, Pascual 6+12, Casoli 8+9, Giretto 8+5, Grbic 8+4, Jabif. Trener: Prandi.

Conad: Milone 1+5, Schuil 10+12, Marcutti 0+6, Bovolenta 1+6, Tofoli 3+0, Vujevic 2+7, Bedino 2+3, Sorcinelli 0+1, Quaini 2+6. Trener: Ricci.

Obvestila

KOLESARSKI KLUB ADRIA vabi na sestanek, ki bo jutri, 9. februarja t.l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Lonjerju v zvezi z organizacijo mednarodne kolesarske dirke za 22. Trofejo ZSSDI.

SK DEVIN obvešča, da se nadaljujejo smucarski tečaji ob sobotah in nedeljah na snegu. Informacije nudi tajništvo, tel. st. 2916004.

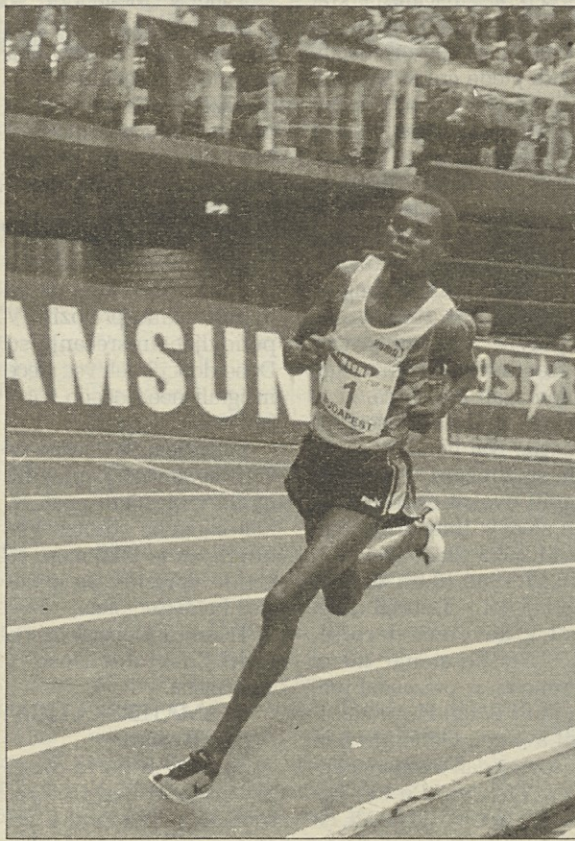
SK DEVIN vabi člane in prijatelje naj se udeležijo XI. Pokala prijateljstva Treh dežel, ki bo v soboto, 14. februarja, na Piancavallu. Prijave do srede, 11. t.m., ob 12. uri na SK Devin, Cerovlje 1a, tel. in fax st. 040/2916004.

SPDT prireja v nedeljo 15. februarja smucarske tečaje. Vse informacije nudi urad ZSSDI v uradnih urah. Tel. 635627.

SK BRDINA priredi v nedeljo, 15. februarja, avtobusni izlet v Forni di Sopra. Vpisovanje bo na sedežu kluba, Proseka ul. 131 na Opcinah, jutri, 9. februarja in v sredo, 11. februarja, od 19. do 21. ure. Informacije na tel. st. 212859 in 299573.

TPK SIRENA obvešča člane, da bo redni občni zbor v petek, 13. februarja, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na pomorskem sedežu Miramarski drevered 32.

SPDG prireja 1. marca 1998 Slovensko zamejsko prvenstvo za 17. Pokal ZSSDI na Zoncolanu v veleslalomu in super - slalomu. Tekmovanja se lahko udeležijo člani zamejskih sportnih društev in klubov. Prijave (pisne) do 27. februarja na sedežu SPDG Ulica Malta 2 (fax 531495) v Gorici, oziroma pri ZSSDI. Zrebanje startnih števil do 27. februarja ob 19. uri na sedežu SPDG v Gorici.

Daniel Komen med »rekordnim« tekmo (AP)

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Slovensko stalno gledališče

V petek, 13. t. m., ob 20.30 (red A) premiera: Samuel Beckett »Cakajoc Godota«. Režija Marko Susic. Ponovitvi v soboto, 14. t. m., ob 20.30 (red B) in v nedeljo, 15. t. m., ob 16. uri (red C).

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Danes, 8. t. m., ob 16. uri (red D): »Senilità« Itala Sveva v izvedbi Stalnega gledališča F-JK. Predstavo je za gledališče priredil Alberto Bassetti . Režija Francesco Macedonio. V glavnih vlogah nastopajo Roberto Herlitzka, Lucka Pockaj, in Alvia Reale. Predstava v abonmaju: odrezek 3 - rdece. Predstavo bodo ponovili od 12. do 15. marca. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča - (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih) in pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19). V teku je tudi predprodaja vstopnic za predstavo »Caterina di Heilbronn« H. von Kleista, ki bo na programu od 17. do 22. t. m. (v abonmaju - odrezek 14 moder).

Gledališče Verdi

Operna in baletna sezona 1997/98

Danes, 8. t. m., ob 16. uri (reda D/D) balet Mauriceja Béjarta »Mutationx«.

Ponovitve: v torek, 10.2., ob 20.30 (reda B/A); v sredo, 11.2., ob 20.30 (reda C/B); v četrtek, 12.2., ob 20.30 (reda E/C); v petek, 13.2., ob 20.30 (reda F/E); v soboto, 14.2., ob 17. uri (reda S/S); v nedeljo, 15.2., ob 16. uri (reda G/G).

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih), vstopnice za balet so na razpolago tudi v Vidmu pri ACAS - Ul. Faedis 20 (tel. 0432 - 470918).

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 8. t. m., ob 16.30: gostuje gledališka skupina Plexus T. s predstavo Neila Simona »Plaza suite« v prirebi Tullia Kezicha in Alessandra Levantesija. Režija Guglielmo Ferro. Nastopata Massimo Dappor- to in Maria Amelia Monti.

Jutri pocitek, ponovitev v torek, 10. t. m., ob 16.30. Vstopnice so v prodaji pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 16-19 - tel. 630063/638311) in pri blagajni gledališča Cristallo (tel. 390613).

Gledališče Miela

Fluidi magici - Carobni valovi

Danes, 8. t. m., ob 18. in ob 21. uri film »Il Mahabha- rata«. V petek, 13. t. m., ob 17. uri debata na temo »L'arcano, il magico, il simbolico nella storia della musica« s Francescom Attardi Anselmom. V nedeljo, 15. t. m., ob 21. uri film »Faust«. V torek, 17. t. m., ob 18. in ob 21. uri film »The Kingdom«.

BOLJUNEC

Obcinska knjižnica

V petek, 13. t. m., ob 18. uri Srečanje s pisateljem: gost večer bo Fulvio Tomizza, avtor knjige »Franzi- ska«. Na večeru bo sodeloval kitarist Marko Feri.

Didaktično ravnateljstvo za osnovne sole s slovenskim učnim jezikom v Nabrezini

Otroška igra H.Ch. Andersen - Palcica (na sliki) v režiji Marija Ursica in v interpretaciji Mirande Caha- rije. Jutri, 9. februarja, 8.45-9.40 O.S. »S. Gruden« v Sempolaju, 10.30-11.20 Otroški vrtec v Sempolaju. V torek, 10. februarja, 9.05-9.55 O.S. »J. Jurčica« (I. ciklus) v Devinu, 10.30-11.20 Otroški vrtec v Devinu. V sredo, 11. februarja, 9.05-9.55 O.S. »J. Jurčica« (II. ciklus), 10.30-11.20 Otroški vrtec v Mavhinjah.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

V sredo, 25. in v četrtek, 26. t. m., ob 20.30: gostuje- ta gledališči Emilia Romagna Teatro in Teatro di Sardegna z Goldonijevo komedijo »La bottega del caffè«. Režija Gigi Dell'Aglio, nastopa Paolo Bona- celli. Vstopnice dobite pri blagajni gledališča: od pone- deljka do sobote 17-19 (za informacije tel. 0481 - 494368/494365).

GORICA

Kulturni dom

Gorica Kinema - Gorizia Cinema: v četrtek, 12. t. m., ob 20.45 film »Happy together« (Hong Kong 1997). Režija Jerzy Stuhr. Za informacije: Kulturni dom Gorica (tel. 0481- 33288). Danes, 8. t. m., ob 17. uri Dan slovenske kulture. Nastopajo MePZ Jacobus Gallus, MePZ Hrast, gleda- liška igralca Stefka Drolce- va in Janez Starina ter go- vornik Jurij Paljk.

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

Danes, 8. t. m., ob 20.45: gostuje gledališka skupi- naTeatri Uniti z Molierovo predstavo »Misantropo«. Režija Toni Servillo. Na- stopajo Iaia Forte, Andrea Renzi in Toni Servillo.

Teatro Contatto

Teatro San Giorgio

V petek, 20. in v soboto,

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica - Koncertna sezona 97/98

3. marca bo v Deutscher Hilfsverein nastopil harmo- nikaš Corrado Rojac z mezosopranistko Evo Mabelli- ni. Na programu Frescobaldi, Bach, Pozzoli, Cajkin, Rojac in Solotarjov.

Gledališče Rossetti

Società dei concerti - Koncertna sezona 1997/98

Jutri, 9. t. m., ob 20.30 bo nastopil Tokyo String Quartet. Na sporedu Mozart, Sostakovic. in Smetana. Glasbeni popoldnevni gojencev Mednarodne sole Trzaskega Tria. V torek, 10. t. m., ob 18. uri bo nastopil Duo Sivilotti - Grandi (Valter Sivilotti - klavir, Laura Grandi - vio- lina). Na programu van Beethoven in Prokofjev.

Gledališče Rossetti

V soboto, 14. t. m., ob 21. uri koncert Riccarda Coc- ciantreja. Za abonente Stalnega gledališča FJK je predviden popust.

Gledališče Miela

Fluidi magici - Carobni valovi

Jutri, 9. t. m., ob 21. uri »Magična violina«, nastopata violinistka Roberta Nitta in pianist Federico Consoli. Na programu Tartini, Paganini in Ravel. V sredo, 11. t. m., ob 21. uri koncert s skupino Thea- trum Chemicum. V petek, 13. t. m., ob 21. uri bo nastopil pianist Alek- sander Rojc z Bachovimi skladbami. V soboto, 14. t. m., ob 21. uri koncert »L'enigma eter- no«, nastopa mezosopranistka Sonia Turchettoob

klavirski spremljavi Elise De Luigi.

V petek, 20. t. m., ob 21. uri bo nastopil Malleus.

Kavarna S. Marco

Ul. Battisti 18

V soboto, 14. t. m., ob 21. uri v okviru Trzaskih gla- sbenih večerov bodo nastopile Annamaria Rizzi »Li- ve«, Linda in Mike ter Jasna Kneipp.

»Il posto delle fragole«

Park bivse umobolnice pri Sv. Ivanu

V četrtek, 12. t. m., ob 21. uri bosta nastopila kitarist Andrea Allione in pevka Adriana Vasques.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

V torek, 10. t. m., ob 20.30 koncert Dulce Pontes »Ca- minhos«. Vstopnice dobite pri blagajni gledališča (urnik: 10- 12, 17-19 od ponedeljka do sobote), pri UTAT v Tr- stu in pri Discotex v Vidmu.

GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 koncert »Triestan- go«.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V petek, 13. t. m., ob 20.45 bo nastopil James Taylor. V soboto, 14. t. m., ob 20.45: Hanna Schygulla - poje Jean-Marie Sénia. V torek, 17. t. m., ob 20.45 koncert Fabrizia De Ab- drè.

ZOPPOLA (Pordenon)

Rototom

Danes, 8. t. m., ob 21.30 (dvorana reggae) zaključni večer Azezzo wave; ob 22.30 (dvorana rock) koncert skupine »Blue Sky : Dr Feelgood« iz Velike Britanije.

MILANO

Forum

V ponedeljek, 16. t. m. koncert slavne skupine Gene- sis. Koncert bo v torek, 17. t. m. v Bologni - Palasport Casalecchio.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Hit Hotel Casino Park

V petek, 13. t. m., ob 22.30 koncert Riccarda Coc- ciantreja.

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

V soboto, 14. t. m., ob 20. uri koncert pianista Dimi- trija Sgourosa (za glasbeni abonma in izven). Rezervacija in prodaja vstopnic vsak dan (razen so- bote in nedelje) od 9. do 12. ure v upravi KC S. Koso- vela (Kosovelova 4a) tel. (00386-67 - 32531 in 32533).

KOPER

Dvorana Palace Gravisi - Barbabianca

V četrtek, 12. t. m. (mavrični abonma) koncert J. Nadles (flavta) in K. Porovne (kitara). Na programu

21. t. m., ob 20.30: Spiro Scimone in Francesco Sfra- meli: »Nunzio« . Režija Carla Cecchi.

CODROIPO

Obcinsko gledališče - Teatro comunale

V sredo, 11. t. m., ob 20.30: gledališče Moby Dick - Teatri della Riviera: predstava Marca Paolinija »Aprile 74 e 5«.

HUMIN (Gemona)

Teatro sociale

V četrtek, 12. t. m., ob 20.30: gledališče Moby Dick - Teatri della Riviera »Tiri in porta« z Marcom Paoli- nijem. Predstavo bodo ponovili v petek, 13. t. m., ob 20.30 v Auditoriumu Candoni v Tolmeču.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

Danes, 8. t. m., ob 17. in ob 20. uri film »Vulkan«. Jutri, 9. t. m., ob 10.30 gostuje PDS Nova Gorica s predstavo A. de Saint Exuperyja »Mali princ«. Režija Jasa Jamnik.

PORTOROŽ

Avditorij

Danes, 8. t. m., ob 20.30 Večer slovenskega filma: »Nas Avto!«. Film je bil posnet v Piranu in njegovi okolici leta 1962.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V soboto, 14. (za gledalski abonma in izven) ter v nedeljo, 15. t. m. (za izven) ob 19.30 v Linhartovi dvorani »Julij Cezar« v izvedbi italijanske skupine Societas Raffaello Sanzio. Režija Romeo Castellucci.

Mestno gledališče ljubljansko

Danes, 8. t. m., ob 20. uri: Klemen Markovcic »Pok- lon pesniku« - večer poezije v počastitev kulturnega praznika.

Jutri, 9. t. m., ob 19.30 (Abonma Mladinski 1): Mi- chel Tremblay »Nore babe«.

SNG - Drama

Jutri, 9. t. m., ob 19.30 (abonma dijaski 3, večerni in izven - konto): J. Osborne »Ozri se v gnevu«. Mala drama: v četrtek, 12. t. m., ob 18. uri v zgornjem foyerju (glavni vlod) (izven - konto): J. Misima »Obisk«; ob 20. uri: D. Mamet »Oleanna« (izven (konto).

Lutkovno gledališče

Od petka, 20. do torka, 24. t. m. »Pustovanje pri lutkah«. Vstopnice za vse predstave so v prodaji.

Mladinsko gledališče

Danes, 8. t. m., ob 19. uri premiera: »Pika« predstava Vita Tauferja po Astrid Lindgren. Ponovitev v sredo, 11. t. m., ob 20. uri.

Giuliani, Genin, Strajnar, Piazzola, Beaser, Stuhec. V torek, 17. t. m., ob 20. uri koncert, na katerem bo- sta nastopila Patricija Kopacinskaja (violina) iz Mol- davije in Sijavus Gadzijev (klavir). Na programu Schumann, Krek, Ravel, Kreisler, Winawsky in Baz- zini.

LJUBLJANA

SNG Opera in balet

V sredo, 11. t. m., ob 19.30 (abonma Sreda, izven in konto) zadnja ponovitev opere G. Mayerbeeja »Huge- noti«. V soboto, 14. t. m., ob 19.30 (abonma izven in kon- to): J. Strauss »Cigan baron«. V petek, 20. t. m. (abonma petek, izven, konto), ob 16.30 -S. Prokofjev »Romeo in Julija«. V pripravih je premiera G. Verdija »Ples v maskah« - v četrtek, 26. t. m., ob 20. uri. Dirigent Igor Svara.

Cankarjev dom

Jutri, 9. t. m., ob 19.30 v Gallusovi dvorani (srebrni abonma) Mednarodni mojstrski ciklus Dimitris Sgou- ros (klavir). V torek, 10. t. m., ob 20.30 v Gallusovi dvorani kon- cert blues-jazz-cajun-country glasbe. Nastopil bo Cla- rence »Getemouth« Brown. V sredo, 11. t. m., ob 20. uri (zlata abonma) bo v Gal- lusovi dvorani nastopil kanadski baročni orkester Tafelmusik.

HRVAŠKA

ZAGREB

Stadion

15. maja bodo nastopili Rolling Stones.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Galerija Rettori Tribbio: do 13. t. m. razstavlja umet- nik Enzo Maio. Urnik razstave: 10-12.30, 17-19.30, ob praznikih in nedeljah 11-13, zaprto ob pone- deljkih.

Galerija Nadia Bassanese: do 13. t. m. bo na ogled razstava Federica Rizzija.

Obcinska razstavna dvorana na Trgu Unità: do 22. t. m. je na ogled razstava o skedenjski železarni. Ur- nik: 10-13, 17-20.

Palaca Costanzi: do 25. t. m. je na ogled razstava »Ljudje in medvedje«. Urnik: vsak dan od 9. do 19. ure.

Muzej Revoltella: se danes, 8. t. m. je na ogled raz- stava »Chorsicla. Dall'informale alle muse energeti- che«.

Studio Tommaseo (Ul. del Monte 2/1): do 19. marca

je na ogled razstava umetnika Lorenza Gattija na te- mo »Edilizia«.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko poklicete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Razstavna dvorana Turistične ustanove (Ul. S. Ni- colò 20): do 17. t. m. je na ogled razstava Fulvia Mar- tina.

OPČINE

100-letnica rojstva Roberta Hlavatyja: odprta je raz- stava akvarelov, perorish in karikatur, ki jo je prire- dila Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelo- vanju s SKD Tabor, Kulturnim krožkom La Rupe - Ob Pecini in sicer v Zupniji sv. Jerneja na Opčinah, v zupnijskem domu Andreja Zinka, v dvorani doma Brdina in v dvorani Zadrudne kraske banke.

KONTOVEL

Trgovina»Dolce Divani« (Kontovel 531): v pone- deljek, 16. t. m., ob 17. uri otvoritev skupinske raz-

stave »L'arte riprende vita sul Carso«. Razstava bo odprta vse do 9. marca s sledečim urnikom: vsak dan, razen nedelje, od 14.30 do 17. ure..

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuz (Drevored XX. septem- bra 85): do 20. t. m. razstavlja svoje akvarele Andrej Kosc. Urnik: vsak dan, od ponedeljka do sobote, 17- 19, ob nedeljah 10-12.

Galerija Ars - Katoliska knjigarna (Travnik 25): na ogled je razstava Robert Hlavaty ob 100-letnici rojst- va.

Kulturni dom: do 20. t. m. je na ogled razstava ob 100-letnici Roberta Hlavatyja. Urnik: vsak delavnik od 9. do 13. ure in od 15.30 do 18. ure ter med prire- ditvami.

SLOVENIJA

SEŽANA

Mala galerija: na ogled je razstava akvarelov, ki jo prireja Društvo saleskih likovnikov.

Kosovelova knjižnica: do 28. t. m. je na ogled razsta- va Karla Zelenka.

Kulturni center Srečka Kosovela: na ogled je razsta- va kipov in risb kiparja Zmaga Posege.

DOBOVO V BRDIH

Grad Dobrovo: do aprila 1998 je na ogled razstava grafik Toneta Kralja. Urnik: od 10. do 18. ure - ob po- nedeljkih zaprta.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija (Presernova ulica 3): do 20. t. m. je na ogled razstava Zorana Musica - grafike iz zbirk Moderne galerije v Ljubljani.

LJUBLJANA

Moderne glalerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije - retrospektivna razstava Toneta Kralja. Da- nes, 7. t. m., ob 11. uri prva Krpanova delavnica za otroke, ob retrospektivi Toneta Kralja.

Mednarodni grafični center: do 22. marca razstavlja Ka- rel Zelenko.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Televizij carovnja
20.30 TV dnevnik
20.45 Sportna tribuna
20.55 Alpe-Jadran

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.40 Dok.: Dezela zmajev
7.30 Otroški variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke
8.00 Variete: Plavo drevo
8.30 Variete: La banda dello Zecchino (vodita Alessandra Bellini in Marco Di Buono), vmes risanke in nan. Skrivnostni svet Alexa Macka
10.00 Aktualno: Linea verde
10.30 Nabozna oddaja: A sua immagine
10.55 Masa
12.00 Angelus in papežev blagoslov
12.20 Aktualno: Linea verde Zelena crta (vodi Sandro Vannucci)
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in... (vodijo Fabrizio Frizzi, Antonella Clerici, Gian Piero Galeazzi), vmes sportni oddaji (15.20) Cambio di campo, (16.20) Slo per i finali
18.00 Dnevnik - Flash
18.10 Sport: 90. minuta
19.00 Variete: Domenica in...
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.45 TV film: Biblija - Samson in Dalila (zgod., lt.-ZDA-Fr. '96, i. D. Hopper, Diana Rigg, E. Hurley)
22.40 Dnevnik
22.45 Aktualno: TV 7 - Tednik (vodi Roamno Tamberlich)
23.45 Proza: Milleteatro - Uklenjeni Ubu in kralj
0.20 Nočni dnevnik
0.35 Zapisnik, horoskop, vremenska napoved
0.40 Sottovoce - Potihoma: Michel Piccoli

RAI 2

7.00 Jutranji dnevnik
7.05 Variete: Jutro v družini (vodita T. Timperi in S. Martone), vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik Nedeljski Disney, vmes risanke in nan. Blossom
10.05 Variete: V družini (vodita Tiberio Timperi in Simonetta Martone)
11.30 Dnevnik, Tg2 Motori, 13.35 Telecamere
14.00 Vremenska napoved
14.05 Film: Cinque giorni di un'estate (dram., ZDA '82, i. S. Connery)
15.55 Komični filmi
16.40 Nan.: Sentinel
18.00 Aktualno: Tg2 Dosje
18.55 Meteo 2
19.00 Sport: Domenica sprint
20.00 Risanke: Tom & Jerry
20.30 Dnevnik Tg2
20.50 TV film: A caccia di giustizia (krim., ZDA '95, i. A. Arkin, N. Turturro)
22.30 Nan.: Law & Order - Dvojni obraz pravice
23.15 Dnevnik, vreme
23.35 Rubrika o protestantizmu
0.05 Film: Toro scatenato (dram., ZDA '80, r. M. Scorsese, i. R. De Niro)

RAI 3

6.00 ZOI - Nagano '98: sankanje, posamezniki, 7.00 hitrostno drsanje, 5000 m, hokej na ledu Slovaska-Italija, umetnostno drsanje, pari
13.00 Sport: Quelli che aspettano (vodi Fabio Fazio)
14.00 Deželni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.25 Sport: Quelli che il calcio
16.35 Stadio sprint
17.15 Odbojka: Final Four
18.00 Glasba: In tour
18.50 Vreme, dnevnik, deželne vesti, sportne vesti
20.00 Aktualno: On the road
20.30 Variete: Blob
20.40 Aktualna odd. o zdravju: Elisir
22.25 Sportna nedelja
23.30 Dnevnik, deželne vesti
23.50 IP v atletiki indoor
0.20 Dnevnik, vreme, filmske novosti
0.35 Variete: Fuori orario
0.55 ZOI: smučarski tek, 30 km moški; snowboard: ženski veleslalom, moški smuk

RETE 4

6.00 Nan.: Z odprtim srcem, 7.00 Christy, 8.00 Pregled tiska
8.30 Aktualno: Eurovillage
9.00 Nedeljski koncert
10.00 Masa
10.45 Aktualno: La domenica del villaggio, vmes (11.30) dnevnik
12.30 Dok.: Kuba
13.30 Dnevnik Tg4
14.00 Film: La bambola (dram., Fr. '96)
16.00 Dokumenti: La macchina del tempo
18.00 Nan.: Hawaii (i. Cheryl Ladd, R. Brugi), vmes (18.55) dnevnik
20.30 Film: The Untouchables (dram., ZDA '87, r. B. De Palma, i. K. Costner, R. De Niro, S. Connery)
23.00 Film: Le buttane (dram., It. '94, i. I. Di Benedetto)
1.10 Pregled tiska
1.30 Nan.: Z odprtim srcem

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
9.00 Nabozna oddaja: Le frontiere dello spirito
10.00 TV film: Due gemelli e una monella (kom., ZDA '89, i. David Carradine, P. Paul)
12.00 Nan.: Papà Noè (i. Daniel Hugh Kelly)
13.00 Dnevnik
13.30 Variete: Buona Domenica (vodijo Maurizio Costanzo, Paola Barale, Claudio Lippi, Enrico Papi, 1. del)
18.15 Nan.: Due per tre (i. J. Dorelli, Loretta Goggi)
18.45 Variete: Buona domenica (drugi del)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Variete: Stranamore (vodi Alberto Castagna)
22.45 Aktualni oddaji: Target - Anno zero (vodi Gaia De Laurentiis), 23.30 Nonso-lomoda (vodi Alef Jnifen), 0.05 Cattivi maestri (vodi Paolo Liguori)
0.20 Film: Cinque pezzi facili (dram., VB '70, r. Bob Rafelson, i. Jack Nicholson, Karen Black)
1.00 Nočni dnevnik Tg5
3.00 Nan.: Voci nella notte
4.00 Nočni dnevnik
4.30 Missione impossibile

ITALIA 1

6.30 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter variete Bim Bum Bam
9.40 Aktualno: La nostra inviata Manuela, risanke
10.35 Variete: Investigatori invisibili
11.00 Sport: NBA Action
11.30 Variete: Mai dire gol
12.25 Odprti studio
12.45 Sport: Vodič nogometnega prvenstva, 13.30 Zadnje vesti z nogometnih igrišč (vodi Alberto Brandi)
13.40 Nan.: Professione fantasma (i. Massimo Lopez, Edy Angelillo), 15.45 Dva policaja v Chicagu
18.00 Inviato speciale
18.30 Odprti studio
19.00 Nan.: Nash Bridges (i. Don Johnson)
20.00 Variete: Benny Hill Show
20.30 Variete: Mai dire gol
21.30 Nan.: X-Files - Prividi (i. David Duchovny, Gillian Anderson)
22.30 Sportna oddaja: Pressing (vodi R. Vianello)
0.30 Italija 1 sport
1.40 Film: Cyber tracker - I replicanti (fant., ZDA '93, i. J. Aprea, Don Wilson)
3.30 Nan.: Le avventure di Brisco County jr.

TELE 4

14.40 He Man
16.00 Kotiček zdravja
17.00 Film: La forza del futuro
18.30 Nan.: Hardcastle & McCormick, Laff Movie
20.30 Komedia: Quei de Scala santa
23.00 Aktualna kronika
23.10 Glasba: Musichiamo

14.25 19.30, 22.35, 0.55 dnevnik, 12.10, 18.15 Sport
13.00 Zimske olimpijske igre
14.00 Film: Tarzan (pust., '81, r. J. Derek, i. Bo Derek)
16.30 Film: Duello tra le rocce (western, ZDA '59, i. A. Murphy, F. Farr)
18.55 21.35 Sport: Goleada
23.15 Sportna oddaja: Crono
23.45 Film: Due settimane in un'altra città (dram., ZDA '61, i. K. Douglas)

Slovenija 1

8.40 Ozare (pon.)
8.45 Ziv zav: nan. Ferdi, 9.10 Telerime, 9.15 lutkovna nan. Zvezdica, 9.40 risana nan. Carobni solski avtobus
10.00 Orkestralna glasba 20. stoletja
11.00 Dogodivscine z divjega zahoda (ZDA, 11.)
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Pomagajmo si
13.00 Poročila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.30 Film: World Oldest Living Bridesmaid (ZDA)
15.10 Podelitev presernovih nagrad, 16.20 Portreti presernovih nagradencev
16.50 Obvestila, oglasi
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.10 Oglasi, 17.15 Po domače
18.55 Svečina
19.10 Risanka, 19.20 Loto
19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
19.50 Zrcalo tedna, oglasi
20.10 Nagano '98
22.15 Intervju
23.10 Poročila, vreme, sport
23.30 Film: Harper (ZDA '66, i. P. Newman, L. Bacall)

TV PRIMORKA

8.00 16.30 Videostrani
16.30 Pr. za otroke
16.50 Modne strani: Nitka
17.05 Sahovski turnir Open '98
17.20 Ob Valentinovem
18.00 Nogomet: Hit Gorica-Hajduk
20.00 Napovednik, videospot
20.10 Sahovski turnir Open '98
20.25 Nan.: Grad pustolovčin
20.50 Narodnozabavna glasba
21.30 Film: Smrtonosni Ninja

Slovenija 2

8.00 Vremenska panorama
9.30 TV prodaja
10.00 Film: Anton The Flyer (Danska '96)
11.20 Tedenski izbor: Pomp
12.05 V vrtincu, 13.00 Sport
19.25 Oglasi, napovedniki
19.30 Videoring, oglasi
20.00 Dokumentarna serija: Stoletje ljudstva (VB, 4.)
20.50 Oglasi, napovedniki
21.00 Alpe Jadran
21.30 Sport v nedeljo
22.15 Nan.: V New Orleansu (ZDA, i. Tony Crane, S. Walters, Barry Corbin, 5.)

Koper

15.00 Film: The Kid (ZDA '21, r.-i. Charlie Chaplin)
16.00 ZOI: Povzetek sportnega dogajanja in tekmovalni Program v slov. jeziku: TV Poper
18.00 TV Dnevnik, vreme, sport
19.25 Risanke: Pravljičje dedka Ciccio (2. epizoda)
20.00 Vesolje je, 20.30 Istra in...
21.00 Istrska nan.: Kljuni, zdrahe in »rebekini«
21.15 Nan.: Harry O
22.00 TV Dnevnik, vreme
22.15 X. Mednarodno srečanje pevskega zborov: Haliaetum - Hrast (Doberdob)
TV Dnevnik-Vsedanes

Horoskop

zapisal B. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Veliko bolje se boste počutili, če ne boste neprestano razmišljali le o problemih. Bodite osredotočeni na tisto, kar vam gre dobro od rok. Ljubezen: ugotovite, kaj v resnici čutite.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Na srečo ste dognali, da prav vsega ne morete nositi sami na svojih plečih. Bodite bolj zaupljivi do ljudi in jih brez sramu prosite za razumevanje in pomoč.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V prihodnjih dneh boste bolj razdražljivi in muhasti. Koristi vam sprehod na svežem zraku, večjim fizičnim naporom pa se raje izogibajte. Sreča na denarnem področju.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Med ljudmi boste bolj sproščeni in odprti, kar vam bo pomagalo, da preženete slabo voljo. Ne prepuščajte se škodljivim razvadam, saj vam le kvarijo razpoloženje.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Spoznali boste, da velikokrat pomaga sprememba taktike, kadar ne teče vse tako, kot bi moralo. Nekoliko več diplomacije vam bo prilo prav predvsem na delovnem mestu.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Primanjkuje vam energije, zaradi česar niste kos vsem obveznostim. Potrebujete več časa zase. Vzemite si ga. Ne dovolite, da bi drugi odločali o stvarih, ki zadevajo le vas.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vse sicer ne bo potekalo v skladu z vašimi željami. Na žalost jih boste morali uskladiti z realnostjo, kar pa vam bo kmalu prineslo zadovoljstvo.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ze proti koncu tedna se boste veliko bolje počutili. Jasno boste vedeli, kaj hočete in boste imeli dovolj energije, da to tudi dosežete. Naj vas začetniške težave ne zaustavijo.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Veliko energije boste crpali od športnih aktivnosti, delovnih uspehov in družabnih srečanj. Počutili se boste svobodne in uspešne.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Preveč se obremenjujete s tem, kar si drugi mislijo o vas. Nihče ne pričakuje, da boste popolni. Denar: čas je primeren za denarne transakcije.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Zadnje čase ste nekoliko preveč samovoljni in prepričani v svoj prav. Partner potrebuje več svobode in si želi, da bi ga nekoliko bolj spoštovali. Denar: dobro.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Čeprav se bo vaše počutje občutno izboljšalo, se ne boste v pravi formi. Ljubezen: ne bodite preveč zahtevni. Denar: poravnajte vse stare dolgeve.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojani; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Bojni zapisi mestnega mulca (S. Pregl, r. M. Maver, 1. del); 10.25 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabozna glasba (i. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Koroški obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Majstrova najdaljša mariborska noč (S. Vuga, r. J. Babič); 15.00 Iz krajevnih stvarnosti; 15.30 Šport in glasba; 17.00 Poročila; 17.05 Iz krajevnih stvarnosti, nato Zabavna glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 9.30 Zno v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska mati-neja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvořitev; 7.30 Kmetijska oddaja; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Kulturni dogodki, Prešernovi nagradenci S. Vu-

ga, M. Hočevar, pravljica »Štirinajsti«; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih s T. Pircem; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke; 0.00 Nočni pr.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.05 Ballate e sballate; 9.00 Kulturna poročila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 13.40 Bella Bellissima; 14.30 Ferry sport; 17.33 Lestvica LP; 18.30 Pripoved; 19.00 F. Schubert; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik, Šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 00.00-5.00 Olimpijski pr.; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Program Abraham; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 18.05 Detektivka; 18.35 Amaterski zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Za prijeten konec dneva;

23.05 Literarni nočno: 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.30 Kulturne prireditve, ZOI; 9.00 Gori, doli, naokoli; 9.35 Popevki tedna; 10.35 Gost; 13.00 Športno popoldne: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije; 15.30 DIO; 16.05 Popevki; 16.40 ZOI; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva, šport, vreme; 22.25 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poročila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; 10.05 Solisti in orkestri; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Amaterski zbori; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 15.50 Glasb. miniaturre; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Opera. Slovo od mladosti (D. Švara); 22.05 Prevodne strani; 22.30 Orgelska glasba; 23.55 Napoved sporeda; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten - Duhovna misel (mag. M. Dovjak); 18.00-18.30 Za vesel konec tedna.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Pisana delavnica (vodi Breda Bertalanic)
20.30 TV DNEVNIK
20.50 Sportna tribuna

RAI 1

6.30 Jutranji dnevnik
6.45 Jutranja oddaja Unomatina (vodita Antonella Clerici, Maurizio Losa), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35 Film: Totò e i re di Roma (kom., It. '51, i. Totò, Anna Carena, A. Sordi)
11.45 Aktualna oddaja o vrtarstvu: Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello)
Dnevnik
12.25 Vreme in kratke vesti
12.35 Nan.: Matlock (i. Andy Griffith)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Aktualna oddaja: Cara Giovanna (vodi Giovanna Milella)
15.20 Evropski dnevi
15.50 Mladinski variete: Solletico, vmes nan. Zorro in risanke (vodita Elisabetta Ferracini, Mauro Serio), vmes nan. Zorro
17.50 Danes v parlamentu
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualno: Primaditutto
18.45 Variete: Colorado (vodi Alessandro Greco)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik in sport
20.40 Aktualna odd.: Il fatto (vodi Enzo Biagi)
20.50 Film: Una madre lo sa (dram., ZDA '95, i. Joana Kerns, Grant Show)
Dnevnik
22.30 Aktualno: Porta a porta (vodi Bruno Vespa)
0.15 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.45 Aktualno: tempo
1.10 Filozofija, nato Sottovoce - Potihoma

RAI 2

7.15 ZOI: sankanje, 3. in 4. tek, zenski biatlon 15 km
8.00 Jutranji Go cart: Risanke
8.45 Nan.: Tom & Jerry kids
9.10 Rubrika o zidovski kulturi: Sorgente di vita
9.40 Nad.: Quando si ama, 10.00 Santa Barbara
10.45 Racconti di vita
11.00 Tg2 Medicina 33, 11.15 Dnevnik
11.30 Variete: I fatti vostri (vodi M. Giletti)
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Variete: Ci vediamo in TV
16.15 17.15 Porocila
16.30 Kronika v živo
18.10 Vreme, dnevnik, sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: J.A.G. Avvocati in divisa - Bratstvo
19.55 Risanke: Tom & Jerry
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick (i. Horst Tappert)
23.00 Nan.: Disokkupati
23.30 Dnevnik, v parlamentu, vreme, sport, kino
0.35 Aktualno: Telecamere

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik
8.25 ZOI: hitrostno drsanje 500 m, 1. tek
9.30 Nan.: La legge di Bird
10.30 Aktualno: Veroizpovedi, 11.00 Avtorska zgodovina
12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
12.20 Aktualno: Telesogni, 13.00 Il grillo, 13.30 Media/Mente
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.50 Tgr - Znanstveni dnevnik, 15.00 dok. Bellitalia
15.30 Sport: kolesarstvo, 16.00 nogomet, 16.45 B liga
17.00 Dok.: Geo & Geo
18.30 Vremenska napoved
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, dezelne vesti, deželni sport
20.00 Od 20. do 20. ure
20.15 Blob
20.30 Variete: Qualcuno mi può giudicare
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Preklete zgodbe
23.50 Sport: Sportfolio
0.00 Kolesarstvo
0.30 Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

6.00 Nad.: Un amore di nonno, 6.50 Cuore selvaggio
8.30 Pregled tiska
8.50 Nad.: Vendetta d' amore, 9.20 Amanti, 10.00 Regina, 10.30 Sei forte, papà
11.30 Dnevnik
11.40 Forum (vodi P. Perego)
13.00 Kolo sreče
13.30 Dnevnik
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Film: Destino sull' asfalto (kom., ZDA '55, i. K. Douglas, Bette Davis)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto! - Cena je prava
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 Vecerni Forum (vodi Paola Perego)
22.50 Film: Due donne e un assassino (krim., ZDA '90, i. M. Griffith, P. Falk)
1.10 Pregled tiska
1.30 Nan.: Z odprtim srcem, 2.40 Wings

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Aktualna odd. o dobrem pocutju: Vivere bene benessere (vodi Maria Teresa Ruta)
9.45 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.30 Aktualna oddaja: Signore mie
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi M. De Filippi)
15.40 Aktualna oddaja o zdravju: Vivere bene salute
16.15 Nan.: Ciao dottore! (i. Ulrich Reinthaller)
17.15 Kronika v živo: Verissimo sul posto
17.45 Aktualna oddaja: Verissimo (vodi Cristina Parodi)
18.35 Variete: Tira & Molla
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodi Ezio Greggio in Claudio Lippi)
21.00 Film: True Lies (pust., ZDA '94, i. A. Schwarzenegger, Jamie Lee Curtis)
23.40 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (1.00) nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia

ITALIA 1

6.10 Otroski variete, vmes nanizanke in risanke
9.20 Nan.: Supercar
10.20 Film: La montagna del coraggio (pust., ZDA '89, i. J. Caton, C. Sheen)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Nan.: Willy, princ z Bel Aira
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Sampsonovi
14.20 Kosarka: All Star Game
16.05 Variete za najmlajše, risanke
17.30 Nan.: Xena principessa guerriero (i. L. Lawless)
18.30 Odprti studio
19.00 Nan.: V osmih pod isto streho - Presenečenje za očeta, 19.30 La tata (i. Juliet Mills)
20.00 Glasb. odd.: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45 Film: Ci hai rotto papà (kom., It. '93, i. Elio Germano, Luca Virgutti)
23.15 Variete: Scatascio
0.35 Sport: Goals, veliki angleški nogomet
1.05 Fatti e misfatti
1.15 Sport studio, 1.45 Italija 1 sport, 2.15 pregled tiska

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
16.05 Nan.: He Man
17.00 Made in Italy
19.00 Zoom - Svet dela
20.05 Kosarka
21.30 Telegiattro sport
23.30 Zoom - Svet dela
0.00 Kosarka

MONTECARLO

12.35 19.25, 22.40, 1.10 Dnevnik
11.00 Nan.: Ironside
12.00 Aktualna odd.: Candido
14.00 Film: Le due città (dram., '35)
16.30 Variete: Tappeto volante
18.00 Variete: Zap zap
20.05 ZOI Nagano '98
20.40 Sport: Biscardijski proces
23.00 Nogomet: El Salvador - Brazilija
1.20 Dottor Spot

Slovenija 1

8.30 TV prodaja
9.00 Oddaje iz arhiva otroškega in mladinskega programa: Na potep po spominu
9.45 Tedenski izbor. Dok. serija: Novi raziskovalec
10.35 Na vrtu
11.00 Dok.: Ganski kulti
11.50 Pomagajmo si
12.10 Utrip
12.25 Zrcalo tedna
12.40 Glasbena oddaja
13.00 Porocila, vreme, sport
13.10 Tedenski izbor: Oddaja o turizmu Homo turisticus, 13.30 Ljudje in zemlja
14.00 Intervju
14.50 Zoom
16.20 Dober dan, Koroska
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.10 Po Sloveniji
17.25 Oglasi, napovedniki
17.30 Otroski program: Radovedni Taček: Mleko
17.50 Dok. serija: Ocividec
18.20 Recept za zdravo življenje
19.10 Risanka
19.15 Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.00 Napovedniki, oglasi
20.05 Nagano '98
20.35 Nad.: Savannah (ZDA, i. David Gail, R. Lively, Jamie Luner, Paul Satterfield, 6. del)
21.25 Oglasi, napovedniki
21.30 Dosje: Lustracija
22.25 Oglasi, napovedniki
22.30 Odmevi
22.55 Univerzitetni razgledi
23.00 Kultura, vreme, sport
23.15 Oglasi, napovedniki
23.20 Pogovor
0.25 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Šahovski turnir Open 98
17.15 Nan.: Grad pustolovčin
17.40 Narodnozabavna glasba
18.00 Film: Smrtonosni Ninja
19.50 Napovednik, videospet
20.00 Dnevnik TV Primorka
20.25 Skrateljnova hisa v Divači
20.35 Kako uspešno tržiti vino
20.45 Sportni ponedeljek
21.50 Nan.: To trapasto življenje (9. ep.)
22.40 Glasbeni utrinek, dnevnik

Slovenija 2

7.45 1.45 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Nanizanka: Indaba (Francija, 6. epizoda)
9.30 Nanizanka: Trdno v sedlu (N. Zelandija, 21. ep.)
10.00 Nadaljevanka: Rodbina Mogadorskih (Fr., 9. del)
10.50 Tedenski izbor. Nanizanka: Ana Marija - Zenska gre svojo pot (Nem., 12. epizoda)
11.40 Dokumentarna serija: Veliki miti in skrivnosti 20. stoletja (VB, 10. del)
12.10 Film: Tri barve - Bela (Francija)
13.40 Euronews
14.30 TV prodaja
15.00 Kosarka NBA: All Star
16.30 Zimske olimpijske igre Nagano '98
19.00 TV igrice: Lingo
19.30 Videoring
19.55 Oglasi, napovedniki
20.00 Studio City
20.55 Napovedniki, oglasi
21.00 Pomp
22.00 Cik cak
22.50 Napovedniki, oglasi
23.00 Brane Rončel izza odra
0.25 Studio City (ponovitev)
1.20 Euronews
1.45 Zimske olimpijske igre Nagano '98

Koper

15.00 Euronews
15.15 Istra in...
15.45 Istrska nan.: Kljuuni, zdrahe in rebekini
16.00 ZOI: Povzetek sportnega dogajanja in tekmovanj
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sportna mreža
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport
19.30 Eccehccimanca
20.00 Dok. oddaja: Dario Fo
20.30 Kulturna odd.: Čudni dnevi
21.00 Dok.: Ciper
22.00 Dnevnik
22.15 Euronews
22.30 Program v slov. jeziku: Sportel
23.30 Sportna mreža

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz četrikovih srečanj, nato Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Nezaslišana simfonija (T. Rebola, podaja L. Počkaj, 3.); 9.40 Pravna posvetovalnica; 10.10 Koncert simfonične glasbe; 11.10 Pogovor z; 11.30 Jadranska banka v Trstu (M. Pahor); 12.00 V središču pozornosti; 12.40 Koroska poje: Pevsko imnstrum. skupina Drava; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na otroškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Trio Lorenz; 18.00 Znanstveno raziskovanje: Slovenske mladinske ilegalne publikacije v Trstu in Gorici (1927-1940); 18.15 Glasba za vse okuse; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v Ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Dobro jutro; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč

in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Na rešet; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Na rešet; 11.00 Pregled športnih dogodkov; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Bla bla radio, odd. za dijake; 19.00 Prenos RS, jingle Modri val; 20.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz diskoteke

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Caro amico ti scrivo; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.00 L'una blu; 13.55 Casa mia casa tua; 14.10 Vivere oggi; 14.45 Tutto scuola; 18.00 Magic bus; 18.45 Ruoli femminili; 19.25 Sigla single; 20.00 Radio Maribor.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.40 ZOI; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.15 Kultura; 18.20 Svetovna reportaža; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Melodije po pošti; 22.00 Zrcalo dneva;

22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 ZOI; 8.45 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost, drobtinice; 14.45 Zagon; 15.30 DIO, vmes šport; 16.40 ZOI; 17.00 Hip hop; 18.00 Vroči stol; 18.50 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Reprija; 13.30 Pesmi J. Brahmsa; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO; 17.15 Enciklopedija Slovenije; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni glasbus; 19.30 Oporni koncert; 20.00 Dvigljena zavesa; 20.30 S koncertnih odrov; 22.30 Komorni studio; 23.55 Glasba in napoved.

Radio Koroska

18.10-19.00 Kratek stik.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
žiro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Atlantikom in Skandinavijo se zadržuje ciklonsko območje, nad srednjo in zahodno Evropo pa je območje visokega zračnega pritiska. Za hladno fronto, ki se pomika prek srednje Evrope proti vzhodu, bo pritekal nad naše kraje hladnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.18 in
zatone ob 17.21.
Dolžina dneva 10.03.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 14.43 in
zatone ob 5.00.

MORJE

Morje mirno, temperatura morja 7,9 stopinje C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.34 najnižje -11 cm, ob 7.20 najvišje 39 cm,
ob 14.14 najnižje -55 cm, ob 20.53 najvišje 32 cm.

Jutri: ob 2.18 najnižje -15 cm, ob 8.00 najvišje 42 cm,
ob 14.46 najnižje -59 cm, ob 21.23 najvišje 37 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	4	2000 m	-8
1000 m	0	2500 m	-11
1500 m	-4	2864 m	-13

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Na Primorskem bo jasno, pihala bo burja, drugod bo delno jasno z zmerno oblačnostjo. SOSEDNJE POKRAJINE: V sosednjih pokrajinah bo oblačno, ponekod bodo prehodno manjše padavine. Ob severnem Jadranu bo pihala burja.

JUTRI

V ponedeljek in torek bo precej jasno, burja na Primorskem bo ponehala.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Šanghajski zdravnik v knjigi rekordov

PEKING - Ime profesorja Zanga Sansena, zdravnika v shanghajski univerzitetni bolnišnici, bo vpisano v Guinnessovo knjigo rekordov, ker je v manj kot 18 letih izvedel 42.195 gastroskopij. To je pregled oziroma sondiranje notranjosti želodca s posebno prožno endoskopsko cevjo, ki jo mora bolnik pogoltniti vse do želodca. Profesor je iz želodcev svojih pacientov potegnil že vse mogoče, npr. prstane, ure, palčice, ki služijo Kitajcem kot jedilni pribor itd. Najmlajši Sansenov pacient je imel komaj dan življenja, najstarejši pa 99 let.

Mama ubitega Matthewa čaka otroka

LONDON - Deborah Eappen, ameriška zdravnica, ki ji je britanska varuska Louise Woodward ubila 8-mesečnega sinka Matthewa, čaka drugega otroka. Dekle je bilo obsojeno umora 30. oktobra lani, vendar je bilo izpuščeno iz zapora, ker je sodnik omilil obtožbo in ji namesto hotenega pripisal nenamerni umor. Prihodnji mesec bo na vrsti drugostopenjski proces proti varuski, ker je tožilec vložil priziv proti premili prvostopenjski kazni. Matthewi stari pravijo, da jim bo nov otrok pomagal obranjati spomin na umrlega sinka.

Vučko po več kot dveh letih našel družino

BANJALUKA - Nemški ovčar v BiH je po več kot dveh letih zopet našel svoje lastnike, srbsko družino, ki se je zatekla v Banjaluko, je v četrtek sporočila srbska televizija SRT. Vučko se je v sredo pojavil pred hišo družine Skakić, ki ga je prepoznala po brazgotini na gobčku. Vučko je moral do svojih lastnikov prehoditi najmanj 190 kilometrov med Banjaluko in Grahovim na zahodu BiH, odkoder so Skakići pobegnili po ofenzivi bosnjske in hrvatske vojske leta 1995. (STA/AFP)

Na kamevalu v Rio obvezni kondomi

BRASILIA - Brazilsko ministrstvo za zdravstvo je v Brasliji v četrtek sprožilo kampanjo, poimenovano Ni karnevala brez kondomov, za preprečevanja širjenja aidsa, s katerim se je v Braziliji okužilo že 120.399 ljudi. Kampanja, ki bo stala 27 milijona dolarjev, naj bi Brazilce opozorila na nujnost uporabe prezervativov pri preprečevanju širjenja aidsa in spolnih bolezni, je povedal direktor oddelka za aids v ministrstvu za zdravstvo Pedro Chequer. Med maskarado, ki jo bodo slavili od 20. do 25. februarja, bodo po vsej državi brezplačno razdelili deset milijonov kondomov (lani 2,5 milijona); hkrati bo potekala kampanja v medijih. Med obolelimi za aidsom je po podatkih ministrstva za zdravstvo 21 odstotkov žensk; skoraj tri četrtine (72 odstotkov) starih od 19 do 39 let. 3, 4 odstotka obolelih je otrok, mlajših od 13 let; 77 odstotkov se jih je z aidsom okužilo pred rojstvom. (STA/AFP)

Preden gre v lonec, mu pregledajo kri

S pregledom krvi perutnine si hongkonške sanitarne oblasti prizadevajo zaščititi trg pred obolelimi piščanci (AP)

Evropski balonarji pristali na riževem polju v Burmi

BANGKOK - Evropski balon Breitling Orbiter 2 je včeraj končal svojo pustolovščino in po 9 dneh, 17 urah in 55 minutah letenja pristal na riževem polju v burmanski vasi Otegon, približno 120 km severovzhodno od prestolnice Rangun. Balon, katerega posadko so sestavljali Švicar Bertrand Piccard, Belgijec Wim Verstraeten in Britanec Andy Elson, je moral svojo pot okoli sveta prekiniti zaradi neprijaznosti kitajskih oblasti, ki mu niso dovolile preleta nad lastnim ozemljem. Balonarji so se bili tako prisiljeni odpovedati poskusu, da bi dosegli svetovni rekord v poletu okrog Zemlje brez vmesnega pristanka, vendar so kljub temu dosegli rekord dolžine poleta brez premora, ki je doslej pripadal Američanu Dicku Rutanu (9 dni, 3 minute, 44 sekund).

Prvi javni »naslop« štirimesečne Anastazije

CHICAGO - Anastazija je ime temu stiri mesece staremu mladicku sibirskega tigra, ki živi z mamo v živalskem vrtu v Chicagu. Kot drugi otrok v družini se je rodil že 10. oktobra lani, vendar je debutiral v javnosti sele včeraj, ko je bilo med občinstvom tudi nekoliko fotografov, med njimi tudi avtor naše fotografije (AP).

